

د افغانستان بانک

بولتن اقتصادی و احصائیوی

بولتن اقتصادی و احصائیوی ربوعار د افغانستان بانک

سال مالی ۱۳۹۴ (اپریل الی جون سال ۲۰۱۵)

د افغانستان بانک

بولتن اقتصادی و احصائیوی

بولتن اقتصادی و احصائیوی ربوعار د افغانستان بانک

سال مالی ۱۳۹۴ (اپریل الی جون سال ۲۰۱۵)

ابن سینا وات
کابل
افغانستان
شماره تماس: +۹۳-۲۰-۲۱۰۲۲۰۴
ویب سایت:- www.dab.gov.af
ایمیل آدرس:- info@dab.gov.af
حق چاپ محفوظ است

حقوق و اجازه نامه ها

حق چاپ مطالب منتشره اين بولتن محفوظ بوده، اما نقل قول و چاپ مجدد آن صورت گرفته می تواند.
برای چاپ مجدد، تصدیق نامه و کاپی بولتن يك امر ضروري پنداشته می شود.

يادداشت:

سال مالي افغانستان از سال ۱۳۹۱ (۲۰۱۲) بدرينسو تغيير يافته است. سال مالي جديд در هر سال از ۲۱ دسمبر كه برابر ميشود با اول ماه جدي، آغاز مي گردد. اين بولتن پيشرفت هاي اقتصادي و احصائيوي ربع دوم سال مالي ۱۳۹۴ را كه از اپريل ۲۰۱۵ شروع و الی جون ۲۰۱۵ ادامه دارد، احتوا مي كند.

پیام رئیس کل

پالیسی‌ها/تلاش‌های د افغانستان بانک با
تمرکز روی حفظ ثبات قیم داخلی که
هدف اصلی د افغانستان بانک را تشکیل
می‌دهد و با درنظرداشت آسیب پذیرترین
قشر جامعه با راه اندازی سیاست پولی سالم
و مؤثر عیار گردیده اند.

فهرست مطالب

.....	خلاص موضع
.....	۱- وضعیت اقتصادی جهان
۱.....	۱. اقتصاد کشور های توسعه یافته
۱.....	۱.۱ اقتصاد ایالات متحده امریکا
۱.....	۱.۲ اقتصاد بریتانیا
۲.....	۱.۳ اقتصاد آلمان
۲.....	۱.۴ اقتصاد فرانسه
۲.....	۱.۵ اقتصاد جاپان
۲.....	۲. اقتصاد کشورهای رو به توسعه
۲.....	۲.۱ اقتصاد چین
۳.....	۲.۲ اقتصاد هندوستان
۷.....	۲- چگونگی تغییرات در بازار های پول و سرمایه
۷.....	۱. برنامه پولی
۸.....	۲. حجم نقدینگی
۱۱.....	۳. بازار مبادله ارز
۱۵.....	۴. بازار سرمایه و وضعیت نقدینگی
۲۳.....	۳- روند و دورنمای تورم
۲۳.....	۱. قیمت کالا های مصرفی در افغانستان
۲۴.....	۲. تغییرات شاخص قیم مصرفی کابل
۲۴.....	۲.۱ تغییرات سالانه
۳۱.....	۲. روند تورم در منطقه
۳۱.....	۱.۲ تورم در پاکستان
۳۱.....	۲.۲ تورم در هند
۳۲.....	۳. چشم انداز برای تورم کوتاه مدت
۳۲.....	۱.۳ خطرات
۳۵.....	۴- تغییرات در سکتور خارجی
۳۵.....	۱.۴ بیانس تادیات
۳۷.....	۲.۴ مال التجاره

۳۹	.....	۳.۴ طرف تجاری
۴۳	.....	۴.۴ ترکیب تجارت
۴۴	.....	۴.۵ بدھی خارجی
۴۶	.....	۴.۶ ذخایر خالص بین المللی
۵۱	.....	۵- تعییرات در سکتور مالیاتی
۵۱	.....	۱.۵ چگونگی اجرای بودجه
۵۲	.....	۲.۵ کسر بودجه
۵۲	.....	۳.۵ جمع آوری عواید
۵۴	.....	۴.۵ مصارف
۵۷	.....	۶. چگونگی عملکرد نظام بانکی
۵۷	.....	۱. دارایی های نظام بانکی
۵۹	.....	۱.۱ قروض ناخالص
۵۹	.....	۳.۱.۱ صنف بندی قروض
۶۲	.....	۱.۳.۱.۱ قروض صعب الحصول
۶۲	.....	۲.۳.۱.۱ قروض معکوساً صنف بندی شده
۶۲	.....	۳.۳.۱.۱ قروض در کنگوری تحت نظر
۶۳	.....	۴.۳.۱.۱ قروض در کنگوری خساره
۶۳	.....	۲.۱ طلبات بین البانکی
۶۳	.....	۳.۱ سرمایه گذاری
۶۳	.....	۴.۱ پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک
۶۳	.....	۲. بدھی ها
۶۴	.....	۱.۲ امانات
۶۵	.....	۲.۰ روند قرضه گیری
۶۵	.....	۳. نقدینگی
۶۵	.....	۱.۰ نسبت نقدینگی (به پیمانه وسیع)
۶۵	.....	۴. سرمایه
۶۶	.....	۵. فایدہ نظام بانکی

گراف ها

۱.....	گراف ۱.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی ایالات متحده امریکا.
۲.....	گراف ۲.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی چین.
۷.....	گراف ۱.۲: پول در دوران در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴.
۷.....	گراف ۲.۲: پایه پولی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴.
۸.....	گراف ۳.۲: ذخایر خالص بین المللی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴.
۹.....	گراف ۴.۲: شبہ پول منحیت سهم پول به مفهوم وسیع (M2) به فیصدی.
۹.....	گراف ۵.۲: سپرده های جاری بانکها منحیت سهم پول به مفهوم وسیع (M2) به فیصدی.
۱۱.....	گراف ۶.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر دالر امریکایی.
۱۱.....	گراف ۷.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر پوند و یورو.
۱۲.....	گراف ۸.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر روپیه هندی و کلدار پاکستانی در سال مالی ۱۳۹۴.
۱۲.....	گراف ۹.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر تومان ایرانی در سال مالی ۱۳۹۴.
۱۵.....	گراف ۱۰.۲: اوراق سرمایوی حصول نشده طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴.
۱۵.....	گراف ۱۱.۲: اوراق سرمایوی ۷ روزه مورد تقاضا و مبلغ اعطای شده.
۱۶.....	گراف ۱۲.۲: اوراق سرمایوی ۲۸ روزه مورد تقاضا و مبلغ اعطای شده.
۱۶.....	گراف ۱۳.۲: اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه مورد تقاضا و مبلغ اعطای شده.
۱۶.....	گراف ۱۴.۲: اوراق سرمایوی ۳۶۴ روزه مورد تقاضا و مبلغ اعطای شده.
۱۶.....	گراف ۱۵.۲: اوسط نرخ تکتانه اوراق سرمایوی (%).
۱۶.....	گراف ۱۶.۲: مجموع مبلغ تکتانه پرداخت شده برای اوراق سرمایوی طی ربع دوم، سال مالی ۱۳۹۴.
۲۴.....	گراف ۱.۳: شاخص قیم مصرفی ملی (سال به سال).
۲۴.....	گراف ۲.۳: سنجش تورم اصلی با استفاده از طریقہ Trimmed Mean (%).
۲۶.....	گراف ۳.۳: اوسط نرخ تورم ملی بطور ماهانه.
۲۸.....	گراف ۴.۳: شاخص قیم مصرفی کابل (سال به سال).
۳۰.....	گراف ۵.۳: شاخص قیم مصرفی کابل (ربع به ربع).
۳۱.....	گراف ۶.۳: شاخص قیم مصرفی پاکستان (تغییرات درصدی سال به سال).
۳۲.....	گراف ۷.۳: شاخص قیم مصرفی هندوستان (تغییرات درصدی سال به سال).
۳۶.....	گراف ۱.۴: بیلانس حساب جاری.
۳۷.....	گراف ۲.۴: بیلانس پرداخت سرمایه و حساب مالی افغانستان (به میلیون دالر امریکایی).
۳۷.....	گراف ۳.۴: سرمایه گذاری مستقیم خارجی.
۳۸.....	گراف ۴.۴: صادرات، واردات و بیلانس تجاری.

۴۰	گراف ۵.۴: طرف صادرات (سهم %) در نیمه نخست سال مالی ۱۳۹۳
۴۰	گراف ۶.۴: طرف صادرات (سهم %) در نیمه نخست سال مالی ۱۳۹۴
۴۱	گراف ۷.۴: طرف واردات (سهم %) در نیمه نخست سال مالی ۱۳۹۳
۴۱	گراف ۸.۴: طرف واردات (سهم %) در نیمه نخست سال مالی ۱۳۹۴
۴۳	گراف ۹.۴: ترکیب واردات (سهم %) در نیمه نخست سال مالی ۱۳۹۳
۴۳	گراف ۱۰.۴: ترکیب واردات (سهم %) در نیمه نخست سال مالی ۱۳۹۴
۴۴	گراف ۱۱.۴: ترکیب صادرات (سهم %) در نیمه نخست سال مالی ۱۳۹۳
۴۴	گراف ۱۲.۴: ترکیب صادرات (سهم %) در نیمه نخست سال مالی ۱۳۹۴
۴۵	گراف ۱۳.۴: مقایسه قروض خارجی نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ با نیمة اول سال مالی ۱۳۹۴
۴۷	گراف ۱۴.۴: ذخایر خالص بین المللی طی ربع گذشته
۵۱	گراف ۱.۵: نرخ اجرای بودجه عملیاتی سال مالی ۱۳۹۴
۵۲	گراف ۲.۵: نرخ اجرای بودجه توسعی سال مالی ۱۳۹۴
۵۲	گراف ۳.۵: منابع عواید داخلی (به میلیون افغانی)
۵۳	گراف ۴.۵: ترکیب عواید داخلی سال مالی ۱۳۹۴
۵۳	گراف ۵.۵: مقایسه عواید مالیاتی (به میلیون افغانی)
۵۴	گراف ۶.۵: مقایسه کمک های مالی دونرها (به میلیون افغانی)
۵۴	گراف ۷.۵: مقایسه مصارف (به میلیون افغانی)
۵۸	گراف ۱.۶: سهم نظام بانکی (مجموع دارایی ها)
۵۹	گراف ۲.۶: سهم پورتفولیوی قروض نا خالص در میان بانک ها
۶۲	گراف ۳.۶: کیفیت پورتفولیوی قرضه
۶۳	گراف ۴.۶: سهم طلبات بین الbankی در میان بانک ها
۶۴	گراف ۵.۶: افزایش ۴.۷۵ میلیارد افغانی بدھی ها
۶۴	گراف ۶.۶: ترکیب امانات اسعاری
۶۵	گراف ۷.۶: امانات به افغانی
۶۵	گراف ۸.۶: افزایش ۲.۵۱ درصدی امانات افغانی
۶۵	گراف ۹.۶: تفکیک امانات
۶۷	گراف ۱۰.۶: نافعیت نظام بانکی
۶۷	گراف ۱۱.۶: تکنائۀ خالص نظام بانکی

جدوال

جداول ۱.۲: حجم پول طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴	۱۰
جداول ۲.۲: خلاصه لیلام ارز طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴	۱۳
جداول ۳.۲: لیلام اوراق سرمایوی ۷ روزه (به میلیون افغانی)	۱۷
جداول ۴.۲: لیلام اوراق سرمایوی ۲۸ روزه (به میلیون افغانی)	۱۸
جداول ۵.۲: لیلام اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه (به میلیون افغانی)	۱۹
جداول ۶.۲: لیلام اوراق سرمایوی ۳۶۴ روزه (به میلیون افغانی)	۲۰
جداول ۱.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی ملی (سال به سال)	۲۶
جداول ۲.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی ملی (ربع به ربع)	۲۷
جداول ۳.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی کابل (سال به سال)	۲۹
جداول ۴.۳: تغییرات ربوعار در شاخص قیم مصرفی عمومی کابل	۳۰
جداول ۱.۴: بیلانس حساب جاری	۳۶
جداول ۲.۴: حساب مالی و سرمایه	۳۷
جداول ۳.۴: تجارت اموال (به میلیون دالر امریکایی)	۳۹
جداول ۴.۴: طرف تجارت خارجی در نیمة اول سال مالی ۱۳۹۴	۴۲
جداول ۵.۴: طرف تجارت خارجی در نیمة اول سال مالی ۱۳۹۳	۴۲
جداول ۶.۴: بدھی خارجی در نیمة اول سال مالی ۱۳۹۴	۴۵
جداول ۷.۴: ذخایر خالص بین المللی در نیمة اول سال مالی ۱۳۹۴ (به میلیون دالر امریکایی)	۴۶
جداول ۱.۶: ترکیب دارایی‌ها و بدھی‌های نظام بانکی	۵۸
جداول ۲.۶: توزیع سکتوری قروض	۶۱
جداول ۳.۶: شاخص‌های مهم سالم مالی نظام بانکی	۶۶
جداول ۴.۶: جدول نفع/ضرر	۶۷

خلاصه موضوع

این بولتن تحولات کلی در تمام سکتورهای اقتصادی کشور و مخصوصاً نتایج فعالیتهای د افغانستان بانک در قبال نیل به هدف اصلی آن که ثبات قیم می‌باشد، را احتوا می‌کند.

ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ برای اقتصاد افغانستان یک دوره کاملاً پُر چالش بوده است. عملکرد اقتصادی افغانستان در زمان تحت بررسی عمدهاً بالآخر اوضاع وخیم سیاسی و بدتر شدن وضعیت امنیتی در حالت ضعیف قرار داشته است. هر سه سکتور اعم از سکتورهای زراعت، صنعت و خدمات عملکرد خوب نداشته اند.

طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ تورم بر اساس تغییرات سال به سال قیم مصرفی ملی سنجش گردیده که روند منفی را بخود اختیار نموده است. نرخ تورم عمومی ۲.۸-درصد بوده که این رقم با تناسب ۵.۶ درصدی سال گذشته کاهش قابل توجه را تجربه نموده است.

در همین حال، افغانستان در تطبیق مناسب برنامه بازبینی عملکرد کارکنان (SMP) که از طرف صندوق بین المللی پول برای نه ماه راه اندازی شده و اساساً روی آسیب پذیری‌های مالی و بانکی در بخش ثبات اقتصاد کلان (نرخ پائین تورم، قرضه و جایگاه ذخایر بین المللی)، بستر سازی رشد و بهبود وضعیت اقتصادی و تطبیق پالیسی تمرکز دارد، مؤلفه عمل نموده است.

افغانستان تحت این برنامه به هدف پولی سیاست پولی خود مؤلفه نایل گردیده که پایه هدف عملیاتی و ثبات قیم هدف اصلی آنرا تشکیل می‌دهد.

پایه پولی در اخیر ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ رشد منفی ۷.۴۳ درصدی (سال به سال) را ثبت نموده که پائین تر از سقف تعیین شده ۱.۲ درصدی می‌باشد و ارزش آن در زمان تحت بررسی به ۲۰۸.۵ میلیارد افغانی می‌رسد. در عین زمان پول در دوران نیز رشد منفی ۴.۹ درصدی را بخود اختیار نموده که

ارزش آن در اخیر ربع به ۱۸۷.۴ میلیارد افغانی ثبت شده است. سکتور خارجی بالآخر کسر حساب جاری و فرار سرمایه، تحت فشار قرار داشته است. عملکرد ضعیف سکتور خارجی بالعموم به اندازه ۱۶۷۹.۶۷ میلیون دالر امریکایی کسر در بیلانس تادیات تأثیر وارد نموده که معادل ۸ درصد تولیدات ناخالص داخلی را احتوا می‌کند.

به همین ترتیب، ذخایر خالص بین المللی (NIR) افغانستان به اندازه ۲.۶۲ درصد کاهش یافته که ارزش آن در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ به ۶,۸۳۱.۴۳ میلیون دالر امریکایی رسیده که پائین تر از ۱۵.۳۹ میلیون دالر امریکایی زمان مشابه سال گذشته می‌باشد که رقم کنونی آن ۱۱ ماه واردات فعلی را تحت پوشش قرار می‌دهد.

نظام بانکی کشور در زمان تحت بررسی در حال رشد بوده و در زمان گزارش دهی عملکرد خوبی را نشان داده است. دارایی سکتور بانکی در جریان ربع تحت بررسی نسبت به ۴.۲۳ درصد کاهش ماه مارچ سال ۲۰۱۵ به اندازه ۲.۴۷ درصد یا ۶.۰۸ میلیارد افغانی رشد داشته که رشد ۳.۷۹ درصدی (سال به سال) را به ثبت رسانیده است. سکتور بانکی کشور طی ربع دوم سال ۲۰۱۵ ۲۰۱۵ میلادی ۲۵۲ میلیون افغانی ضرر را تحمل شده که این رقم در ربع قبلی به ۹۶۶ میلیون افغانی میرسد، با در نظرداشت کاهش خساره نظام بانکی طی ربع دوم، برگشت بر دارایی این نظام از حالت -۱.۱۶ درصد ۲۰۱۵ به منفی ۰.۳۰ درصد تقریب نموده و برگشت به سرمایه صاحبان سهم از منفی ۲.۴۵ درصد ماه مارچ ۲۰۱۵ منفی ۲.۵۴ درصد طی ربع دوم عین سال به ثبت رسیده است. باید یاد آور شد که بانک‌های دولتی و خصوصی ربع دوم سال ۲۰۱۵ میلادی را با خساره پایان دادند در حالیکه فروع بانک‌های خارجی در جریان ربع تحت بررسی سودآور بوده اند.

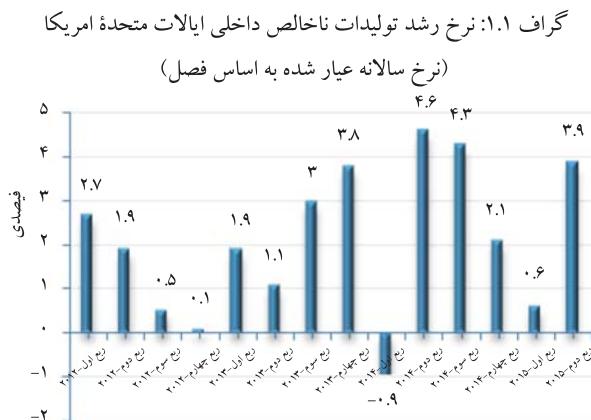

وضعیت اقتصادی جهان

وضعیت اقتصادی جهان

منبع: اداره تحلیل اقتصادی و وزارت تجارت ایالات متحده آمریکا
نرخ بیکاری ایالات متحده آمریکا در مقایسه به ۵.۷ درصد ماه جنوری طی جون ۲۰۱۵ همین سال ۵.۳ درصد ثبت شده است.
گفتنی است که نرخ بیکاری در این کشور در مقایسه به ماه قبلی بدون تغییر باقیمانده است.

به همین ترتیب کسر حساب جاری ایالات متحده آمریکا در ربع دوم سال از ۱۱۸.۳ میلیارد دالر امریکایی ربع قبلی به ۱۰۹.۷ میلیارد دالر امریکایی کاهش یافته است. در عین حال، کسر بیلانس تجاری ایالات متحده آمریکا با افزایش ۲.۹ میلیارد از ۴۰.۹ میلیارد دالر امریکایی ماه گذشته طی ماه جون ۲۰۱۵ به ۴۳.۸ میلیارد دالر امریکایی برآورد شده است.

۲.۱ اقتصاد بریتانیا

اقتصاد بریتانیا نسبت به رشد ۰.۴ درصدی ربع قبلی در ربع دوم سال به نرخ پیش بینی شده ۰.۷ درصدی افزایش داشته است. مجموع تولیدات این کشور در مقایسه به زمان مشابه سال گذشته ۲.۶ درصد افزایش یافته است.

افزایش در تولیدات این کشور عمدتاً بر دو گروه صنعتی

رشد اقتصادی جهان در نیمة اول سال ۲۰۱۵ میلادی کاهش یافته است. اقتصاد کشورهای انکشاپ یافته توأم با بهبود ضعیف بوده و رشد اقتصادی در بازار اقتصادهای رو به توسعه، روند بطي داشته است. رشد اقتصادی جهان در نیمة اول سال ۲۰۱۵ به اندازه ۲.۹ درصد ثبت شده است. قیمت نفت در ربع دوم سال ۲۰۱۵ به دور از توقع روبه بهبود بوده است. که دلایل عمده در پی این بهبود، تقاضای زیاد این محصول در ایالات متحده آمریکا عنوان شده است. در نتیجه این بهبود قیمت نفت برای مصرف کنندهنهایی طی این زمان رو به افزایش بوده است. تورم عمومی ماهانه در برخی اقتصادهای توسعه یافته کاهش یافته ولی تورم اصلی در حالت ثابت خود باقی مانده است. تورم عمومی در بازارهای اقتصادی برخی کشورهای رو به توسعه توأم با تقاضای ضعیف داخلي کاهش یافته است.

۱. اقتصاد کشورهای توسعه یافته

۱.۱ اقتصاد ایالات متحده آمریکا

تولیدات ناخالص داخلی ایالات متحده آمریکا در ربع دوم سال ۲۰۱۵، ۳.۹ درصد(سال به سال) افزایش داشته است، این در حالیست که رشد تولیدات ناخالص داخلی این کشور طی ربع قبلی ۰.۶ درصد گزارش شده بود. دلایل اصلی در پی رشد حقیقی تولیدات ناخالص داخلی ایالات متحده آمریکا افزایش سطح صادرات، واردات کمتر، افزایش مصارف شخصی، مصارف بلند دولت و سرمایه گذرای ثابت غیر مسکونی گفته شده است.

بیلانس تجارتی فرانسه در ماه جون سال ۲۰۱۵ مبلغ ۲۰۱۵ میلیارد یورو را احتوا میکند.

۱.۵ اقتصاد جاپان

اقتصاد جاپان در مقایسه به رشد ۱.۱ درصدی ربع اول سال در ربع دوم سال ۲۰۱۵ میلادی حالت انقباضی را بخود اختیار کرده است که نرخ رشد آن در زمان تحت بررسی ۰.۴ درصد به ثبت رسیده است. نرخ بیکاری عیار شده به اساس فصل این کشور در ماه جون ۳.۴ درصد ثبت شده در حالیکه رقم آن در ماه اپریل به ۳.۶ درصد افزایش یافته است. شاخص قیم مصرفی این کشور در ماه جون افزایش ۰.۴ درصدی را نشان داده است که در مقایسه به ۰.۵ درصد ماه های گذشته کاهش اندک را می رساند. در عین حال کسر تجاری جاپان در زمان تحت بررسی به ۷۴.۴۲ میلیارد یورو ثبت شده است.

۲. اقتصاد های رو به توسعه

۲.۱ اقتصاد چین

اقتصاد چین در ربع دوم سال ۲۰۱۵ بر اساس نرخ رشد سالانه ۷ درصد برآورد شده که در مقایسه به ربع قبلی هیچ تغییری را تجربه نه نموده است، این در حالیست که انتظار می رفت نرخ رشد آن در زمان تحت بررسی به ۶.۸ درصد برسد. گفتنی است که نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی این کشور نسبت به ۱.۳ درصد ربع قبلی در ربع تحت بررسی به ۱.۸ درصد افزایش یافته است.

گراف ۲.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی چین (%)

نسبت داده شده است. سکتور خدمات بریتانیا در زمان تحت بررسی افزایش ۰.۷ درصدی را به خود اختصاص داده، در حالیکه صنایع این کشور طی این ربع افزایش ۱ درصدی را به ثبت رسانده است. ولی در این میان امور ساختمانی بدون تغییر باقی مانده است. سکتور زراعت بریتانیا، بر خلاف سه کاهش ۰.۷ درصدی همراه بوده است. شایان ذکر است که شاخص قیم مصرفی کشور در ماه جون ۰.۰ درصد گزارش شده است. به همین ترتیب نرخ بیکاری گزارش داده شده بریتانیا در ماه جون سال ۲۰۱۵ ۵.۶ درصد در حالیکه این رقم در ماه جنوری ۲۰۱۵ ۵.۷ درصد به ثبت رسیده بود.

۳. اقتصاد آلمان

اقتصاد آلمان در ربع دوم سال ۲۰۱۵ به اندازه ۰.۴ درصد رشد داشته است، این در حالیست که رشد تولیدات ناخالص داخلی این کشور در ربع قبلی ۰.۳ درصد به ثبت رسیده بود. در عین زمان نرخ بیکاری آلمان طی چند ماه گذشته در حالت ثابت خود قرار داشته و به اندازه ۰.۷ درصد گزارش داده شده است. شاخص قیم مصرفی آلمان در ماه جولای به اندازه ۰.۲ درصد افزایش را تجربه نموده است. مازاد تجاری این کشور در زمان تحت بررسی به ۲۴.۱۳ میلیارد یورو رسیده که نسبت به ماهای قبل ۲۰۱۵ افزایش را نشان می دهد.

۴. اقتصاد فرانسه

رشد اقتصادی فرانسه در ربع دوم سال ۲۰۱۵ که نسبت به ماه های قبل ۲۰۱۵، رشد ۰.۷ درصدی را نشان میدهد. نرخ بیکاری در این کشور طی ربع دوم سال ۲۰۱۵ به ۱۰.۳ درصد ثبت شده که از ربع قبلی بدینسو هیچ تغییر را نشان نداده است. شاخص قیم مصرفی این کشور در مقایسه به ۰.۳ درصد ماه های قبل در ماه جون افزایش ۰.۳ درصدی را می نمایاند. کسر

تجاری آن در ماه گذشته به اندازه ۱۰.۴ میلیارد دالر امریکایی به ثبت رسیده است.

مأخذ و منابع:

صندوق بین المللی پول (IMF) سازمان هماهنگی اقتصادی و انکشاف اقتصادی (OECD) اداره تحلیل اقتصادی وزارت تجارت ایالات متحده امریکا اداره احصائیه کارگران وزارت کار ایالات متحده امریکا دفتر احصائیه ملی بریتانیا

خبرنامهٔ یوروستات

انستیتوت ملی احصائیه و مطالعات اقتصادی (INSEE) پورتال احصائیوی علوم اقتصادی تجارت ژورنال وال استریت اداره ملی احصائیه چین وزارت احصائیه و تطبیق برنامه ها

نرخ سالانهٔ تورم چین در ماه جون سال ۲۰۱۵ به ۱.۴ درصد رسیده که نسبت به ۱.۲ درصد ماه های قبلی افزایش را نشان می دهد. در عین زمان نرخ بیکاری این کشور از ۴.۱ درصد ربع قبلی در ربع دوم سال ۲۰۱۵ به ۴.۰۴ درصد کاهش یافته است. مازاد تجاری چین در ماه جون سال ۲۰۱۵ به اندازه ۴۶.۵۳ میلیارد دالر امریکایی به ثبت رسیده است در حالیکه رقم آن در ماه قبل ۵۸.۸۶ میلیارد دالر امریکایی را احتوا میکرد.

۲.۲ اقتصاد هندوستان

اقتصاد هند از ماه اپریل الی ماه جون سال ۲۰۱۵ توسعه یافته که بر اساس نرخ سالانه رشد ۷.۱ درصدی را تجربه نموده است. در عین زمان نرخ تورم سالانه آن در ماه جون به ۵.۴ درصد رسیده که در مقایسه به ماه های گذشته سال روان بلندترین نرخ را به ثبت رسانده است.

شایان ذکر است که کسر تجاری این کشور در ماه جون سال ۲۰۱۵ به ۱۰.۸۳ میلیارد دالر امریکایی رسیده در حالیکه کسر

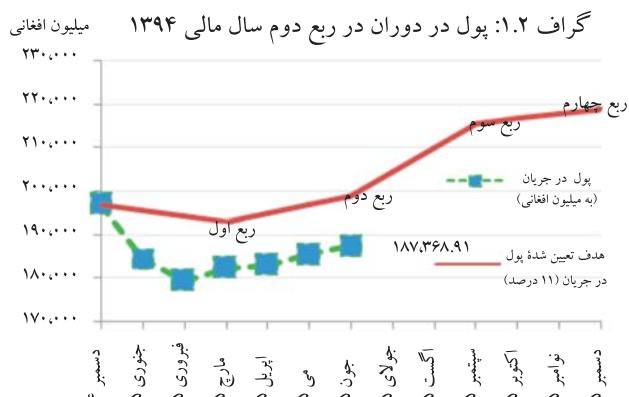

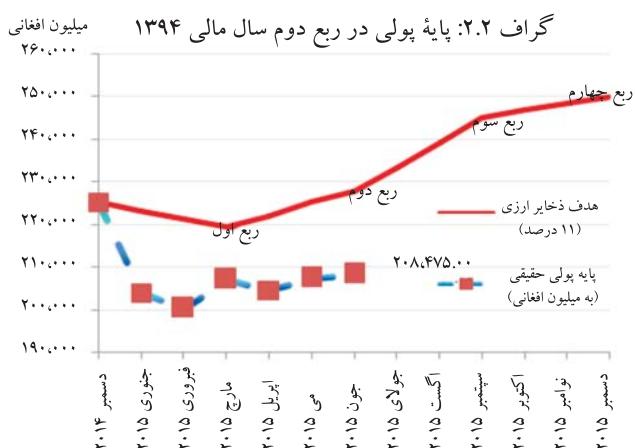
چگونگی تغییرات در بازارهای
پول و سرمایه

چگونگی تغییرات در بازارهای پول و سرمایه

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

ناگفته نباید گذشت که بی ثباتی سیاسی، چالش‌ها و نگرانی‌های امنیتی باعث بطی شدن فعالیت‌های اقتصادی در کشور شده و در عین زمان تأخیر در منظوری بودجه از سوی پارلمان که متنج به کاهش مصارف دولت در ربع اول سال شد، از دلایل عمد درپی رشد منفی پایه پولی و پول در دوران عنوان شده‌اند.

۱. ذخایر خالص بین المللی

ذخایر بین المللی د افغانستان بانک شامل ذخایر طلا، موقف ذخیری از نزد صندوق بین المللی پول (IMF)، حقوق برداشت خاص (SDR) و ذخایر اسعاری معتبر مانند دالر امریکایی، یورو و پوند میباشد. ذخایر بین المللی افغانستان پس

این فصل بولتن عملکرد و تحولات بازار پول و سرمایه را طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ مورد ارزیابی قرار می‌دهد. افزون بر آن، این فصل بولتن نقش و عملکرد د افغانستان بانک را در راستای رشد و پیشرفت بازار پول و سرمایه بازتاب می‌دهد.

۱- برنامه پولی

طی زمان تحت بررسی پایه پولی (RM) منحیت هدف عملیاتی (معیار عملکرد) شناخته شده و پول در دوران بعنوان هدف ضمنی بمنظور نیل به هدف اصلی د افغانستان بانک که همانا ثبات قیم داخلی کشور می‌باشد، طرح گردیده است. مبلغ دقیق پایه پولی (RM) بمنظور حمایت از هدف اولیه د افغانستان بانک که ثبات قیمت‌های داخلی است، متکی بر نظریه مقداری پولی طراحی شده است.

پایه پولی شامل پول در دوران (CiC)، ۸ درصد ذخایر اجباری بانک‌های تجاری، حساب جاری بانک‌های تجاری نزد د افغانستان بانک و سهولت امانت شبانه این بانک ها می‌باشد.

د افغانستان بانک با استفاده از عملیات بازارآزاد دو ابزار اساسی مبادله ارز و لیلام اوراق بهادر عملیات بازار آزاد را مورد استفاده قرار می‌دهد. پایه پولی و پول در دوران برای سال مالی ۱۳۹۴ از ۱۱ درصد کاهش و به ۷ درصد تعدیل به ثبت رسیده است.

پایه پولی در اخیر ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ رشد منفی ۷.۴۳ درصدی (سال به سال) را به ثبت رسانده است که این رقم نسبت به سقف تعیین شده ۱.۲ درصدی پائین تر می‌باشد. ارزش پایه پولی در اخیر ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ به ۲۰۸.۵ میلیارد افغانی رسیده در حالیکه پول در دوران با رشد منفی ۴.۹ درصدی به ۱۸۷.۴ میلیارد افغانی می‌رسد.

۲. حجم نقدینگی

آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک حجم نقدینگی یعنی پول به مفهوم محدود (M1) و پول به مفهوم وسیع (M2) را در مطابقت با آمار و احصائی پولی و مالی و با استفاده از میتودلوژی MFS گردآوری می کند.

پول به مفهوم محدود (M1) در افغانستان تمام پول های فریکی، سکه ها و اسعار، امانات جاری و سایر دارایی های سیال بانک های تجاری را که در د افغانستان بانک نگهداری میشود شامل است. در حالیکه در ترکیب پول به مفهوم وسیع (M2) اجزای پول به مفهوم محدود (M1) و یک سلسله دارایی های کمتر سیال قرار می گیرد.

پول به مفهوم محدود (M1) رشد ۰.۹۸ درصدی را بر اساس سال به سال به ثبت رسانده است. مجموع پول به مفهوم وسیع (M2) در زمان تحت بررسی ۳۸۱,۰۵۳ میلیون افغانی رشد داشته که در گل نرخ رشد ۱.۳۶ درصدی (سال به سال) را می نمایاند، این در حالیست که این رقم نسبت به ۵.۷ درصد زمان مشابه سال گذشته در حالت پائین تر قرار دارد. قابل یاد آوریست که پول به مفهوم محدود سهم عمدتاً رشد در پول به مفهوم وسیع را داشته است.

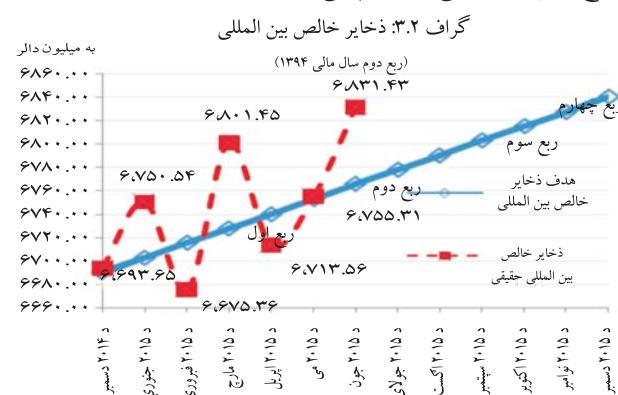
شبه پول یا امانات میعادی بانک های تجاری که جزء دیگری پول به مفهوم وسیع به شمار می روید، در مقایسه به زمان مشابه سال مالی ۱۳۹۳ در زمان تحت بررسی به اندازه ۷.۶۷ درصد رشد داشته است. در عین حال شبه پول تنها ۶ درصد پول به مفهوم وسیع را تشکیل داده بنابراین تأثیر آن بالای پول به مفهوم وسیع ناچیز شمرده می شود. گفتنی است که در زمان تحت بررسی تفاوت سال به سال امانات میعادی به افغانی به ارزش ۳۲۹ میلیون افغانی می رسد در حالیکه امانات میعادی به اسعار به ۱۲۹۷.۷ میلیون افغانی تفاوت داشته است.

از ایجاد دولت انتقالی عمدتاً در نتیجه جریانات کمک های دونرها روند صعودی داشته است.

ذخایر خالص بین المللی افغانستان که شاخص مهم توانایی بازپرداخت بدهی های خارجی بوده و کسر تجاری خارجی را تمویل می کند، طی چند سال اخیر طور یکنواخت رشد داشته است. هدف مجموعی ذخایر خالص بین المللی (سقف) برای سال مالی ۱۳۹۴ به صفر تجدید شده بود، این در حالیست که مجموع ارزش حقیقی آن در اخیر ربع دوم سال مالی ۱۳۸ به ۱۳۹۴ میلیون دالر امریکایی گفته شده است. میزان حقیقی ذخایر خالص بین المللی در اخیر ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ به ۶,۸۳۱.۴۲ میلیون دالر امریکایی ثبت رسیده است. افزایش ذخایر خالص بین المللی عمدتاً به جریان ورودی اسعار خارجی درنتیجه از صادرات و کمک های کشورهای کمک رسان ارتباط می گیرد.

د افغانستان بانک سطح لیلام ارز را طی زمان تحت بررسی بمنظور برآورده ساختن تقاضای اضافی بازار افزایش داده است. در عین زمان د افغانستان بانک در زمان تحت بررسی مجموعاً ۱.۴۳۲ میلیارد دالر امریکایی را بمنظور برآورده ساختن تقاضای بازار و مهار ساختن سیالیت بیش از حد بازار بفروش رسانده است، این در حالیست که مجموع تقاضای بازار در این زمان ۱.۹۶۷ میلیارد دالر امریکایی گفته شده است. در جریان زمان تحت بررسی مجموع مبلغ لیلام شده تقریباً ۷۳ درصد مجموع تقاضا را برآورده ساخته است.

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

گراف ۵.۲: سپرده‌های جاری بانک‌ها منحیث سهم پول

به مفهوم وسیع (%)

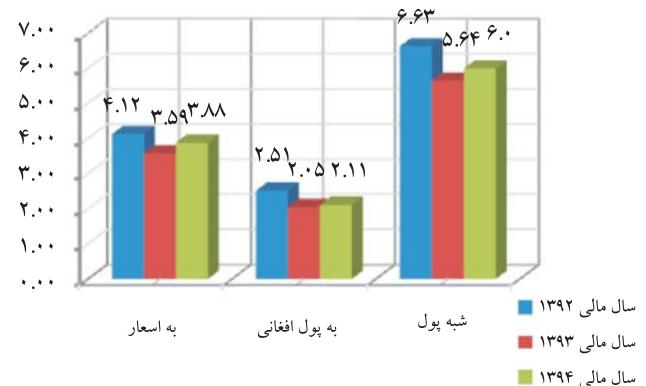

منبع: بخش سروی پول آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

به همین ترتیب سپرده‌های جاری منحیث سهم پول به مفهوم وسیع (M2) در سال تحت بررسی از ۴۸.۳۶ درصد سال گذشته به ۴۷.۳۷ درصد کاهش یافته است.

باید تذکر داد که شبه پول بخش دیگری از پول به مفهوم وسیع از ۵.۶۴ درصد زمان مشابه سال گذشته در اخیر ربع دوم تحت بررسی به ۵.۹۹ درصد افزایش اندکی را نشان می دهد. امانات میعادی افغانی ۲.۱۱ درصد پول به مفهوم وسیع را تشکیل می دهد، این در حالیست که امانات میعادی به اسعار ۳.۸۸ درصد پول به مفهوم وسیع را تشکیل داده است.

گراف ۴.۲: شبه پول منحیث سهم پول به مفهوم وسیع (%)

منبع: بخش سروی پول آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

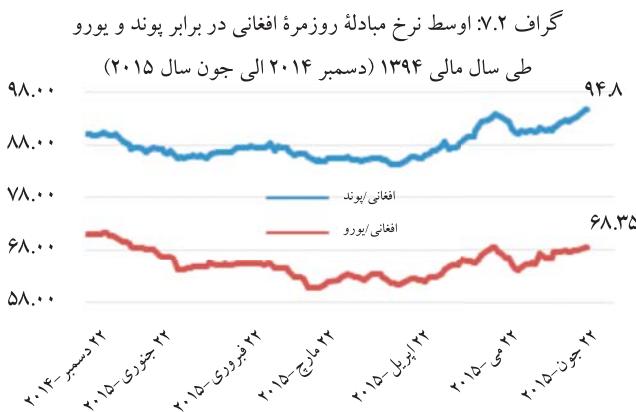
جدول ۱.۲ حجم پول طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴

نحوت	درصد تغییر سال به سال	مبلغ در ربع دوم سال ۱۳۹۴	نحوت	درصد تغییر سال به سال	مبلغ در ربع دوم سال ۱۳۹۳	مبلغ در ربع دوم سال ۱۳۹۲	به میلیون افغانی
25,091	5.21%	507,009	35,992	8.1%	481,918	445,926	۱- دارایی‌های خالص خارجی
23,856	4.67%	534,797	34,454	7.2%	510,941	476,487	(الف) دارایی‌های خارجی
24,552	5.80%	448,154	34,416	8.8%	423,601	389,186	ذخایر ارزی د افغانستان بانک
0.000	0.00%	47,509	0.000	-21.4%	47,509	60,424	طلا
24,552	6.53%	400,645	47,331	14.4%	376,093	328,762	سایر دارایی‌ها
-697	-0.80%	86,643	39	0.0%	87,340	87,301	سایر دارایی‌های خارجی
-1,235	-4.26%	27,788	-1,538	-5.0%	29,023	30,561	(ب) بدھی‌های خارجی
133,763	-126.22%	-125,938	-15,728	17.4%	-105,976	-90,248	۲- دارایی‌های خالص داخلی
10,529	-23.82%	-33,670	-6,273	16.5%	-44,199	-37,926	(الف) کریدت خالص داخلی
15,911	-17.50%	-75,033	-7,845	9.4%	-90,945	-83,100	کریدت خالص برای سکتور عامه غیر مالی
16,009	-17.61%	-74,906	-8,045	9.7%	-90,915	-82,870	کریدت خالص برای دولت مرکزی
25,665	73.96%	60,369	1,092	3.3%	34,703	33,611	کریدت دولت مرکزی
9,656	7.69%	135,275	9,138	7.8%	125,619	116,481	بدھی‌های دولت مرکزی
0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	کریدت خالص برای دولت مرکزی و محلی
-98	0.000	-127,497	200	0.000	-29,500	-229,875	کریدت خالص برای شرکت‌های غیر مالی عامه
-5,088	0.000	43,058,127	1,742	0.000	48,145,650	46,403,902	کریدت برای سکتور خصوصی
-294	21.04%	-1,694.19	-170	13.8%	-1,400	-1,230	کریدت خالص برای سایر شرکت‌ها
3,788	3.51%	111,812	9,914	10.1%	108,025	98,111	(ب) حسابات سرمایه
-26,704	-57.74%	19,544	459	1.0%	46,248	45,789	(ج) سایر اقلام
5,121	1.36%	381,053	20,275	5.7%	375,932	355,657	۳- پول به مفهوم وسیع (M2)
3,494	0.98%	358,226	22,659	6.8%	354,732	332,073	پول به مفهوم محدود (M1)
4,805	2.78%	177,734	29,050	20.2%	172,929	143,880	پول در دوران (اسعار خارج از سیستم سپرده گذاری)
-1,311	-0.72%	180,492	-6,391	-3.4%	181,803	188,194	امانات جاری
1,627	7.67%	22,827	-2,383	-10.1%	21,200	23,583	سایر امانات (شبہ پول)
329	4.27%	8,035	-1,217	-13.6%	7,705	8,923	امانات به افغانی
1,298	9.62%	14,792	-1,166	-8.0%	13,495	14,661	امانات به اسعار
0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	اوراق سرمایوی به استثنای سهام	

اقتصادی تأثیر وارد کرده و سرانجام باعث رکود اقتصادی می شود. قابل ذکر است که تمامی موارد فوق موجب تقاضا برای اسعار خارجی می شود.

منبع: آمریت عمومی سیاست پول و آمریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک به همین ترتیب ارزش پول افغانی طی زمان تحت بررسی در برابر پوند به اندازه ۵.۲ درصد، در برابر روپی هندی ۰.۱ درصد، در برابر تومان ایرانی ۱۰.۲ درصد و در برابر کلدار پاکستانی ۲.۳ درصد کاهش را نشان می دهد. از سوی دیگر ارزش افغانی در زمان تحت بررسی در برابر یورو به اندازه ۴ درصد افزایش داشته است.

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی و آمریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

۳. بازار مبادله ارز

۱.۳ نرخ مبادله ارز

هدف اولیه د افغانستان بانک را حفظ ثبات قیم داخلی تشکیل می دهد. حفظ ثبات قیم بطور متداوم یکی از پیش شرط ها برای رشد و رفاه اقتصادی به حساب می رود. د افغانستان بانک بمنظور کنترول عرضه پول با راه اندازی پروses لیلام ارز که هفتة دو با رف و فروش اوراق سرمایوی که هفتة یک با ر صورت میگرد، پایه پولی را مورد هدف قرار می دهد.

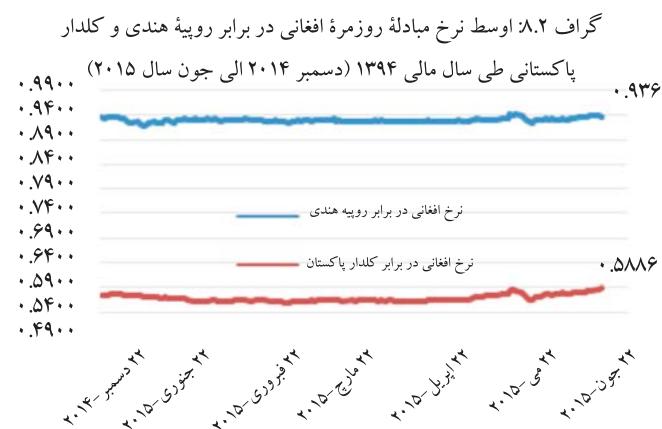
د افغانستان بانک نرخ مبادله اسمی افغانی در برابر اسعار را مورد هدف قرار نمی دهد بلکه این امر بمنظور کنترول نوسانات نرخ مبادله ارز که می تواند بالای سایر شاخص های اقتصادی تأثیر منفی وارد کند، مدنظر است. بمنظور پیشگیری از عرضه پول بیش از حد در بازار ارزش پول افغانی باید حفظ گردد تا موقف ذخیره وی مطلوب بدبست آمده و اطمینان حاصل شود که بیلانس خارجی به هدف عمومی ثبات اقتصاد کلان صدمه وارد نکند.

اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر دالر امریکایی در گراف ۶.۲ نشان داده شده است. ارزش پول افغانی در برابر دالر امریکایی در زمان تحت بررسی ۴.۵ درصد کاهش را نشان می دهد. نرخ مبادله فی دالر امریکایی در شروع سال مالی ۱۳۹۴ ۵۸.۰۸ افغانی بوده در حالیکه در اخیر ربع دوم زمان تحت بررسی فی دالر امریکایی ۶۰.۷۲ افغانی به فروش میرسد.

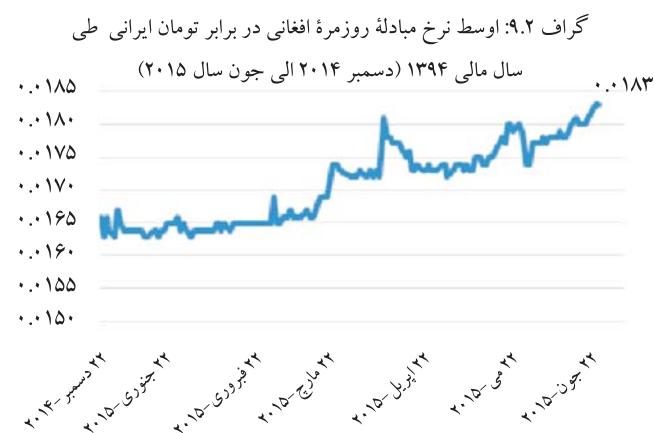
چالش های امنیتی، نگرانی های سیاسی و افزایش مهاجرت ها در کشور ازجمله دلایل اند که در پی نوسانات و کاهش بهای پول افغانی در برابر دالر امریکایی نقش داشته اند. در صورت که فرار سرمایه رُخ بدهد پول در دوران کاهش یافته و سایکل اقتصادی با کسر مواجه می شود. این امر عمدتاً بالای توسعه

۲.۳ لیلام ارز

لیلام ارز بمنظور کنترول رشد عرضه پول منحيت ابزار اوليه پولي توسط د افغانستان بانک مورد استفاده قرار مي گيرد. مقدار لیلام ارز ذريعه چارچوب پيش بينی سياليت تعينين مي گردد که در آن از يك سو تقاضاي پول و از سوی ديگر رشد سقف پول افغانی در نظر گرفته می شود. مجموع مبلغ مداخله ای که از سوی د افغانستان بانک در زمان تحت بررسی در بازار تزریق شده است ۱.۴۳۲ میليارد دالر امريکائي بوده که به ذريعه آن مبلغ ۸۳.۴۵ میليارد افغانی از بازار جمع آوري گردیده است.

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

جدول ۲.۲: خلاصه لیلام ارز طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ (به میلیون دالر امریکایی)

تعداد داوطلبی های اعطای شده	مجموع تقطیع	مبلغ اعطای شده	مبلغ اعلان شده	قیمت کسر شده	نرخ مبادله ارز	پائین ترین نرخ	بلندترین نرخ	تعداد داوطلبان	تاریخ
25	65.50	40.20	40.00	58.10	58.09	57.85	58.12	38	۱۴ دسمبر ۲۳
25	65.55	40.80	40.00	58.29	58.26	58.00	58.33	38	۱۴ دسمبر ۲۷
38	63.45	52.35	50.00	58.30	58.34	58.06	58.34	37	۱۴ دسمبر ۳۰
41	47.80	44.35	50.00	58.00	58.07	57.82	58.08	33	۱۵ جنوری ۴
41	61.80	50.15	50.00	57.93	58.05	57.45	57.98	35	۱۵ جنوری ۶
36	56.25	45.15	45.00	57.96	57.99	57.80	57.99	35	۱۵ جنوری ۱۰
39	48.20	34.60	40.00	57.56	57.59	57.25	57.59	34	۱۵ جنوری ۱۳
39	47.70	42.55	40.00	57.76	57.80	57.62	57.81	38	۱۵ جنوری ۱۷
32	43.95	35.20	40.00	57.51	57.69	57.39	57.54	34	۱۵ جنوری ۲۰
32	38.35	27.80	40.00	57.12	57.33	56.83	57.17	33	۱۵ جنوری ۲۴
29	41.25	31.45	35.00	57.24	57.26	56.82	57.28	33	۱۵ جنوری ۲۷
26	35.80	28.00	30.00	57.29	57.34	57.02	57.32	30	۱۵ جنوری ۳۱
29	39.15	30.45	30.00	57.18	57.22	57.08	57.22	31	۱۵ فبروری ۳
28	39.60	26.85	25.00	57.35	57.36	57.03	57.39	36	۱۵ فبروری ۷
29	37.30	29.70	30.00	57.23	57.32	57.05	57.25	32	۱۵ فبروری ۱۰
26	35.55	23.35	30.00	57.26	57.32	57.10	57.28	34	۱۵ فبروری ۱۴
36	37.80	24.50	25.00	57.36	57.30	57.10	57.39	36	۱۵ فبروری ۱۷
29	30.25	22.55	25.00	57.27	57.33	57.01	57.30	33	۱۵ فبروری ۲۱
27	24.00	18.00	20.00	57.32	57.36	57.31	57.37	33	۱۵ فبروری ۲۴
23	21.35	13.75	20.00	57.23	57.24	57.13	57.26	38	۱۵ فبروری ۲۸
20	24.60	13.20	15.00	57.33	57.32	57.00	57.35	38	۱۵ مارچ ۳
20	15.50	10.00	10.00	57.41	57.37	57.37	57.45	31	۱۵ مارچ ۷
21	25.00	14.80	15.00	57.68	57.67	57.47	57.70	34	۱۵ مارچ ۱۰
32	30.40	25.30	20.00	57.80	57.82	57.41	57.82	34	۱۵ مارچ ۱۴
32	31.00	25.15	25.00	57.79	57.83	57.61	57.82	36	۱۵ مارچ ۱۷
36	42.30	32.95	35.00	57.73	57.80	57.30	57.77	34	۱۵ مارچ ۲۴

29	32.80	25.35	25.00	57.81	57.85	57.51	57.83	35	۱۵ مارچ ۲۸
35	41.05	35.10	25.00	57.92	57.93	57.40	57.95	36	۱۵ مارچ ۳۱
24	45.65	32.90	35.00	57.83	57.88	57.51	57.84	30	۱۵ اپریل ۱۴
31	42.65	35.00	35.00	57.82	57.88	57.30	57.86	33	۱۵ اپریل ۱۷
37	38.30	35.10	35.00	57.91	57.97	57.80	57.94	32	۱۱ اپریل ۱۵
36	43.45	35.20	35.00	57.84	57.89	57.45	57.88	33	۱۵ اپریل ۱۴
29	40.50	30.50	30.00	57.92	57.94	57.70	57.94	34	۱۵ اپریل ۱۸
30	41.15	30.65	30.00	57.84	57.88	54.76	57.88	36	۱۵ اپریل ۲۱
27	42.05	30.10	30.00	57.92	57.90	57.82	57.94	33	۱۵ اپریل ۲۵
22	40.35	22.30	30.00	58.10	58.12	56.50	58.13	33	۱۵ می ۲
23	32.10	20.10	20.00	58.52	58.49	58.25	58.56	35	۱۵ می ۵
29	35.80	25.00	25.00	58.82	58.83	58.11	58.84	36	۱۵ می ۹
33	52.05	33.40	35.00	59.07	59.09	58.04	59.13	39	۱۵ می ۱۲
26	46.65	29.80	30.00	59.60	59.57	58.61	59.64	38	۱۵ می ۱۶
34	47.90	35.45	30.00	60.75	60.75	59.51	60.91	38	۱۵ می ۱۹
37	48.20	33.25	33.00	60.38	60.44	59.80	60.46	41	۱۵ می ۲۳
30	43.30	29.75	30.00	59.06	59.46	58.11	59.12	39	۱۵ می ۲۶
26	38.75	24.70	25.00	59.72	59.66	59.30	59.76	40	۱۵ می ۳۰
34	38.10	26.20	28.00	59.80	59.82	58.80	59.86	40	۱۵ جون ۲
27	34.10	24.05	26.00	60.04	60.02	59.60	60.07	36	۱۵ جون ۶
21	33.70	18.05	24.00	60.02	60.02	59.61	60.04	36	۱۵ جون ۹
22	31.70	18.65	18.00	60.57	60.54	60.20	60.61	39	۱۵ جون ۱۳
25	27.65	18.35	18.00	60.53	60.49	60.00	60.56	39	۱۵ جون ۱۶

۴. بازار سرمایه و وضعیت نقدینگی

۱.۴ لیلام اوراق سرمایوی

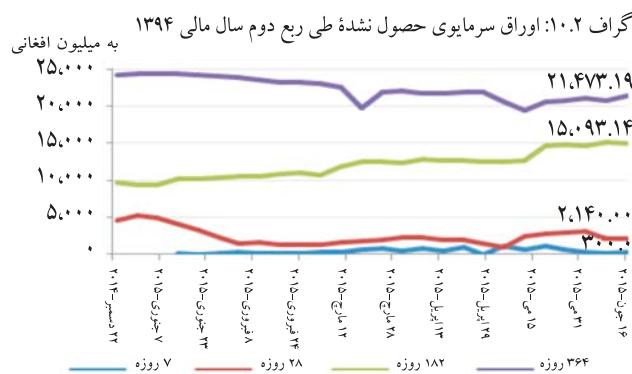
د افغانستان بانک اوراق سرمایوی را بعنوان دومین ابزار سیاست پولی استفاده می کند. اوراق سرمایوی عبارت از اوراق بهادر کوتاه مدت تخفیف یافته اسمی افغانی اند که توسط د افغانستان بانک به مشتریان بازار اولیه و در حال حاضر به بانک های تجاری معجوز بصورت هفته وار صادر می گردد.

د افغانستان بانک چهار نوع اوراق بهادر چون هفت (۷، روزه)، یک ماهه (۲۸ روزه)، شش ماهه (۱۸۲ روزه) و یک ساله (۳۶۴ روزه) را عرضه می نماید.

مجموع سهام حصول نشده اوراق سرمایوی در اخیر ربع دوم سال مالي ۱۳۹۴ به ۳۹ مiliارد افغانی ثبت گردیده که در مقایسه به ۳۶.۳۹ مiliارد افغانی ربع دوم سال گذشته افزایش ۷.۱۹ درصدی را نشان می دهد، این بدین معنی است که تقاضای اوراق سرمایوی رو به افزایش است.

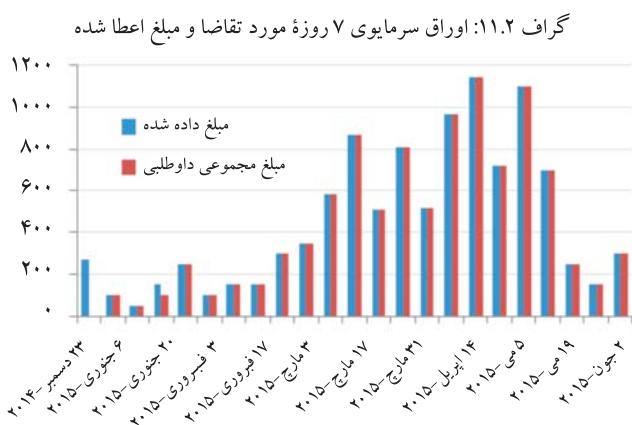
سهام حصول نشده اوراق سرمایوی ۷ روزه در زمان تحت بررسی به ۰.۳ مiliارد افغانی ثبت شده، این در حالیست که سهام اوراق سرمایوی ۲۸ روزه ۲.۱۴ مiliارد افغانی بوده، سهام اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه به ۱۵ مiliارد افغانی رسیده و سهام حصول نشده اوراق سرمایوی ۳۶۴ روزه ۲۱.۵ مiliارد افغانی گفته شده است.

گراف ۱۰.۲ تفکیک مجموع سهام حصول نشده اوراق سرمایوی با موعد مختلف آن را طی ربع دوم سال مالي ۱۳۹۴ نشان می دهد.

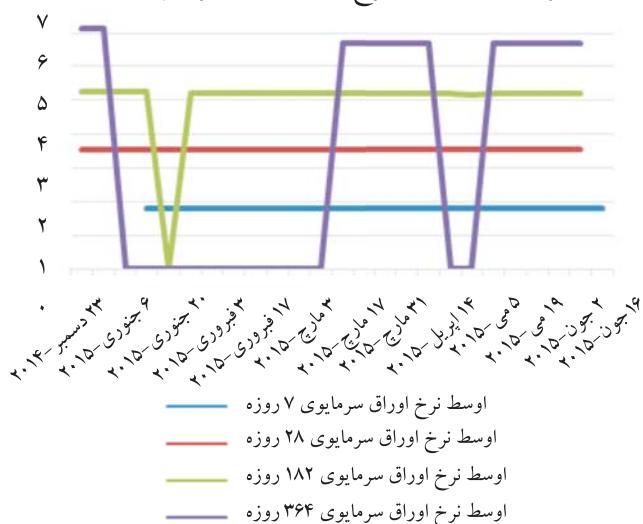
منبع: آمریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

د افغانستان بانک طی ربع اول و دوم سال روان مبالغ اعلان شده تمامی انواع اوراق بهادر را افزایش داده است. اوست نرخ تکتانه برای اوراق سرمایوی ۷ روزه در زمان تحت بررسی ۱.۸۰ درصد، اوست نرخ تکتانه اوراق سرمایوی ۲۸ روزه به حالت قبلی ۳.۵ درصدی باقیمانده، اوست نرخ تکتانه اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه ۵ درصد گفته شده و نرخ تکتانه اوراق سرمایوی ۳۶۴ روزه به اندازه ۷ درصد افزایش یافته است. مجموع مبلغ تکتانه پرداخت شده این اوراق در اخیر ربع دوم سال مالي ۱۳۹۴ به ۴۶۷.۲ میلیون افغانی ثبت شده است.

منبع: آمریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

گراف ۱۵.۲: اوست نرخ تكتانه اوراق سرمایوی (%)

منبع: آمریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

گراف ۱۶.۲: مجموع مبلغ تكتانه پرداخت شده برای اوراق سرمایوی

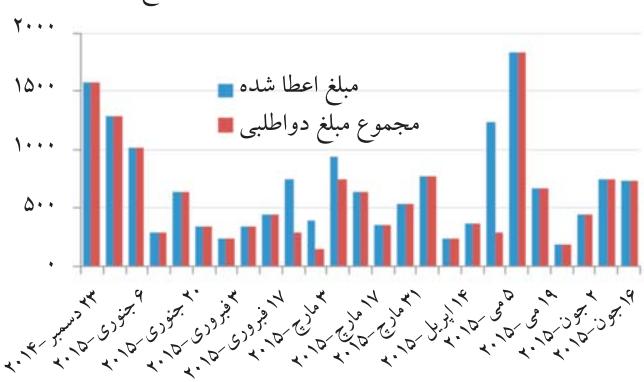
منبع: آمریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

۲.۴ ذخایر اجباری و اضافی

بانک های تجاری مکلف اند که الی ۸ درصد مجموع سپرده های خویش را در د افغانستان بانک منحیث ذخایر اجباری نگهداری کنند.

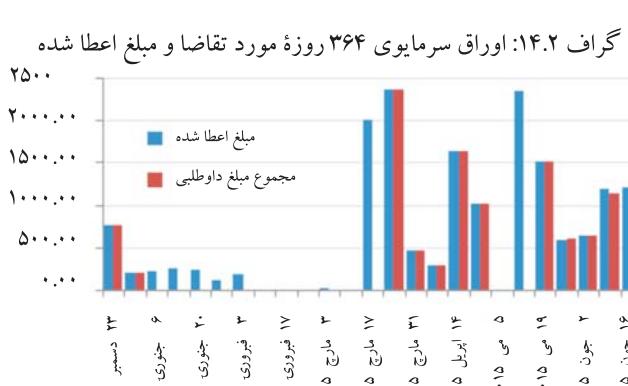
د افغانستان بانک بمنظور فراهم آوری سهولت های بیشتر به بانک های تجاری جهت مدیریت بهتر نقدینگی و ایجاد فرصت های مناسب برای سرمایه گذاری ذخایر اضافی آنان،

گراف ۱۲.۲: اوراق سرمایوی ۲۸ روزه مورد تقاضا و مبلغ اعطای شده

منبع: آمریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

گراف ۱۴.۲: اوراق سرمایوی ۳۶۴ روزه مورد تقاضا و مبلغ اعطای شده

بانک‌های تجاری به پول نقد در کوتاه مدت مورد استفاده قرار می‌گیرد. در صورتیکه بانک‌های تجاری در زمنیه وضعیت نقدینگی خویش به مشکل مواجه می‌شوند با استفاده از این سهولت می‌توانند از د افغانستان بانک براساس شبانه قرضه بدست آورند. نرخ تکنائه که از بانک‌ها در این محصول وضع می‌گردد، ۳.۵ درصد می‌باشد. قابل ذکر است که تسهیلات قروض شبانه صرف توسط اوراق سرمایوی که نزد بانک‌های تجاری موجود

اند، تضمین می‌گردد.

تسهیلات سرمایه گذاری شبانه را معرفی نموده است.

تسهیلات سرمایه گذاری شبانه (ONDF) بمنظور بدست آوردن تکنائه خوب بانک‌های تجاری دربرابر سرمایه اضافی ایشان که نزد د افغانستان بانک قرار میدهند، مدنظر گرفته شده است. مبلغ مجموعه سرمایه گزاری تسهیلات سرمایه گذاری شبانه در اخیر ربع دوم سال مالی انده ۱۳۹۴ به ۱,۹۰۱.۹ میلیون افغانی ثبت گردیده است.

تسهیلات قروض شبانه: اینگونه تسهیلات در صورت نیازمندی

جدول ۳.۲ لیام اوراق سرمایوی ۷ روزه

تاریخ	مبلغ لیلام شده	مبلغ اعطا شده	مجموع مبلغ داوطبلی	تعداد داوطبلان	تعداد برندہ	نرخ کسر شده (%)	سطح داوطبلی (%)	پانین ترین سطح داوطبلی (%)	بلندترین سطح داوطبلی (%)	اوراق سرمایوی ۷ روزه	اوست عیار شده
۶ جنوری ۲۰۱۵	2000	270	رد شده								3.00
۱۳ جنوری ۲۰۱۵	2000	100	100	1	1	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۲۰ جنوری ۲۰۱۵	1500	50	50	1	2	1.85	1.80	1.80	1.80	1.80	
۲۷ جنوری ۲۰۱۵	1000	150	100	1	2	1.83	1.80	1.80	1.80	1.80	
۳ فبروری ۲۰۱۵	1000	250	250	3	3	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۱۰ فبروری ۲۰۱۵	1000	100	100	1	1	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۱۷ فبروری ۲۰۱۵	500	150	150	2	2	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۲۴ فبروری ۲۰۱۵	300	150	150	2	2	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۳ مارچ ۲۰۱۵	300	300	300	2	2	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۱۰ مارچ ۲۰۱۵	500	350	350	2	2	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۱۷ مارچ ۲۰۱۵	1000	585	585	4	4	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۲۴ مارچ ۲۰۱۵	500	870	870	5	5	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۳۱ مارچ ۲۰۱۵	1500	510	510	3	3	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۷ اپریل ۲۰۱۵	1000	810	810	5	5	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۱۴ اپریل ۲۰۱۵	1000	520	520	3	3	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۲۱ اپریل ۲۰۱۵	1000	970	970	6	6	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۲۰۱۵ می ۵	1000	1150	1150	6	6	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۲۰۱۵ می ۱۲	1500	720	720	4	4	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۲۰۱۵ می ۱۹	1500	1100	1100	5	5	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۲۰۱۵ می ۲۶	2000	700	700	3	3	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۲ جون ۲۰۱۵	1500	250	250	1	1	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۹ جون ۲۰۱۵	250	150	150	1	1	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	
۱۶ جون ۲۰۱۵	500	300	300	1	1	1.80	1.80	1.80	1.80	1.80	

۴.۲: لیلام اوراق سرمایوی ۲۸ روزه

تاریخ	ملخ لیلام شده	ملخ اعطای شده	مجموع مبلغ داولطلبی	تعداد داولطلبان	تعداد برندہ	تعداد داولطلبان	نرخ کسر شدہ (%)	پایش ترین سطح داولطلبی	بلندترین سطح داولطلبی	اوسمیت عیار شدہ اوراق سرمایوی روزه ۲۸
۲۳ سپتامبر ۲۰۱۴	2000	1580	1580	7	7	1580	3.560	3.6	3.56	3.6
۳۰ دسمبر ۲۰۱۴	2000	1300	1300	5	5	1300	3.559	3.6	3.56	3.6
۶ جنوری ۲۰۱۵	2000	1030	1030	6	6	1030	3.560	3.6	3.56	3.6
۱۳ جنوری ۲۰۱۵	2000	300	300	2	2	300	3.560	3.6	3.56	3.6
۲۰ جنوری ۲۰۱۵	2000	650	650	2	2	650	3.560	3.6	3.56	3.6
۲۷ جنوری ۲۰۱۵	1500	350	350	3	3	350	3.560	3.6	3.56	3.6
۳ فبروری ۲۰۱۵	1500	250	250	2	2	250	3.559	3.6	3.56	3.6
۱۰ فبروری ۲۰۱۵	1000	350	350	2	2	350	3.560	3.6	3.56	3.6
۱۷ فبروری ۲۰۱۵	1000	450	450	2	2	450	3.560	3.6	3.56	3.6
۲۴ فبروری ۲۰۱۵	500	750	750	1	5	300	3.559	3.6	3.56	3.6
۳ مارچ ۲۰۱۵	500	400	400	1	3	150	3.550	3.6	3.56	3.6
۱۰ مارچ ۲۰۱۵	1000	950	950	4	5	750	3.548	3.5	3.57	3.56
۱۷ مارچ ۲۰۱۵	1000	650	650	4	4	650	3.549	3.5	3.55	3.56
۲۴ مارچ ۲۰۱۵	1000	365	365	4	4	365	3.549	3.6	3.55	3.56
۳۱ مارچ ۲۰۱۵	1000	550	550	4	4	550	3.546	3.5	3.55	3.56
۷ اپریل ۲۰۱۵	1500	785	785	6	6	785	3.549	3.5	3.55	3.56
۱۴ اپریل ۲۰۱۵	1000	250	250	2	2	250	3.550	3.6	3.55	3.56
۲۱ اپریل ۲۰۱۵	1000	380	380	5	5	380	3.550	3.6	3.55	3.56
۵ می ۲۰۱۵	1500	1250	1250	1	8	300	3.549	3.5	3.55	3.56
۱۲ می ۲۰۱۵	1250	1850	1850	7	7	1850	3.529	3.5	3.55	3.56
۱۹ می ۲۰۱۵	1500	675	675	5	5	675	3.541	3.5	3.55	3.56
۲۶ می ۲۰۱۵	1000	200	200	1	1	200	3.549	3.5	3.55	3.56
۲ جون ۲۰۱۵	1500	450	450	2	2	450	3.545	3.5	3.55	3.56
۹ جون ۲۰۱۵	2000	750	750	4	4	750	3.547	3.5	3.55	3.56
۱۶ جون ۲۰۱۵	1500	740	740	6	6	740	3.543	3.53	3.549	3.55

۵.۲ لیلام اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه

تاریخ	مبلغ لیلام شده	مبلغ اعطای شده	مجموع مبلغ داوطلبانی	تعداد داوطلبان	تعداد داوطلبان بن برندہ	نرخ کسر شدہ (%)	پایین ترین سطح داوطلبی	بلندترین سطح داوطلبی	اوست عیار شدہ اوراق سرمایوی روزه
۲۰۱۴ دسمبر ۲۳	1500	1747.3	718.3	7	6	5.23 %	5.23	7.10	5.23
۲۰۱۴ دسمبر ۳۰	1500	635.5	635.5	4	4	5.23 %	5.22	5.23	5.23
۲۰۱۵ جنوری ۶	1500	1208.5	700.0	3	3	5.23 %	5.23	5.23	5.23
۲۰۱۵ جنوری ۱۳	1000	1110.0	852.7	4	4	5.23 %	5.23	5.23	5.23
۲۰۱۵ جنوری ۲۰	1000	150.0	0.0	2	0	5.23 %	0.00	5.23	5.23
۲۰۱۵ جنوری ۲۷	1000	470.0	200.0	3	1	5.20 %	5.20	5.23	5.20
۲۰۱۵ فبروری ۳	1000	550.0	550.0	3	3	5.20 %	5.16	5.20	5.20
۲۰۱۵ فبروری ۱۰	1500	519.1	519.1	3	3	5.20 %	5.19	5.20	5.20
۲۰۱۵ فبروری ۱۷	1000	587.9	444.0	5	5	5.20 %	5.20	5.21	5.20
۲۰۱۵ فبروری ۲۴	1000	607.6	607.6	4	4	5.20 %	5.19	5.20	5.20
۲۰۱۵ مارچ ۳	1000	862.3	415.0	5	3	5.19 %	5.18	5.21	5.18
۲۰۱۵ مارچ ۱۰	1000	1822.3	1442.3	8	6	5.19 %	5.18	5.20	5.19
۲۰۱۵ مارچ ۱۷	1000	903.4	903.4	5	5	5.18 %	5.18	5.20	5.20
۲۰۱۵ مارچ ۲۴	1000	385.2	385.2	4	4	5.19 %	5.19	5.20	5.19
۲۰۱۵ مارچ ۳۱	1000	185.0	160.0	4	3	5.20 %	5.19	5.20	5.19
۲۰۱۵ اپریل ۷	1000	635.0	635.0	3	3	5.20 %	5.19	5.20	5.20
۲۰۱۵ اپریل ۱۴	500	300.0	300.0	3	3	5.95 %	5.20	5.20	5.20
۲۰۱۵ اپریل ۲۱	500	385.0	385.0	3	3	5.20 %	5.20	5.20	5.20
۲۰۱۵ می ۵	500	2320.0	100.0	5	1	5.18 %	5.18	5.20	5.18
۲۰۱۵ می ۱۲	750	2195.0	720.0	6	4	5.18 %	5.15	5.18	5.18
۲۰۱۵ می ۱۹	1000	2110.0	2110.0	6	6	5.18 %	5.17	5.18	5.18
۲۰۱۵ می ۲۶	1500	550.0	550.0	4	4	5.18 %	5.17	5.18	5.18
۲۰۱۵ جون ۲	1000	225.0	225.0	2	2	5.18 %	5.18	5.18	5.18
۲۰۱۵ جون ۹	500	1000.0	1000.0	4	4	5.18 %	5.18	5.18	5.18
۲۰۱۵ جون ۱۴	1500	535.0	535.0	4	4	5.18 %	5.18	5.18	5.18

لیلام اوراق سرمایوی ۳۶۴ روزه ۶.۲

تاریخ	ملخ لیلام شده	مبلغ اعطای شده	مجموع داوطلبی	تعداد داوطلبان	تعداد برندہ	نرخ کسر شدہ (%)	پائیں ترین سطح داوطلبی	بلندترین سطح داوطلبی	اوسته عیار شده اوراق سرمایوی روزه ۳۶۴
۲۰۱۴ دسمبر ۲۳	1500	765.00	765.00	6	6	7.1	7.09	7.1	7.1
۲۰۱۴ دسمبر ۳۰	1000	195.00	195.00	3	3	7.1	7.10	7.1	7.1
۶ جنوری ۱۵	500	225.00	225.00	0	4	0.0	0.00	7.1	7.1
۱۳ جنوری ۱۵	500	250.00	250.00	0	2	7.1	0.00	7.1	7.1
۲۰ جنوری ۱۵	500	241.57	241.57	0	2	0.0	7.05	7.1	7.1
۲۷ جنوری ۱۵	500	110.00	110.00	0	2	7.0	7.00	7.0	7.0
۳ فبروری ۱۵	500	176.57	176.57	0	2	6.9	0.00	6.9	6.9
۱۰ فبروری ۱۵	500	5.00	5.00	0	1	6.8	0.00	6.8	6.8
۱۷ فبروری ۱۵	500	500	500	0	0	0.0	0.00	0.0	6.8
۲۴ فبروری ۱۵	500	500	500	1	1	6.8	6.75	6.8	6.8
۳ مارچ ۱۵	500	25.00	25.00	0	0	6.8	6.75	6.8	6.8
۱۰ مارچ ۱۵	1000	10.00	10.00	0	0	6.8	6.75	6.8	6.8
۱۷ مارچ ۱۵	1000	2025.00	2025.00	0	1	6.8	6.73	6.8	6.8
۲۴ مارچ ۱۵	500	2374.00	2374.00	2	2	6.7	6.69	6.7	6.7
۳۱ مارچ ۱۵	500	470.00	470.00	4	4	6.7	6.69	6.7	6.7
۷ اپریل ۱۵	500	283.00	283.00	3	3	6.7	6.70	6.7	6.7
۱۴ اپریل ۱۵	1000	1643.00	1643.00	4	4	6.7	6.70	6.7	6.7
۲۱ اپریل ۱۵	1000	1016.00	1016.00	4	4	6.7	6.70	6.7	6.7
۱۲ می ۱۵	250	2360.00	2360.00	0	5	0.0	6.7	0.00	6.7
۱۹ می ۱۵	500	1520.00	1520.00	3	3	6.7	6.60	6.7	6.7
۲۶ می ۱۵	1500	600.00	600.00	3	3	6.7	6.65	6.7	6.7
۲ جون ۱۵	1500	642.47	642.47	3	3	6.7	6.67	6.7	6.7
۹ جون ۱۵	1500	1195.22	1195.22	6	7	6.7	6.68	6.7	6.7
۱۶ جون ۱۵	1000	1210.00	1210.00	6	7	6.7	6.68	6.7	6.7

روند و دورنمای تورم

روند و دورنمای تورم

می‌گردد.

۱. قیمت کالاهای مصرفی در افغانستان

نرخ تورم در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ که براساس تغییرات سال به سال در شاخص قیم مصرفی ملی سنجش گردیده، روند منفی را بخود اختیار نموده است. نرخ تورم عمومی در زمان تحت بررسی از ۵.۶ درصد زمان مشابه سال گذشته به ۲.۸ درصد (سال به سال) ثبت شده است که این رقم کاهش قابل ملاحظه را نشان می‌دهد.

گفتنی است که همانند نرخ بلند متداوم تورم، دفلاسیون دراز مدت نیز بالای فعالیت‌های اقتصادی تأثیر منفی وارد می‌کند. حالت دفلاسیونی لزوماً برای اقتصاد مضر نبوده بلکه دلسربدی در سرمایه گذاری و مصارف شخصی را به همراه دارد. در عین زمان دفلاسیون باعث رکود اقتصادی شده و اگر برای طویل المدت ادامه پیدا کند، نرخ بیکاری را افزایش می‌دهد.

نظر به ارقام دست داشته به آسانی درک می‌شود که کاهش نرخ تورم اساساً به تداوم افت قیمت مواد غیر غذایی بر می‌گردد.

براساس ارقام دست داشته، فشارهای دفلاسیونی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ در هر دو بخش یعنی شاخص قیم مصرفی کابل و شاخص قیم مصرفی عمومی افزایش یافته است.

بطور مثال نرخ تورم عمومی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ نسبت به ربع مشابه سال گذشته به گونه قابل ملاحظه کاهش یافته است.

شایان ذکر است که قیم مواد غذایی و غیر غذایی قیم شاخص عمومی را کاهش داده است. در میان سایر اجزای شاخص قیم مصرفی تغییرات در قیم نان خشک و جبویات، روغنیات و شحمیات، گوشت، سبزیجات، حمل و نقل و موارد متفرقه

بعنوان یک کشور کاملاً وارداتی، افغانستان از هرنوع تغییر در قیمت کالاهای منطقه و جهان متأثر می‌گردد. تغییر قیمت‌ها در سطح کشورهای همسایه به خصوص شرکای تجاری افغانستان بالای قیم عمومی در اقتصاد این کشور تأثیر گذار می‌باشد. کشورهای عضو سازمان همکاری‌های منطقه‌ای جنوب آسیا (SAARC) در دو ربع اول سال ۲۰۱۵ از رشد اقتصادی بهتری برخوردار بوده که تا حدی رشد بطی صادرات در منطقه را جبران نموده است. کاهش قیمت نفت به سطح جهان از میانه سال ۲۰۱۴ بدینسو، افزایش قابل ملاحظه انتقالات پولی در برخی کشورها چون پاکستان، سریلانکا و بنگلہ دیش، فصل عالی محصولات در پاکستان، بنگلہ دیش و افغانستان و ساخت و تطیق پروژه‌های تولید برق در بوتان از جمله فعالیت‌های به حساب می‌روند که رشد اقتصادی منطقه را بهبود بخشیده اند.

کاهش قیمت انرژی به سطح جهان و افت قیم مواد غذایی همانند سایر کشورهای جهان بالای نرخ تورم کشورهای عضو سازمان همکاری‌های منطقه‌ای جنوب آسیا نیز تأثیرات چشمگیری داشته که در طی چند سال نرخ تورم در این کشورها به سطح قابل ملاحظه کاهش یافته است.

دولت هندوستان بمنظور برآورده ساختن اهداف مالی خویش قیمت دیزل را جهت افزایش عواید دولت آزاد گذاشته که در این میان قیمت داخلی نفت نسبتاً کاهش یافته است، این در حالیست که کاهش قیمت نفت در پاکستان و سریلانکا باعث کاهش نرخ تورم شده است. نرخ تورم در بنگلہ دیش کاهش یافته ولی تاحدی هنوز هم در سطح بلند خود قرار دارد که عمدتاً علت نرخ تورم بلند در این کشور به ظرفیت اضافی محدود در اقتصاد و بی نظمی‌های اخیر ترانسپورتی بر

ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ از ۶.۳ درصد ربع مشابه سال گذشته به ۰.۵ درصد کاهش یافته است.

گراف ۲.۳: تورم اصلی (روش اوسط یابی ۳۰%)

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی، د افغانستان بانک

۱.۱ تغییرات شاخص قیم مصرفی ملی

۱.۱.۱ تغییرات سالانه

بمنظور تحلیل عوامل سهیم در تغییرات تورم عمومی ضروری دانسته می شود که روند تورم را در اجزای سبد شاخص قیم مصرفی که تاثیر سازنده بالای تورم دارد، مورد بحث قرار دهیم. تورم عمومی طی ربع دوم سال ۱۳۹۴ به اندازه ۰.۸ درصد کاهش یافته که علت عمدۀ آن کاهش قابل ملاحظه در قیم مواد غذایی عنوان شده است.

به همین ترتیب شاخص فرعی مواد غیر غذایی نیز در زمان گزارش دهی روند نزولی داشته که باعث گردیده تورم عمومی کاهش یابد.

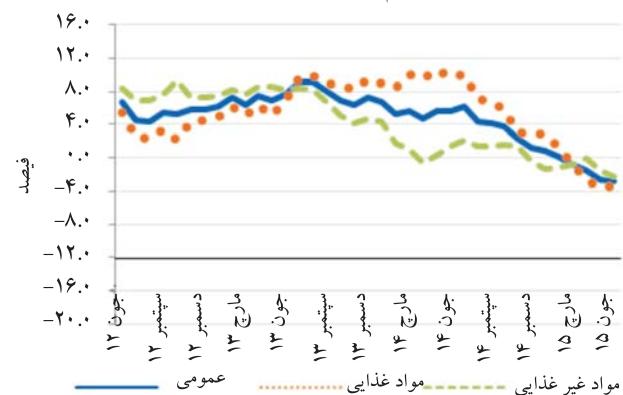
گفتنی است که قیم مواد غذایی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ روند معکوس را بخود اختیار کرده و نرخ دفلاسیونی ۳.۳ درصدی را به ثبت رسانده است، این در حالیست که این رقم نسبت به زمان مشابه سال گذشته طور چشمگیر به اندازه ۰.۱۳ درصد کاهش را نشان می دهد. قیمت مواد غذایی پس از افزایش شدیدی در سه ربع اول سال مالی ۱۳۹۳ در دو ربع اول سال مالی ۱۳۹۴ شاهد کاهش قابل ملاحظه بوده است که این

بیشتر محسوس بوده است.

در عین حال تورم اصلی (تورم هسته) که شامل نان خشک و حبوبات و روغنیات و شحمیات نمی شود، در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ در حالت پائین خود یعنی به ۱.۹ درصد (سال به سال) قرار دارد.

تغییرات سالانه در تورم عمومی کابل در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ به اندازه ۳.۶ درصد بوده که عین رقم در شاخص قیم مصرفی عمومی نیز مشاهده گردیده که این رقم نسبت به ۱.۲ درصدی ثبت شده ربع دوم سال مالی ۱۳۹۳ کاهش چشمگیری را نشان می دهد. این کاهش در نتیجه کاهش قیم مواد غذایی و غیر غذایی که دو بخش عمدۀ شاخص قیم مصرفی را تشکیل می دهد صورت گرفته است

گراف ۱.۳: شاخص قیم مصرفی ملی (سال به سال)

منبع: دفتر مرکزی احصایه/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک
بمنظور حذف تأثیرات بسا شدید اجزای شاخص قیم مصرفی و جهت بدست آوردن یک تصویر بهتر از روند متداول نرخ تورم در کشور، ما تورم اصلی (تورم هسته) را سنجش می کنیم. تورم اصلی که توسط روش اوسط یابی (Trimmed Mean) ۲۸ درصدی سنجش گردیده است یک تصویر مختلف را ارایه می دارد. تورم اصلی که توسط روش اوسط یابی (Trimmed Mean) سنجش گردیده در

کاهش و به ۱۵.۹ درصد (سال به سال) ثبت شده است که این رقم کاهش قابل ملاحظه ۰.۴۰۲ درصدی را نشان می دهد.

در عین زمان قیمت گوشت نیز در نیمة اول سال مالی ۱۳۹۴ کاهش داشته است. قیمت گوشت ۷.۲ درصد شاخص قیم مصرفي را تشکیل می دهد، این در حالیست که قیمت آن در مقایسه به ۳.۴ درصد افزایش ثبت شده زمان مشابه سال گذشته در زمان تحت بررسی به ۰.۲ درصد (سال به سال) ثبت شده است. این کاهش ۰.۰۳۶ درصدی قیمت گوشت عمدتاً به طرف عرض آن بر می گردد. توضیحات مهم دیگر اینست که قیمت گوشت در نتیجه کاهش قیمت حبوبات که بگونه شدید کاهش داشته، متأثر گردیده است.

خانه سازی که از بزرگترین بخش اجزای مواد غیر غذایی بشمار می رود و ۲۰.۷ درصد سبد شاخص قیم مصرفي را تشکیل داده در زمان تحت بررسی در نرخ تورم تغییرات اندکی را ایجاد نموده است. این در حالیست که روند خانه سازی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ در مقایسه به ۹.۱ درصد سال قبل به ۷.۰ درصد کاهش ثبت شده است. دلیل که در پی کاهش قیمت خانه سازی نهفته بود تقاضای پائین آن بوده که این امر در نتیجه بی باوری های سیاسی نا امنی و امنیتی در کشور بمیان آمده است.

از سوی دیگر ترانسپورت (حمل و نقل) که ۴.۷ درصد شاخص را تشکیل میدهد) در مقایسه به ۲۰.۱ درصد افزایش ثبت شده زمان مشابه سال گذشته طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ طور قابل ملاحظه به ۱۰.۰ درصد (سال به سال) کاهش یافته است. این کاهش چشمگیر ۰.۳۰۱ درصدی یک کاهش قابل ملاحظه در میان اقلام مواد غیر غذایی بوده که عمدتاً به کاهش قیمت انرژی به سطح جهان، خروج نیروهای بین المللی از افغانستان و انتقال مسئولیت های امنیتی به نیروهای افغانستان ربط می گیرد.

کاهش در اثر تولیدات بهتر گندم در سطح جهان و منطقه توأم با حاصلات خوب گندم در پاکستان بدست آمده است. در عین زمان محصولات زراعی داخلی در مقایسه به سال مالی ۱۳۹۳ در سال مالی ۱۳۹۴ قناعت بخش بوده است. این امر در گل فشارهای قیم عمومی مواد غذایی را کاهش داده است. تورم مواد غیر غذایی نیز از ۱.۴ درصدی زمان مشابه سال گذشته در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ به ۲.۲ درصد کاهش داشته است که این رقم کاهش قابل ملاحظه را نشان می دهد که در این میان تأثیرات آن بالای تورم عمومی همانند اقلام مواد غذایی مهم دانسته شده است.

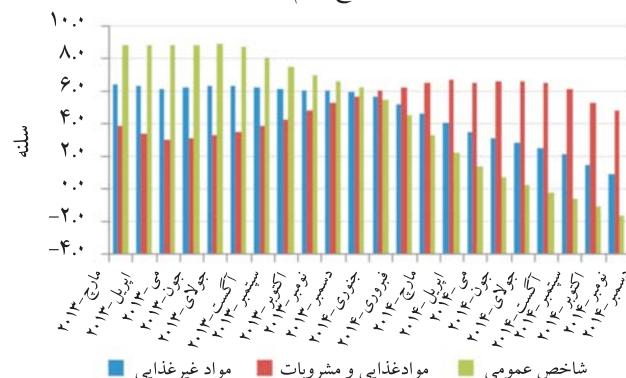
باید گفت که بزرگترین تغییر در قیمت نان خشک و حبوبات عنوان شده که در مقایسه به ۱۱.۴ درصد افزایش ثبت شده زمان مشابه سال گذشته در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ نرخ دفلاسیونی ۴.۳ درصدی را به ثبت رسانده است. این کاهش ۰.۱۴۸ درصدی یکی از بزرگترین عوامل بوده که تورم عمومی را کاهش داده است. روغن خوارکی جز مهم دیگری این شاخص کاهش ۴.۰ درصدی را نشان می دهد که از ۱.۷ درصد افزایش ثبت شده زمان مشابه سال گذشته در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ به ۷.۲ درصد (سال به سال) ثبت شده است که این رقم کاهش چشمگیری را می نمایاند. این کاهش ۰.۰۸۹ درصدی در نرخ تورم می تواند به کاهش قابل ملاحظه قیمت پترولیم که باعث کاهش مصارف ترانسپورتی گردیده، ربط داشته باشد.

به همین ترتیب قیمت سبزیجات نیز در زمان تحت بررسی کاهش قابل ملاحظه داشته است. عوامل مشابه که بالای قیم نان خشک و حبوبات تأثیر وارد کرده است در کاهش قیم سبزیجات نیز نقش ایفا می نماید. باید تذکر داد که پس از افزایش بلند قیمت سبزیجات که در سال مالی ۱۳۹۳ به ۲۴.۳ درصد ثبت شده بود، در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ قیمت آن

۲.۱.۱ تغییرات ربوعار در شاخص قیم مصرفی ملی

ابن بخش بولتن تغییرات ربوعار در شاخص قیم مصرفی احتوا می کند. بخاطر وضاحت بیشتر در مورد اینکه در آخرین دوره های زمانی در بخش تورم چی اتفاقاتی رُخ داده است، ما باید تغییرات ربوع به ربوع در شاخص قیم مصرفی و اجزای گوناگون آنرا در ربوع دوم سال مالی ۱۳۹۴ با تغییرات که در ربوع اول سال مالی ۱۳۹۴ بینیان آمده است، مقایسه کنیم. خوشبختانه بعضی تغییرات خوبی در نرخ دفلاسیون در ربوع تحت بررسی مشاهد شده است.

گراف ۳.۳: اوسط نرخ تورم ملی به طور ماهانه

منبع: دفتر احصائیه مرکزی / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

جدول ۳.۱: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی ملی

(تغییرات درصدی سال به سال)

(ماجر ۲۰۱۱=۱۰۰)

۱۳۹۴			۱۳۹۳			۱۳۹۲			وزن	شاخص کلی
ربع دوم	ربع اول	چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم		
-2.8	-0.7	1.3	4.2	5.6	5.6	7.3	8.0	7.6	6.4	100.0
-3.3	-0.6	2.9	6.8	9.7	10.0	9.6	9.1	6.9	5.2	مواد غذایی و مشروبات
-3.4	1.9	8.0	11.0	11.4	9.5	9.1	14.6	13.7	12.8	نان خشک و حبوبات
-0.2	2.4	3.4	3.7	3.4	2.6	5.0	6.6	5.3	6.0	گوشت
1.0	1.4	3.4	2.1	6.1	6.5	5.0	7.8	4.1	4.9	شیر، پنیر و تخم مرغ
-7.2	-6.2	-1.7	0.9	1.7	1.8	0.3	-0.4	-2.3	-0.5	روغنیات و شحمیات
7.9	6.6	11.5	9.2	9.9	8.5	4.7	-0.1	-2.0	-3.2	میوه تازه و میوه خشک
-15.9	-11.7	-9.6	7.1	24.3	30.3	30.7	15.3	6.6	-3.3	سبزیجات
0.5	-1.1	-1.0	-0.2	-1.6	2.5	2.4	2.8	4.7	3.4	بوره و شیرینی
-1.0	1.0	5.9	12.0	9.4	10.5	8.1	5.6	10.2	8.8	چاشنی ها
3.1	1.3	2.1	4.0	3.7	7.4	6.6	6.8	8.5	7.6	مشروبات غیر الكولی
-2.2	-0.8	-0.5	1.4	1.4	1.1	4.9	6.8	8.4	7.7	مواد غیر غذایی
12.8	2.8	6.7	0.6	3.0	8.4	10.9	21.2	19.5	11.5	تباکو
2.0	2.9	4.2	6.9	8.1	8.3	8.8	8.9	10.3	8.0	البسه
-7.0	-5.1	-9.7	-8.8	-9.1	-8.5	2.1	6.8	11.1	11.8	خانه سازی
2.1	4.9	8.4	10.3	10.4	8.5	8.7	6.5	6.0	3.9	اثاثیه و فرنیچر خانه
7.4	7.7	8.5	10.3	9.0	8.8	8.0	11.2	13.0	11.3	صحت
-10.0	-6.9	11.3	19.5	20.1	16.6	5.8	3.6	-1.5	-2.5	ترانسپورت
-3.3	-4.7	-3.4	-2.0	-1.4	-1.5	-2.5	-4.5	-6.4	-6.7	ارتباطات
-2.7	2.0	2.8	4.0	5.0	1.9	1.8	1.8	1.7	7.1	تعلیم و تربیه
3.8	1.2	7.0	7.1	5.4	6.5	2.3	2.6	3.5	3.2	سرگرمی و فرهنگ
4.2	2.2	3.2	4.6	2.4	2.6	1.8	3.7	2.8	2.4	هتل ها و رستورانت ها
7.2	7.3	7.6	8.2	10.2	7.6	8.0	6.6	5.2	5.5	متفرقه
0.5	-0.1	4.3	5.6	6.3	6.4	5.6	5.8	5.8	4.9	تورم اصلی (TM %30)
-1.9	-0.7	-0.8	1.7	3.6	4.3	7.2	7.2	7.4	5.9	تورم اصلی (تورم عمومی به استثنای نان خشک و حبوبات،
										روغنیات و شحمیات و تباکو)

نرخ دنخ دفلاسیونی ۱.۳ را به ثبت رسانده اند. از سوی هم در میان اجزای فرعی مواد غیرغذایی نرخ اقلام چون تباکو، البسه، فرنیچر و کالاهای مصرفی خانواده ها طی ربع گذشته هر کدام به ترتیب از -۳.۸-درصد، -۰.۱-درصد و ۱.۷-درصد به ۱۲.۱-درصد، ۱.۱-درصد و ۱.۷-درصد افزایش یافته است. برخی از اجزای مواد غیرغذایی طی ربع قبلی تغییرات را در نرخ دفلاسیون وارد نموده اند، بطور مثال خانه سازی و ترانسپورت به ترتیب از -۵.۷-درصد و -۸.۷-درصد به -۲.۲-درصد و -۰.۲-درصد کاهش یافته است.

نرخ ربکوار شاخص قیم مصرفی عمومی در زمان تحت بررسی به حالت منفی خود باقیمانده ولی نسبت به -۲.۹-درصد ربع قبلی به -۰.۹-درصد بهبود یافته است.

در بخش مواد غذایی برخی کاهش ها در نرخ تورم بمیان آمده است ولی تأثیر آن بالای تورم عمومی ناچیز به نظر می رسد. بطور مثال نان خشک، حبوبات، روغنیات و شحمیات از اجزای مواد غذایی بشمار می رود که توأم با بهبود دفلاسیونی به ثبت رسیده اند. شایان ذکر است که نان خشک و حبوبات، روغنیات و شحمیات در مقایسه به ۵.۱-درصد و ۵.۴-درصد نرخ دفلاسیونی ربع قبلی در زمان تحت بررسی هر کدام به نوبه

جدول ۲.۳: تقسیک شاخص قیم مصرفی عمومی ملی

(تغییرات درصدی ربع به ربع)

مارج ۱۰۰ = ۲۰۱۱

۱۳۹۴				۱۳۹۳				۱۳۹۲				شاخص کلی
ربيع دوم	ربيع اول	ربيع چهارم	ربيع سوم	ربيع دوم	ربيع اول	ربيع چهارم	ربيع سوم	ربيع دوم	ربيع اول	ربيع چهارم	ربيع سوم	
- ۰.۹	- ۲.۹	1.۳	- ۰.۲	1.۲	- ۱.۰	4.۲	1.۱	1.۲	0.۶			مواد غذایی و مشروبات
- ۱.۷	- ۲.۷	2.۰	- ۱.۰	1.۰	0.۸	5.۹	1.۷	1.۳	0.۵			نان خشک و حبوبات
- ۱.۳	- ۵.۱	0.۴	2.۷	4.۱	0.۶	3.۲	3.۰	2.۴	0.۲			گوشت
- ۱.۹	- ۰.۷	0.۳	2.۱	0.۷	0.۳	0.۶	1.۸	0.۰	2.۶			شیر، پنیر و تخم مرغ
- ۲.۱	- ۰.۱	2.۵	0.۸	- ۱.۸	1.۹	1.۲	4.۸	- ۱.۴	0.۴			روغنیات و شحمیات
- ۱.۳	- ۵.۴	- ۰.۵	- ۰.۱	- ۰.۲	- ۰.۹	2.۱	0.۷	- ۰.۲	- ۲.۳			میوه تازه و میوه خشک
4.۶	1.۸	3.۱	- ۱.۷	3.۴	6.۵	0.۹	- ۱.۰	2.۰	2.۷			سبزیجات
- ۷.۶	- ۲.۷	9.۷	- ۱۴.۷	- ۳.۰	- ۰.۳	29.۹	- ۱.۰	1.۷	0.۰			بوره و شیرینی
- ۱.۲	- ۲.۳	0.۷	3.۳	- ۲.۸	- ۲.۱	1.۵	1.۹	1.۳	- ۲.۳			چاشنی ها
0.۷	- ۱.۵	- ۰.۵	0.۳	2.۷	3.۳	5.۳	- ۲.۱	3.۸	1.۰			مشروبات غیرالکولی
1.۱	- ۰.۳	0.۳	1.۹	- ۰.۶	0.۵	2.۱	1.۶	3.۰	- ۰.۲			مواد غیر غذایی
۰.۰	- ۳.۳	0.۵	0.۶	1.۴	- ۲.۹	2.۴	0.۶	1.۱	0.۸			تبакو
12.۱	- ۳.۸	7.۶	- ۲.۸	2.۲	- ۰.۲	1.۵	- ۰.۵	7.۵	2.۱			البسه
1.۱	- ۰.۱	1.۳	- ۰.۲	1.۹	1.۲	3.۸	0.۹	2.۱	1.۷			خانه سازی
- ۲.۲	- ۵.۷	1.۱	- ۰.۱	- ۰.۳	- ۱۰.۳	2.۰	- ۰.۴	0.۴	0.۱			اثاثه و فرنیچر خانه
1.۷	- ۱.۵	0.۷	1.۱	4.۶	1.۸	2.۵	1.۲	2.۸	1.۹			صحت
1.۸	3.۴	- ۰.۴	2.۵	2.۰	4.۲	1.۲	1.۳	1.۸	3.۴			ترانسپورت
- ۰.۲	- ۸.۷	- ۳.۵	2.۴	3.۲	9.۱	3.۶	2.۹	0.۲	- ۱.۰			ارتباطات
0.۱	- ۱.۴	- ۰.۷	- ۱.۳	- ۱.۳	- ۰.۱	0.۷	- ۰.۷	- ۱.۴	- ۱.۱			تعلیم و تربیه
- ۲.۲	1.۰	- ۱.۲	- ۰.۲	2.۴	1.۸	0.۰	0.۸	- ۰.۶	1.۷			سرگرمی و فرهنگ
1.۵	- ۰.۲	0.۸	1.۶	- ۱.۰	5.۵	0.۹	0.۰	0.۱	1.۳			هوتلها و رستورانتها
2.۳	0.۰	- ۱.۵	3.۳	0.۴	0.۹	- ۰.۱	1.۱	0.۶	0.۲			متفرقه
2.۶	1.۰	3.۳	0.۱	2.۸	1.۲	4.۰	2.۰	0.۳	1.۶			

همانند شاخص قیم مصرفی ملی، قیمت خانه سازی که ۲۰.۷ درصد شاخص سبد را تشکیل داده و یکی از اجزای مواد غیر غذایی به حساب می‌رود طی زمان تحت بررسی تغییرات اندکی را در نرخ تورم بمیان آورده است. خانه سازی که یکی از بزرگترین اجزای مواد غیر غذایی بشمار می‌رود در مقایسه به یک سال گذشته طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ کاهش ۹.۷ درصدی داشته که این رقم در ربع دوم سال گذشته به -۱۳.۴ درصد ثبت شده بود.

در عین زمان قیمت ترانسپورت که ۴.۷ درصد شاخص را تشکیل می‌دهد در مقایسه به ۳۳.۲ درصد افزایش ثبت شده سال گذشته در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ طور قابل ملاحظه به اندازه ۱۵.۴ درصد (سال به سال) کاهش یافته است. دلیل که در پی این کاهش ۰.۴۸۶ درصدی نهفته است کاهش قیمت انرژی و نفت در سطح جهان عنوان شده است.

۲.۱ تغییرات در شاخص قیم مصرفی کابل

۱.۲.۱ تغییرات سالانه

نرخ تورم عمومی کابل در هنگام سنجش سال به سال دارای عین خصوصیات بوده که در تورم ملی مشاهده گردیده است. تغییر ۳.۶ درصدی نرخ تورم عمومی کابل طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ نسبت به نرخ ۱.۲ درصدی ربع مشابه سال مالی ۱۳۹۳ کاهش قابل ملاحظه را نشان می‌دهد. شاخص فرعی مواد غذایی و غیر غذایی نقش مختلط را در کاهش نرخ تورم بازی نموده اند.

به همین ترتیب قیم نان خشک و حبوبات از عوامل عمده در شاخص قیم مصرفی عمومی کابل و سراسر افغانستان بشمار رفته اند، این در حالیست که قیم نان خشک و حبوبات در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ بر اساس نرخ سال به سال به اندازه -۲.۹ درصد کاهش داشته است.

در عین حال قیم روغن خوراکی و شحمیات نیز در مقایسه به سال گذشته نرخ شدید دفلاسیونی را تجربه نموده است. قیم روغن و شحم در مقایسه به زمان مشابه سال گذشته طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ کاهش چشمگیری را نشان داده است که رقم آن به -۷.۷ درصد می‌رسد.

گراف ۴.۳: شاخص قیم مصرفی کابل (سال به سال)

جدول ۳.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی کابل

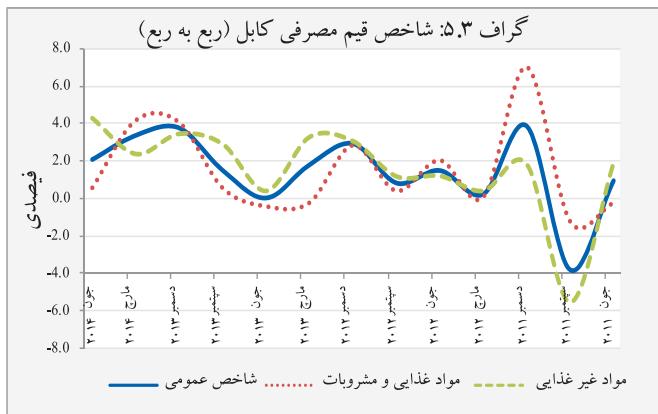
(تغییرات درصدی سال به سال)

(مارج ۱۰۰ = ۲۰۱۱)

وزن											
۱۳۹۴			۱۳۹۳			۱۳۹۲					
	ربع اول	ربع دوم	ربع سوم	ربع اول	ربع دوم	ربع چهارم	ربع اول	ربع دوم	ربع سوم	ربع اول	ربع دوم
-3.6	-2.0	-1.1	1.2	1.2	1.8	6.7	5.7	7.4	5.8	100.0	شاخص کلی
-1.3	-1.0	1.8	5.4	5.5	7.9	9.7	5.4	5.1	2.6	52.0	مواد غذایی و مشروبات
-2.9	-1.9	3.0	6.6	4.8	7.7	10.4	12.6	13.4	11.8	17.7	نان خشک و حبوبات
1.1	0.5	2.6	3.8	-1.4	-1.4	4.2	3.4	5.3	9.3	7.2	گوشت
6.1	2.7	5.9	8.7	9.9	6.1	2.3	-1.0	-2.0	0.4	4.8	شیر، پنیر و تخم مرغ
-7.7	-12.6	-5.5	-5.1	-3.1	-0.9	1.1	3.4	-0.4	0.1	4.0	روغنیات و شحمیات
8.3	5.1	12.9	7.4	8.8	6.5	2.3	-4.2	-6.3	-8.6	4.8	میوه تازه و میوه خشک
-10.2	2.3-	-5.6	8.9	15.8	24.7	30.0	8.6	7.2	-6.5	7.9	سبزیجات
1.4	-2.8	-5.1	-3.5	-6.9	-0.5	-1.4	-1.1	1.1	2.0	2.9	بوره و شیرینی
3.6	1.4	7.2	9.2	7.0	8.3	4.8	4.0	9.0	14.2	0.9	چاشنی ها
3.0	0.8-	3.2	2.6	2.1	7.8	6.6	6.4	6.8	4.1	1.8	مشروبات غیر الکولی
-5.2	-2.8	-3.1	-1.6	-1.7	-2.4	4.6	5.9	8.9	8.1	48.0	مواد غیر غذایی
9.1	12.9	15.5	11.5	13.3	11.2	10.3	11.6	10.0	6.0	0.4	تبلاکو
0.8	5.6	10.3	11.3	11.5	7.8	5.8	4.9	7.5	3.7	7.0	البسه
-9.7	-6.4	-13.4	-13.1	-13.2	-12.2	3.6	7.0	12.3	11.7	20.7	خانه سازی
3.9	7.2	12.5	13.2	13.4	6.2	6.8	4.9	3.8	3.8	7.0	اثاثه و فرنیچر خانه
3.5	4.1	4.1	8.7	7.3	7.8	7.9	9.1	19.4	20.9	3.3	صحت
-15.4	-14.7	19.4	32.1	33.2	33.3	8.0	3.2	-1.9	-4.4	4.7	ترانسپورت
-3.6	-5.7	-5.0	-4.0	-2.2	-0.8	-0.7	-0.7	-1.2	-0.4	1.1	ارتباطات
-3.8	1.6	2.1	1.9	2.8	-0.1	0.9	1.0	0.7	0.5	0.7	علمی و تربیه
5.6	1.8	18.3	19.1	14.6	14.0	2.0	-0.2	0.9	1.7	0.1	سرگرمی و فرهنگ
5.5	1.7	3.1	5.2	2.3	1.5	0.0	0.0	0.0	0.8	1.0	هوتل ها و رستورانت ها
8.3	4.5	5.0	3.8	7.9	4.3	5.0	2.8	0.9	2.4	1.8	متفرقه
1.2	0.7	4.4	6.2	5.7	5.3	4.4	3.5	3.7	3.3	%۳۰ (TM)	تودم اصلی (TM)
تودم اصلی (تودم عمومی به استثنای نان خشک و حبوبات، روغنیات و شحمیات و تبلکو)											
-2.6	-0.5	-3.1	-3.8	-1.3	-1.3	6.0	6.7	7.0	5.5		

۲.۲.۱ تغییرات ربوعار در شاخص قیم مصرفی کابل

نرخ دفلاسیون در کابل طی ربع تحت بررسی به تعقیب روند مشابه که در تورم ملی مشاهده گردیده، کاهش را نشان می‌دهد. نرخ دفلاسیون عمومی طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ به ۴.۷- درصد ثبت شده که نسبت به ۴.۶- درصد ربع اول سال کاهش را نشان می‌دهد. روند تغییرات در نرخ دفلاسیون کابل تقریباً مشابه به نرخ دفلاسیونی که در تمام نقاط افغانستان تجربه شده، بوده است.

منبع: دفتر مرکزی احصایی/ محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

در بخش مواد غذایی برخی تغییرات بازبرگشت قیمت‌ها وجود داشته که در بهبود نرخ دفلاسیون در مقایسه به زمان مشابه سال گذشته نقش ایفا نموده است به همین ترتیب نان خشک، حبوبات، شیر، پنیر و تخم مرغ و روغنیات و شحمیات در میان اجزایی قرار دارند که در نرخ دفلاسیون تغییرات را

جدول ۴.۳: تغییرات ربوعار در شاخص قیم مصرفی عمومی کابل

(تغییرات درصدی ربع به ربع)

(ماجر = ۲۰۱۱)

۱۳۹۴							۱۳۹۳							۱۳۹۲						
		ربع اول	ربع دوم	ربع چهارم	ربع سوم	ربع اول			ربع اول	ربع دوم	ربع سوم	ربع چهارم	ربع اول			ربع اول	ربع دوم	ربع سوم	ربع چهارم	
-0.6	-4.7	1.6	0.3	1.0	-3.8	3.9	0.3	1.5	0.9	1.2	0.1	2.0	0.4	1.2	0.9	1.2	0.9	1.2	0.9	1.2
-0.5	-3.9	3.3	0.0	-0.2	-1.2	7.0	0.1	2.0	0.4	1.2	0.1	2.0	0.4	1.2	0.9	1.2	0.9	1.2	0.9	1.2
1.0	-7.4	-1.1	5.1	2.0	-2.8	2.4	3.2	4.9	-0.4	2.4	3.2	4.9	-0.4	2.4	3.2	4.9	-0.4	2.4	3.2	4.9
-1.9	-2.6	1.3	4.4	-2.5	-0.5	2.5	-0.8	-2.6	5.1	2.5	-0.8	-2.6	5.1	2.5	-0.8	-2.6	5.1	2.5	-0.8	-2.6
1.7	-1.1	3.0	2.5	-1.5	2.0	5.7	3.5	-4.9	-1.7	5.7	3.5	-4.9	-1.7	5.7	3.5	-4.9	-1.7	5.7	3.5	-4.9
3.9	-9.9	-0.6	-0.8	-1.6	-2.6	-0.2	1.3	0.7	-0.7	-0.2	1.3	0.7	-0.7	-0.2	1.3	0.7	-0.7	-0.2	1.3	0.7
8.3	2.3	2.3	-4.5	5.1	9.9	-2.7	-3.2	2.9	5.4	-2.7	-3.2	2.9	5.4	-2.7	-3.2	2.9	5.4	-2.7	-3.2	2.9
-11.7	-3.4	18.2	-11.0	-3.9	-6.6	36.2	-5.3	3.4	-2.6	36.2	-5.3	3.4	-2.6	36.2	-5.3	3.4	-2.6	36.2	-5.3	3.4
-1.5	-3.0	0.0	6.0	-5.6	-5.2	1.7	2.3	0.9	-6.1	1.7	2.3	0.9	-6.1	1.7	2.3	0.9	-6.1	1.7	2.3	0.9
3.2	-2.4	1.1	1.8	0.9	3.1	3.0	-0.2	2.2	-0.3	3.0	-0.2	2.2	-0.3	3.0	-0.2	2.2	-0.3	3.0	-0.2	2.2
1.2	-2.0	1.5	2.3	-2.6	2.0	0.9	1.8	2.9	0.9	0.9	1.8	2.9	0.9	0.9	0.9	1.8	2.9	0.9	0.9	1.8
-0.7	-5.3	0.3	0.5	1.9	-5.6	1.8	0.4	1.2	1.2	1.8	0.4	1.2	1.2	1.8	0.4	1.2	1.2	1.8	0.4	1.2
3.8	-0.4	5.0	0.5	7.4	1.9	1.4	2.2	5.4	1.0	1.4	2.2	5.4	1.0	1.4	2.2	5.4	1.0	1.4	2.2	5.4
0.5	-2.2	2.6	-0.1	5.2	2.2	3.6	0.1	1.8	0.3	3.6	0.1	1.8	0.3	3.6	0.1	1.8	0.3	3.6	0.1	1.8
-3.4	-7.0	0.6	-0.1	0.1	-14.0	1.0	-0.3	1.3	1.5	1.0	-0.3	1.3	1.5	1.0	-0.3	1.3	1.5	1.0	-0.3	1.3
4.8	-3.3	1.3	1.3	8.2	1.4	1.9	1.5	1.3	2.0	1.9	1.5	1.3	2.0	1.9	1.5	1.3	2.0	1.9	1.5	1.3
0.2	1.7	-2.0	3.7	0.8	1.6	2.3	2.4	1.3	1.7	2.3	2.4	1.3	1.7	2.3	2.4	1.3	1.7	2.3	2.4	1.3
-0.4	-12.9	-4.1	1.7	0.5	21.9	6.1	2.6	0.5	-1.3	6.1	2.6	0.5	-1.3	6.1	2.6	0.5	-1.3	6.1	2.6	0.5
0.1	-0.8	-1.0	-1.9	-2.1	-0.1	0.1	-0.1	-0.7	0.0	0.1	-0.1	-0.7	0.0	0.1	-0.1	-0.7	0.0	0.1	-0.1	-0.7
-3.3	0.5	-1.1	0.1	2.0	1.0	-1.2	1.0	-0.8	2.0	-1.2	1.0	-0.8	2.0	-1.2	1.0	-0.8	2.0	-1.2	1.0	-0.8
3.4	-1.9	0.5	3.6	-0.3	14.0	1.1	-0.3	-0.9	2.0	1.1	-0.3	-0.9	2.0	1.1	-0.3	-0.9	2.0	1.1	-0.3	-0.9
4.6	0.0	-2.0	2.9	0.8	1.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
7.0	-0.1	3.3	-1.9	3.2	0.4	2.2	1.9	-0.2	1.1	2.2	1.9	-0.2	1.1	2.2	1.9	-0.2	1.1	2.2	1.9	-0.2

منبع: دفتر مرکزی احصایی/ آمریت عمومی سیاست پول، محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۱. آینده تأثیر وارد خواهد کرد.

در عین حال کاهش قیمت انرژی بالای سایر سکتورهای اقتصادی پاکستان نیز تأثیرگذار بوده است. تورم اصلی (مواد غذایی، غیر انرژی) در مقایسه به ۸.۷ درصد ثبت شده یک سال گذشته به ۴.۶ درصد کاهش یافته است. روند نزولی در نرخ تورم اصلی نسبت به شاخص قیم مصرفی عمومی بیشتر چشمگیر بوده است، که در نتیجه این امر بانک دولتی را به کاهش دادن نرخ تخفیف وادر ساخته است.

گراف ۶.۳: شاخص قیم مصرفی عمومی پاکستان
(تغییرات درصدی سال به سال)

۲. تورم در هندوستان

نرخ تورم شاخص قیم مصرفی این کشور در مقایسه به ۷.۳۱ درصد یک سال قبل در ماه جون سال ۲۰۱۵ میلادی به ۵.۴۰ درصد ثبت شده است که اساساً دلیل آن قیمت مواد غذایی و مشروبات عنوان شده است. قیمت مواد غذایی طی ماه جون سال ۲۰۱۵ میلادی به ۵.۴۸ درصد کاهش یافته است که این رقم نسبت به نرخ تورم ۷.۲۱ درصدی مواد غذایی ماه جون سال ۲۰۱۴ میلادی کاهش را می‌نمایاند. نرخ تورم عمده در هندوستان جریان ۸ ماه از قرارماه جون ۲۰۱۵ به ۵.۴ درصد افزایش یافته است.

براساس گزارش بانک مرکزی هندوستان (RBI) که نرخ

۳. روند تورم در منطقه

بادرنظرداشت اقتصاد وارداتی افغانستان، هرنوع تغییرات در اقتصاد کشورهای طرف تجارت این کشور مخصوصاً پاکستان و هندوستان تغییرات مستقیم بالای اقتصاد افغانستان وارد میکند.

نرخ تورم در کشورهای جنوب آسیا طی چندین سال اخیر به گونه بی سابقه کاهش داشته است. دلیل این کاهش اساساً به قیم مواد نفتی و مواد غذایی در سراسر جهان ربط می‌گیرد. روند نزولی تورم همزمان با افزایش ارزش پول ملی پاکستان و هندوستان زمینه را برای سهل سازی پالیسی این کشورها بگونه خوب فراهم ساخته است.

۴. تورم در پاکستان

نرخ تورم شاخص قیم مصرفی عمومی در پاکستان در مقایسه به ۸.۲ درصد ماه مشابه سال گذشته، در ماه جون سال ۲۰۱۵ میلادی به ۳.۲ درصد (سال به سال) ثبت شده است. تقاضای ضعیف در اقتصاد این کشور و کاهش قیمت نفت باعث گردیده نرخ تورم به ۳.۲ درصد برسد که این امر به مقامات مسئول زمینه داده تامیلار نرخ تخفیف را کاهش دهنده.

گفتنی است که در نتیجه رشد بطی اقتصادی در سطح جهان و کاهش قابل ملاحظه قیمت نفت، دولت پاکستان انتظار دارد نرخ تورم در ماه های متباقی سال ۲۰۱۵ و سال بعد آن به ۶ درصد برسد.

على الرغم موارد فوق، توقع نمی‌رود که عوامل بیرونی برای بهبود نرخ تورم وجود داشته باشد بلکه برخی عوامل داخلی وجود دارد که این شاخص را در ماه های آینده افزایش دهد. طی سال گذشته دولت پاکستان بالغ بر ۶۰۰ میلیارد روپیه مالیات اضافی را وضع نموده و اکثریت این مالیات در ذات خود غیر مستقیم بوده که بالای قیمت اجنباس در ماه های

تورم عمدہ ۱۳۹۴ به روند مثبت خود مبدل گردد.

۱.۳ خطرات

همانگونه که قبلاً تذکر بعمل آمد، در تورم طویل المدت برای اقتصاد هر کشور یک موضوع نگران کننده است که در نتیجه موجب بلند بردن نرخ بیکاری می‌شود. باید گفت که هرگونه بی نظمی یا انقطاع در عرضه اجناس و خدمات در بازارهای جهان و منطقه باعث افزایش سریع قیم عمومی می‌شود.

از سوی هم نوسانات نرخ مبادله یکی از عوامل دیگری است که بالای قیم کالاهای وارداتی تأثیر وارد می‌کند.

تورم عمدہ (Retail Inflation) اصل سیاست پولی آنرا تشکیل میدهد، فصل بارندگی در این کشور بزرگترین چالش فرا راهی اقتصاد هندوستان می‌باشد که در این فصل توقع می‌رود که نرخ تورم عمدہ ۶ درصد افزایش یابد.

گراف ۷.۳: شاخص قیم مصرفی عمومی هندوستان

(تغییرات درصدی سال به سال)

۳. چشم انداز تورم در کوتاه مدت

بی ثباتی‌های اخیر سیاسی در افغانستان بالای عرضه و تقاضای اجناس و خدمات تأثیر گذاشته است. این امر در کل سطح سرمایه گذاری‌ها را پائین آورده و مستهلكین نسبت به مصرف پس انداز را بیشتر ترجیح می‌دهند.

قابل ذکر است که قیمت نفت در اقتصاد هر کشور در سراسر جهان نقش عمدہ را بازی می‌کند. فلهذا تغییرات در قیمت نفت بالای قیم عمومی تأثیر گذار می‌باشد. از ماه جون سال ۲۰۱۴ میلادی بدینسو برخی کشورهای صادر کننده مواد نفتی در نتیجه کاهش قابل ملاحظه قیمت نفت خسارمند شده و برخی کشورهای وارد کننده مواد نفتی سود آور بوده اند. در این میان افغانستان منحیث یک کشور وارد کننده مواد نفتی کوچک از کاهش قیمت نفت بهره مند می‌باشد. از سوی دیگر انتظار می‌رود که نرخ تورم عمومی در اوآخر سال مالی

تغییرات در سکتور خارجی

تغییرات در سکتور خارجی

با این حال ذخیره قروض خارجی طی مدت تحت بررسی ۳ درصد کاهش را نشان می‌دهد. پالیسی قروض خارجی که توسط دولت به پیش بردہ می‌شود، وضعیت قروض خارجی را در حد قابل مدیریت نگهداشته است. مهمتر از همه اینکه خدمات تادیات قروض خارجی برای اینکه تمویل برنامه‌های مهم توسعی را محدود نسازد، باید همواره نظارت شوند.

۱.۴ بیلانس تادیات

۱.۱.۴ بیلانس حساب جاری

آمار و ارقام بدست آمده نشان میدهد که کسر حساب جاری طی ربع تحت بررسی ۲,۰۱۰.۶۳ میلیون دالر امریکایی بوده است که این رقم در سال گذشته به ۲,۱۹۲.۰۶ میلیون دالر امریکایی میرسید. کسر حساب جاری ربع تحت بررسی تقریباً ۸ درصد تولیدات ناخالص داخلی را تشکیل میدهد.

عوامل اصلی کسر حساب جاری را عواید کمتر صادرات و پرداخت‌های گزاف بیرونی ناشی از واردات طی ربع تحت بررسی تشکیل می‌دهد. کسر حساب جاری در جریان نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ به ۸ درصد کاهش یافته است.

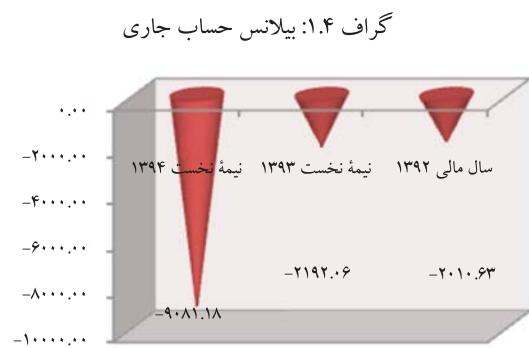
باید یاد آور شد که عواید ناشی از درآمد با انتقالات جاری (کمک‌ها و عواید کارگران) که منابع اصلی جریان ورودی را تشکیل میدهند، در کاهش کسر حساب جاری طی نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ مؤثر واقع شده‌اند.

کسر بیلانس تجارت در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴، ۱۲ درصد افزایش داشته و در مقایسه با نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ که این رقم ۲,۷۹۶.۶۹ میلیون دالر امریکایی گزارش

این بخش بولتن چگونگی تغییر در سکتور خارجی را طی نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ مورد بحث قرار می‌دهد. اطلاعات دست داشته حاکی از آنست که عملکرد سکتور خارجی در مقایسه با نیمة نخست سال مالی به دلیل کسر تجاری و کاهش جریان سرمایه به داخل کشور تحت فشار قرار داشته است. کسر تجاری طی مدت متذکره بصورت عموم ۱,۶۷۹.۵۷ میلیون دالر امریکایی بوده که ۸ درصد مجموع تولیدات ناخالص داخلی کشور را در بیلانس تادیات در بر میگیرد. این تغییرات عمدتاً به افزایش مصارف واردات و دوام کاهش در عواید صادرات، جریان سرمایه به داخل کشور، پورتفولیوی سرمایه گذاری و جریانات ورودی ناشی از سایر سرمایه گذاری‌ها در نتیجه عدم ثبات سیاسی کشور طی زمان تحت بررسی، نسبت داده می‌شود.

ذخایر خالص بین المللی (NIR) افغانستان به اندازه ۲.۶۲ درصد کاهش یافته و در اخیر ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ به ۶,۸۳۱.۴۳ میلیون دالر امریکایی می‌رسد، که تقریباً ۱۱ ماه واردات کنونی را تحت پوشش قرار می‌دهد، این در حالیست که ذخایر خالص بین المللی (NIR) در ربع دوم سال مالی قبلی ۱۵.۳۹ میلیون دالر امریکایی را احتوا میکرد.

وضعیت بیلانس تجارت به نسبت افزایش چشمگیر مجموع واردات نظر به مجموع صادرات بدتر شده است. جریانات ورودی ناشی از عواید و انتقالات فعلی (کمک‌ها) در جهت کاهش کسر حساب جاری در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ کمک نموده است.

منبع: اداره مرکزی احصایی/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۲.۱.۴ حساب سرمایه

حساب سرمایه بیلانس تادیات در مقایسه با نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ به دلیل کاهش در انتقالات سرمایه کاهش ۶۱ درصدی را نشان می دهد.

جريانات ورودی خالص به حساب سرمایه از ۱,۱۷۰.۶۹ میلیون دالر امریکایی در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ به ۴۵۲.۰۹ میلیون دالر در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ کاهش یافته است. دلیل عمدۀ این کاهش انتقالات خالص سرمایه که توسط دولت، تصدی ها و خانواده ها دریافت گردیده اند، عنوان شده است.

انتقالات خالص سرمایه در نیمة اول سال مالی ۱۳۹۴ به ۴۶۹.۳۶ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته در حالیکه این رقم در نیمة اول سال مالی ۱۳۹۳ به ۱,۱۸۳.۶۶ میلیون دالر امریکایی ثبت شده بود.

۲.۱.۴ حساب مالی

حساب مالی بیلانس تادیات در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ جريانات ورودی inflows (خالص ۱۲۱.۲۱ میلیون دالر امریکایی را به ثبت رسانده است، در حالیکه این رقم در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ به ۲۶۳.۳۶ میلیون دالر امریکایی میرسید. این تغیر عمدتاً به دلیل کاهش قابل ملاحظه ذخایر

شده بود، به ۳,۱۴۸.۰۶ میلیون دالر امریکایی رسیده است. بررسی های بیشتر نشاندهنده آنست که مجموع صادرات کالاهای به ۱۳ درصد کاهش یافته و به ۲۵۰.۷۹ میلیون دالر امریکایی ثبت شده است، در حالیکه یک سال قبل، این رقم ۲۸۹.۸۵ میلیون دالر امریکایی را احتوا میکرد. از طرف دیگر مجموع واردات افزایش ۱۰ درصدی داشته و به ۳,۳۹۸.۸۵ میلیون دالر امریکایی ثبت شده است، در حالیکه این رقم در سال قبل ۳,۰۸۶.۵۴ میلیون دالر امریکایی گزارش شده بود. در همین حال، کسر حساب خدمات ۲ درصد افزایش یافته و از ۲۶۶.۱۰ میلیون دالر امریکایی در ربع دوم سال قبل به ۲۷۱.۷۰ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است. این در حالیست که مازاد حساب عواید افزایش چشمگیری ۵۸۴ درصدی داشته که از ۱۷.۶۵ میلیون دالر امریکایی در سال قبل به ۱۲۰.۸۰ میلیون دالر امریکایی در ربع تحت بررسی رسیده است. مازاد انتقالات جاری که عمدتاً توسط کمک های بلاعوض و عواید کارگران در خارج متأثر میگردد، ۵۱ درصد افزایش یافته و به ۱,۲۸۸.۳۳ میلیون دالر امریکایی رسیده است که این رقم در سال گذشته ۸۵۳.۰۸ میلیون دالر امریکایی گزارش شده بود.

جدول ۱.۴: بیلانس حساب جاری

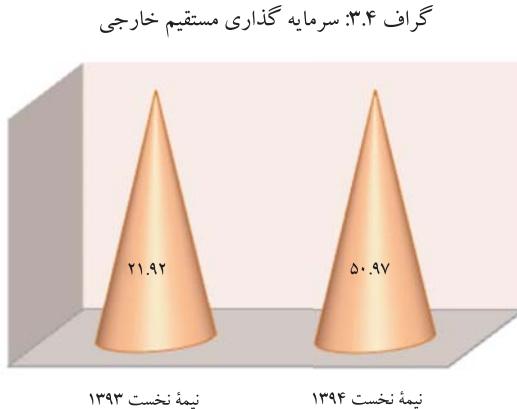
نیمة نخست ۱۳۹۴	نیمه نخست ۱۳۹۳	سال مالی ۱۳۹۲	
-2010.63	-2192.06	-9081.18	بیلانس حساب جاری
-3148.06	-2796.69	-8241.30	بیلانس تجاری
250.79	289.85	507.08	صادرات
-3398.85	-3086.54	-8748.38	واردات
-271.70	-266.10	-1362.67	حساب خدمات
120.80	17.65	68.22	حساب عواید
1288.33	853.08	454.57	انتقالات جاری

منبع: اداره مرکزی احصائیه / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۴.۱.۴ سرمایه گذاری مستقیم خارجی و پورتفولیوی جریانات ورودی

بر اساس اطلاعات موجود، طی نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ جریان سرمایه گذاری مستقیم خارجی به داخل کشور در مقایسه با سال مالی ۱۳۹۳ که ۲۱.۹۲ میلیون دالر امریکایی تخمین شده بود، به ۵۰.۹۷ میلیون دالر امریکایی رسیده است که نمایانگر افزایش قابل توجه است. به همین ترتیب پورتفولیوی جریانات ورودی در ربع تحت بررسی از ۳۲.۶۹ میلیون دالر امریکایی به ۵۵.۶۳ میلیون دالر امریکایی ثبت شده است. نفوذ دوامدار پورتفولیوی سرمایه در مجموع جریانات ورودی سرمایه خارجی بیانگر آنست که چارچوب درازمدت برای مدیریت جریانات ورودی کوتاه مدت سرمایه باید اتخاذ گردد.

گراف ۳.۴ جریان ورودی سرمایه گذاری مستقیم خارجی

منبع: اداره مرکزی احصائیه / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۲.۴ مال التجاره

کسر تجاری مال التجاره که در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ افزایش یافته بود، در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ روند

دارایی کشور در جریان نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ می باشد. تحقیقات بیشتر بیانگر آنست که مجموع دارایی های خارجی افغانستان در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ به اندازه ۱۳.۷۳ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است که نظر به کاهش ۱۲۳.۸۱ میلیون دالری نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ کمتر می باشد.

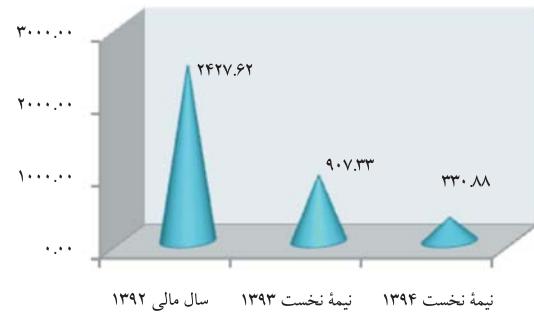
به همین ترتیب مجموع بدھی های مالی در نتیجه جریانات ورودی مالی ناشی از چالش های امنیتی که سرمایه گذاری مستقیم خارجی و پورتفولیوی سرمایه گذاری را متأثر ساخت، از ۱۳۰.۵۵ میلیون دالر امریکایی به ۳.۵۲ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است.

(جدول ۴.۲ و گراف ۴.۲)

جدول ۲.۴: حساب مالی و سرمایه

نیمة نخست ۱۳۹۴	نیمة نخست ۱۳۹۳	سال مالی ۱۳۹۲	
330.88	907.33	2427.62	حساب مالی و سرمایه
452.09	1170.69	535.39	حساب سرمایه
469.36	1183.66	2860.54	انتقالات سرمایه
-121.21	-263.36	-423.01	حساب مالی
-182.03	-278.54	-475.86	دارایی های احتیاطی

گراف ۲.۴: بیلانس پرداخت افغانستان، حساب مالی و سرمایه (به میلیون دالر امریکایی)

نیمة نخست سال مالی گذشته به اندازه ۲۶۹.۳۹ میلیون دالر امریکایی گزارش شده بود.

آمارهای بدست آمده در بخش تجارت نشاندهنده آنست که تمام کنگوری های صادرات به استثنای فرش و قالین طی نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ روند نزولی را طی نموده اند. عواید ناشی از صادرات فرش و قالین افزایش ۱۳ درصدی داشته و به ۶۱ میلیون دالر امریکایی رسیده است، در حالیکه این رقم در نیمة نخست سال مالی گذشته ۵۳.۸۶ میلیون دالر امریکایی گزارش شده بود.

این درحالیست که صادرات میوه تازه و خشک، چرم-پشم و نباتات طبی طی ربع تحت بررسی به اندازه ۲۴ درصد، ۵۲ درصد و ۵ درصد به ترتیب کاهش نموده اند.

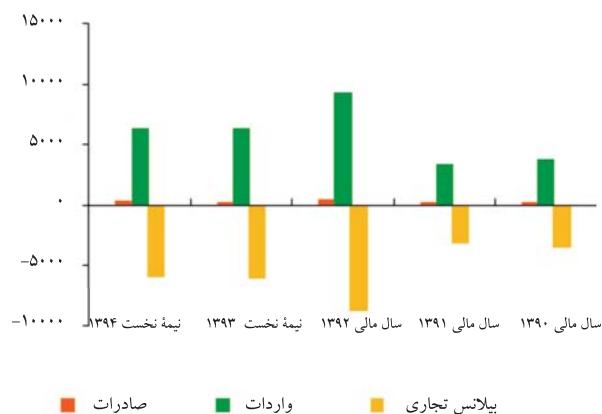
در عین حال، طی نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ مصارف واردات افزایش مناسب ۸ درصدی داشته و از ۳,۴۵۴.۸۱ میلیون دالر امریکایی به ۳,۷۴۴ میلیون دالر امریکایی رسیده است. کنگوری های عمده مصارف واردات را طی ربع تحت بررسی کالاهای سرمایوی، مواد نفتی و روغنیات تشکیل می دهند. مصارف روی واردات مواد نفتی و روغنیات در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ به ۶۹۶.۳۰ میلیون دالر امریکایی میرسد که ۱۸.۶ درصد مجموع واردات نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ را تشکیل داده و نظر به نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ افزایش ۳۹ درصدی را نشان می دهد.

در عین حال، مصارف واردات کالاهای سرمایوی در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ بطور قابل ملاحظه افزایش یافته است. بصورت عموم مصارف واردات کالاهای سرمایوی طی ربع تحت بررسی ۴۸ درصد افزایش داشته و به ۱,۷۶۴.۰۹ میلیون دالر امریکایی رسیده است که در حدود ۴۶.۶ درصد مجموع واردات را در بر می گیرد.

معکوس را اختیار نموده و متعاقباً گسترش یافته است. در جریان نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ عواید ناشی از صادرات به اندازه ۱۳ درصد کاهش نموده در حالیکه مصارف واردات به اندازه ۸ درصد افزایش یافته است. در نتیجه، کسر تجاری در ربع تحت بررسی نظر به ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ به اندازه ۱۰ درصد افزایش نموده است.

با این حال در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ واردات رشد سریع داشته، در حالیکه صادرات کاهش را نشان می دهد. کسر تجاری مجموعی در ربع تحت بررسی به اندازه ۳,۵۱۰.۵۴ میلیون دالر امریکایی گزارش شده است.

گراف ۴.۴: صادرات، واردات و بیلانس تجاری

منبع: اداره مرکزی احصائیه و محاسبه کارمندان د افغانستان بانک
کسر تجاری در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ به اندازه ۱۶ درصد تولیدات ناخالص داخلی برآورد شده که در مقایسه با ۱۵ درصد نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ افزایش اندک را نشان می دهد.

تدابع نگرانی های امنیتی و سیاسی در کشور روی تولیدات محلی اثر نامطلوب داشته و منتج به کاهش مجموع صادرات طی نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ گردیده است. بدین ترتیب عواید ناشی از صادرات در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ به ۲۳۳.۴۶ میلیون دالر امریکایی کاهش یافت که این رقم در

۳.۴ طرف تجاري

طرف عمده صادرات افغانستان در سال تحت بررسی کشور های پاکستان، ایران، هندوستان، چین و کشور های مستقل مشترک المنافع می باشد.

طبق احصائيه تجارت اموال، پاکستان با سهم ۴۰.۴۶ درصدی در میان کشور های طرف صادرات افغانستان مقام نخست را دارد در حالیکه در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ سهم صادرات افغانستان با پاکستان به ۳۰.۳۹ درصد میرسید که نشاند هنده ۰.۰۵۷۴ درصد افزایش در مجموع صادرات به پاکستان می باشد. سهم فرش و قالین، نباتات طبی، پوست قره قل و میوه خشک در مجموع صادرات به پاکستان به ترتیب ۲۱ درصد، ۳ درصد، ۲ درصد و ۲ درصد بوده اند.

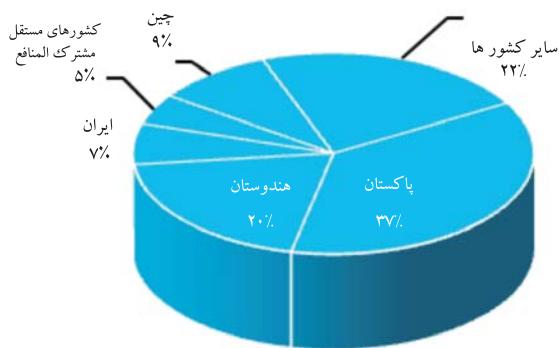
در مقابل، مصارف واردات کالاهای مصرفی در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ افزایش ۲۷ درصدی داشته و به ۹۱۶.۶۶ میلیون دالر امریکایی رسیده است، در حالیکه این رقم در نیمة نخست سال مالی گذشته ۱,۲۵۲.۰۹ میلیون دالر امریکایی گزارش شده بود که ۲۴.۵ درصد مجموع واردات را تشکیل میداد. مصارف واردات تولیدات صنعتی ۳۸۴.۹۵ میلیون دالر امریکایی بوده و ۱۰.۳ درصد مجموع واردات را تشکیل میدهد، در حالیکه این رقم یکسال قبل به ۵۱۸.۲۳ میلیون دالر امریکایی می رسید که نشاند هنده ۲۶ درصد کاهش طی نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ میباشد.

جدول ۳.۴ تفکیک مفصل احصائيه تجارت اموال را از سال ۱۳۹۰ الی نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ به نمایش میگذارد.

جدول ۳.۴: تجارت اموال (به میلیون دالر امریکایی)

سهم (%)		مجموع		سهم (%)		مجموع		سهم (%)		مجموع			
۱۳۹۴ - نیمة نخست		۱۳۹۳ - نیمة نخست		۱۳۹۲ سال مالی		۱۳۹۱ سال مالی		۱۳۹۰ سال مالی		۱۳۹۰			
100%	3,744.00	100%	3,464.81	100%	9,339.60	100%	6,419.67	100%	6,388.37		واردات		
10.3%	384.59	15.0%	518.23	12.6%	1272.14	15.1%	969.88	9.6%	614.77		محصولات صنعتی		
18.6%	696.30	14.5%	502.44	23.2%	2167.37	16.9%	1,083.65	34.2%	2,184.59		روغنیات و مواد نفتی		
24.5%	916.66	36.2%	1252.09	20.8%	1942.85	19.6%	1,255.48	13.4%	857.38		کالاهای مصرفی		
46.6%	1746.09	34.2%	1182.05	42.4%	3,957	48.5%	3,110.66	42.8%	2,731.63		کالاهای سرمایوی و سایر اجناس		
100%	233.46	100%	296.39	100%	499.81	100.0%	261.63	100%	375.03		الصادرات		
26.1%	61.00	20.0%	53.86	17.1%	85.5	3.2%	8.43	12%	46.60		فرش و قالین		
32.0%	74.67	36.7%	98.79	35.2%	175.92	39.8%	104.23	36%	133.39		مواد غذایی		
5.8%	13.51	10.4%	28.12	11.9%	59.54	10.3%	26.82	7%	28.07		پوست و پشم		
36.1%	84.28	32.9%	88.62	35.8%	178.86	46.7%	122.15	45%	166.97		نباتات طبی و سایر نباتات		
	-3,510.54		-3,185.42		-8,839.79		-6,158.04		-6,013.34		بیلانس تجاری		
	-16%		-15%		-43%		-31%		-33%		بیلانس تجاری بر اساس فیصدی تولیدات ناخالص داخلی		

گراف ۶.۴: طرف صادرات (سهم٪) در نیمة نخست ۱۳۹۳

منبع: اداره مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

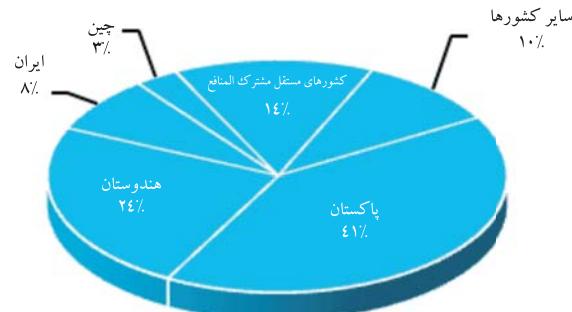
پاکستان با سهم ۲۲ درصدی در مجموع واردات در جریان ربع تحت بررسی بحیث بزرگترین منبع وارداتی برای افغانستان می باشد. واردات از پاکستان در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ به ۸۰۸.۷۲ میلیون دالر امریکایی رسید که این مبلغ در نیمة نخست سال مالی گذشته ۶۵۴.۷۱ میلیون دالر امریکایی را احتوا میکرد. با این ترتیب واردات از پاکستان طی نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ افزایش ۲۴ درصدی را نشان می دهد. اقلام عمده وارداتی از پاکستان را کالاهای مصرفی، تولیدات صنعتی، مواد نفتی، روغنیات و کالاهای سرمایوی تشکیل میدهند.

واردات از کشورهای مستقل مشترک المنافع با وجود اینکه نسبت به سال گذشته کاهش یافته اما باز هم موقوف خود را حفظ نموده است. مجموع واردات از کشورهای مستقل مشترک که المنافع طی نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ به ۷۹۴.۴۳ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است که سهم ۲۱.۲۲ درصدی را در مجموع واردات تشکیل میدهد در حالیکه این رقم در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ به ۸۵۲.۳۸ میلیون دالر امریکایی میرسید که ۲۴.۶۷ درصد مجموع واردات همان سال را تشکیل میداد. اقلام مهم وارداتی از این کشورها را پترول،

هندوستان دومین خریدار بزرگ صادرات افغانستان است. مجموع صادرات افغانستان به هندوستان طی نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ در مقایسه با نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ که در آن ۱۸.۸۱ درصد ثبت شده بود، به ۲۳.۴۴ درصد افزایش یافته است. صادرات میوه خشک، نباتات طبی و زعفران ۸ درصد، ۵ درصد و ۱ درصد مجموع صادرات به هندوستان را تشکیل می دهد. صادرات افغانستان به هندوستان ۸ درصد مجموع صادرات افغانستان را تشکیل می دهد که در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ ارزش آن به ۵۴.۷۳ میلیون دالر امریکایی تخمین شده بود که این رقم در نیمة نخست سال مالی گذشته به ۵۰.۶۸ میلیون دالر امریکایی میرسید.

به همین ترتیب کشورهای مستقل مشترک المنافع سومین بزرگترین سهم صادراتی افغانستان را بخود اختصاص داده اند. سهم صادرات افغانستان به این کشورها در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ به اندازه ۱۳.۸۲ درصد افزایش یافته است که این رقم در نیمة نخست سال مالی گذشته به ۴.۷ درصد میرسید. مجموع صادرات افغانستان به کشورهای مستقل مشترک المنافع در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ در مقایسه با نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ که ۱۲.۶۳ میلیون دالر امریکایی گزارش شده بود، به ۳۲.۲۶ میلیون دالر امریکایی میرسد. عمدۀ ترین اقلام صادراتی افغانستان به کشورهای مستقل مشترک المنافع را میوه تازه، فرش و قالین تشکیل میدهند.

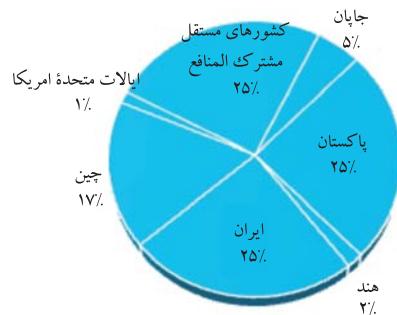
گراف ۶.۵: طرف صادرات (سهم٪) در نیمة نخست ۱۳۹۴

کالاهای سرمایوی یکی از اقلام عمده واردات از کشور چین گفته شده است.

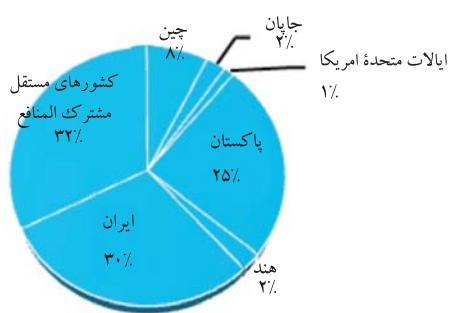
به همین ترتیب طی نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ واردات از ایالات متحده امریکا به اندازه ۳۵ درصد به ثبت رسیده و ۴۵.۰۲ میلیون دالر امریکایی را احتوا میکند، در حالیکه این رقم در نیمة نخست سال مالی گذشته به ۳۳.۲۷ میلیون دالر امریکایی میرسید که نمایانگر افزایش اندک می باشد. اقلام مهم وارداتی از چین و ایالات متحده امریکا را پرזה جات اضافی ماشین آلات و موتر تشکیل می دهند.

گراف ۷.۴: طرف واردات (سهم %) در نیمة نخست ۱۳۹۴

از جانب دیگر طی نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ واردات از کشور هندوستان ۶ درصد کاهش را تجربه نموده و به ۵۶.۶۷ میلیون دالر امریکایی رسیده است، در حالیکه این رقم در زمان مشابه سال مالی گذشته به ۶۰.۴۸ میلیون دالر امریکایی میرسید. سهم واردات از هندوستان در مجموع واردات از ۱.۷۵ درصد در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ به ۱.۵ درصد کاهش یافت.

گراف ۸.۴: طرف واردات (سهم %) در نیمة نخست ۱۳۹۴

آرد گندم، تولیدات فلزی، روغن نباتی و کود کیمیاوی تشکیل میدهد.

در میان سایر کشورها، ایران از نظر وارداتی جایگاه سوم را بخود اختصاص داده است. مجموع واردات از ایران طی ربع تحت بررسی ۲ درصد افزایش داشته و به ۷۹۳.۴۸ میلیون دالر امریکایی رسیده است، در حالیکه این رقم در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۳ به ۷۷۹.۰۹ میلیون دالر امریکایی میرسد. سهم واردات از ایران در مجموع واردات کشور به ۲۱.۲ درصد میرسد. اقلام مهم وارداتی از ایران را تولیدات صنعتی، مواد نفتی، روغنیات و کالاهای سرمایوی تشکیل می دهند. به تعقیب ایران، چین چهارمین کشور بزرگ وارداتی برای افغانستان است. مجموع واردات افغانستان از چین طی ربع تحت بررسی به ۵۶۰.۹۳ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است در حالیکه این رقم در ربع دوم سال مالی گذشته به ۱۹۸.۳۸ میلیون دالر امریکایی میرسید که نشاندهنده رشد قابل ملاحظه ۱۸۳ درصدی بوده و ۱۵ درصد مجموع واردات را تشکیل می دهد. کالاهای مصرفی، تولیدات صنعتی و کالاهای سرمایوی اقلام عمده وارداتی را از کشور چین تشکیل می دهند.

چین، هندوستان و امریکا به ترتیب جایگاه پنجم، ششم و هفتم را به عنوان کشورهای وارداتی برای افغانستان اختیار نموده اند. مجموع واردات از این کشورها به ترتیب ۴.۴۵ درصد، ۱.۵۱ درصد و ۱.۲۰ درصد برآورد شده است.

با این حال، در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ مجموع واردات از چین افزایش ۱۶۰ درصدی داشته و به ۱۶۶.۶۱ میلیون دالر امریکایی رسیده است در حالیکه این رقم در ربع دوم سال گذشته به ۶۴.۱۷ میلیون دالر امریکایی میرسید. واردات

جدول ۴.۴: طرف تجارت خارجی: نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ (به میلیون دالر امریکایی)

بیلانس تجاری	% سهم	واردات	% سهم	صادرات	
-713.85	21.60%	808.72	40.64%	94.78	پاکستان
-1.94	1.51%	56.67	23.44%	54.73	هندوستان
-775.31	21.19%	793.48	7.78%	18.17	ایران
-16.04	0.51%	19.22	1.36%	3.18	آلمان
-553.84	14.98%	560.93	3.04%	7.09	چین
-2.94	0.08%	2.94	0.00%		انگلستان
0.25	0.00%		0.11%	0.25	عربستان سعودی
-45.02	1.20%	45.02	0.00%		ایالات متحده امریکا
-762.17	21.22%	794.43	13.82%	32.26	کشور های مستقل مشترک المنافع
-166.61	4.45%	166.61	0.00%		جاپان
-473.07	13.25%	495.98	9.81%	22.91	سایر کشور ها
(3,510.54)	100%	3,744.00	100%	233.46	مجموعه

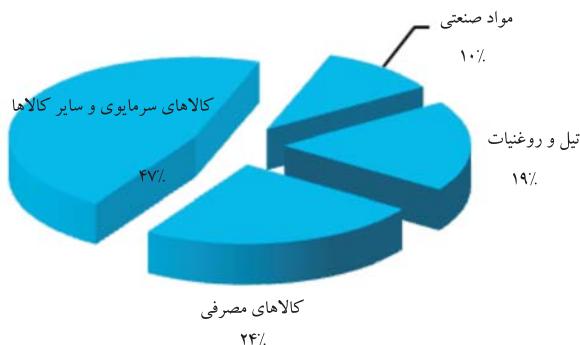
جدول ۵.۴: طرف تجارت خارجی: نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ (به میلیون دالر امریکایی)

بیلانس تجاری	% سهم	واردات	% سهم	صادرات	
-560.68	18.95%	654.71	34.90%	94.03	پاکستان
-9.80	1.75%	60.48	18.81%	50.68	هندوستان
-762.12	22.55%	779.09	6.30%	16.97	ایران
-45.72	1.71%	58.91	4.90%	13.19	آلمان
-839.75	24.67%	852.38	4.69%	12.63	کشور های مستقل مشترک المنافع
-173.95	5.74%	198.38	9.07%	24.43	چین
0.07	0.00%		0.03%	0.07	عربستان سعودی
-64.17	1.86%	64.17	0.00%		جاپان
-2.17	0.06%	2.17	0.00%		انگلستان
-33.27	0.96%	33.27	0.00%		ایالات متحده
-693.86	21.75%	751.25	21.30%	57.39	سایر کشور ها
-3185.42	100.00%	3454.81	100.00%	269.39	مجموعه

منبع: اداره مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ به ۵۱۸.۲۳ میلیون دالر امریکایی میرسید. تولیدات صنعتی که شامل فلزات، کود کیمیاگری، مواد کیمیاگری و سمنت میگردند، به دلیل کاهش در تعداد پژوهه های توسعه ای در سراسر کشور بالا اثر بی ثباتی سیاسی و نا امنی کاهش را تجربه نموده است.

گراف ۹.۴: ترکیب واردات (سهم٪) در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳

گراف ۱۰.۴: ترکیب واردات (سهم٪) در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴

منبع: اداره مرکزی احصایی و محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۲.۴.۴ ترکیب صادرات

ترکیب صادرات در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ نشان میدهد که در جریان ربع تحت بررسی صادرات نباتات طبی با باوجود ۵ درصد کاهش در ارزش آن با سهم ۳۶.۱ درصدی بزرگترین سهم سبد صادرات را بخود اختصاص داده است. مجموع صادرات نباتات طبی در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴

۴.۴ ترکیب تجارت

۱.۴.۴: ترکیب واردات

واردات کالاهای سرمایوی با داشتن ۴۶.۶ درصد سهم، بزرگترین سهم سبد واردات افغانستان را تشکیل می دهد. از نظر ارزش، واردات کالاهای سرمایوی از ۱,۱۸۲.۰۵ میلیون دالر امریکایی در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ به ۱,۷۴۶.۰۹ میلیون دالر امریکایی در ربع تحت بررسی رسیده است که ۴۸ درصد افزایش را نشان میدهد.

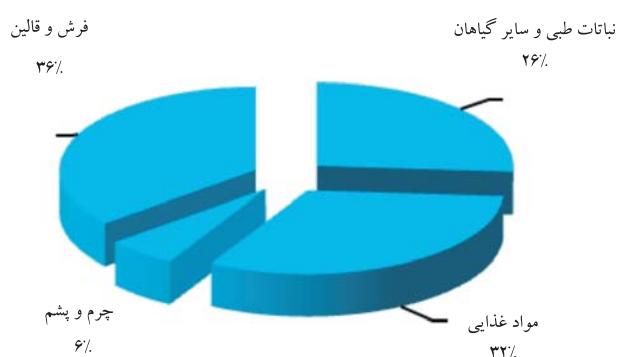
دو مین سهم ترکیب سبد واردات کشور در سال مالی ۱۳۹۴ به کالاهای مصرفی اختصاص داده شده ، که در نیمة نخست سال به ۲۴.۰۵ درصد کاهش یافته در حالیکه این رقم در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ به ۳۶.۲ درصد میرسید. از نقطه نظر ارزش، واردات کالاهای مصرفی از ۱,۲۵۲.۰۹ میلیون دالر امریکایی سال گذشته به ۹۱۶.۶۶ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است.

واردات مواد نفتی و روغنیات در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ مقام سوم سهم ترکیب تجارت را بخود اختصاص داده است. مصارف مجموع واردات مواد نفتی و روغنیات (پترول و روغن) بطور قابل ملاحظه ای در حدود ۳۹ درصد افزایش را نشان می دهد که از ۵۰.۲۴۴ میلیون دالر امریکایی با سهم ۱۴.۵ درصد نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ به ۶۹۶.۳۰ میلیون دالر امریکایی با سهم ۱۸.۶ درصد در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ به ثبت رسیده است.

به همین ترتیب آخرین سهم مجموع واردات را تولیدات صنعتی که نظر به نیمة نخست سال مالی گذشته از ۱۵ درصد به ۱۰.۳ درصد کاهش نموده است، تشکیل می دهد. از نظر ارزش واردات، تولیدات صنعتی در مجموع واردات در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ به اندازه ۲۶ درصد کاهش نموده و به ۳۸۴.۹۵ میلیون دالر امریکایی رسیده است، در حالیکه این رقم

گراف ۱۲.۴: ترکیب صادرات (سهم٪)

در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳

منبع: اداره مرکزی احصایی/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

به همین ترتیب، آخرین سهم بزرگ در سبد صادرات را صادرات چرم و پشم تشکیل میدهد. صادرات چرم و پشم از سهم ۱۰.۴ درصدی در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ به ۵.۸ درصد کاهش نموده است. عواید صادرات چرم و پشم طی نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ در مقایسه با ۲۸.۱۲ میلیون دالر امریکایی نیمه نخست سال مالی ۱۳۹۳، کاهش چشمگیری ۵۲ درصدی داشته و به ۱۳.۵۱ میلیون دالر امریکایی رسیده است.

۵.۴ بدھی خارجی

بدھی خارجی افغانستان از مجموع ۲,۳۵۸.۶۵ میلیون دالر امریکایی در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ طی مدت تحت بررسی به اندازه ۷۷.۳۵ میلیون دالر امریکایی یا ۳ درصد کاهش نموده و به ۲,۲۸۱.۳۰ میلیون دالر امریکایی رسیده است.

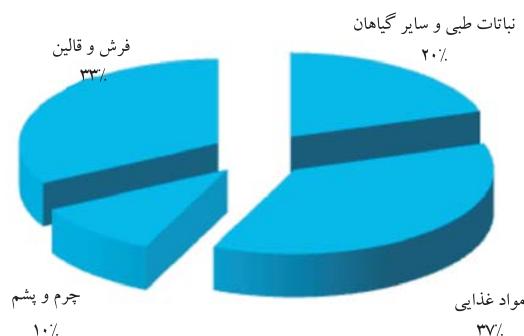
در جریان مدت تحت بررسی، از پرداخت اصل قرضه به سازمان توسعه بین المللی (بانک جهانی)، بانک انکشاف آسیایی (ADB)، صندوق وجهی بین المللی پول

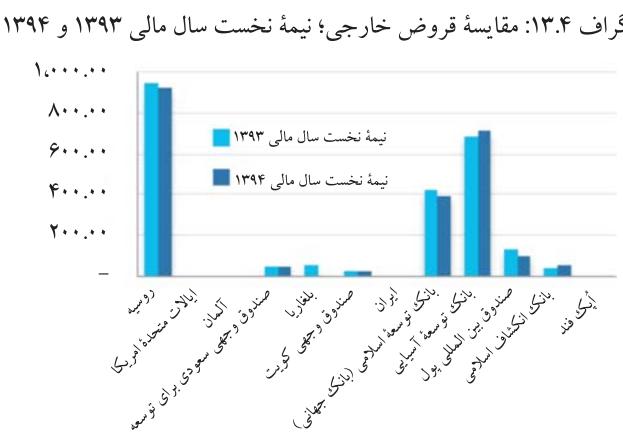
به ۸۴.۲۸ میلیون دالر امریکایی میرسد که این رقم در نیمة نخست سال مالی گذشته ۸۸.۶۲ میلیون دالر گزارش شده بود. در همین حال باوجود اینکه سهم صادرات مواد غذایی از ۳۶.۷ درصد در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ کاهش یافته است، این بخش دومین سهم بزرگ سبد صادرات را بخود اختصاص داده است. عواید صادرات مواد غذایی (نباتات روغنی، میوه جات تازه و خشک) در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ کاهش ۲۴ درصدی داشته و به ۷۴.۶۷ میلیون دالر امریکایی میرسد که این رقم در نیمة نخست سال گذشته مالی به ۹۸.۷۹ میلیون دالر امریکایی میرسید.

علاوه بر آن، صادرات قالین و فرش که از مهمترین اجزای صادراتی افغانستان طی دهه های گذشته بشمار میروند، طی نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ با سهم ۲۶.۱ درصدی در مجموع صادرات کشور سومین جایگاه را اختیار نموده است. براساس اطلاعات موجود، عواید ناشی از صادرات قالین و فرش در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ در حدود ۱۳ درصد افزایش یافته و به ۶۱ میلیون دالر امریکایی رسیده است در حالیکه این رقم در نیمة نخست سال گذشته مالی به ۵۳.۸۶ میلیون دالر امریکایی میرسید.

گراف ۱۱.۴: ترکیب صادرات (سهم٪)

در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴

منبع: واحد مدیریت دارایی بدهی وزارت مالیه افغانستان

علاوه بر این، مجموع بدھی قرضه دهنده گان خارج از اعضاي پاريس کلب مانند صندوق وجهی سعودی برای انکشاف، بلغاریا، کویت فند و ایران به اندازه ۳۱ درصد کاهش یافته که از ۱۳۱.۸۱ میلیون دالر امریکایی در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ طی نیمة نخست سال مالی ۹۰.۵۵ میلیون دالر امریکایی رسیده است.

از سوی دیگر، قروض چند جانبه به افغانستان در اخیر نیمه نخست سال مالی ۱۳۹۴ افزایش ۱ درصدی داشته و از ۱,۲۷۷.۳۴ میلیون دالر امریکایی با افزایش اندک به ۱,۲۶۴.۹۸ میلیون دالر امریکایی رسیده است.

(IMF) و بلغاریا صورت گرفته است در حالیکه فیس خدمات به سازمان توسعه بین المللی (بانک جهانی) و بانک انکشاف آسیایی (ADB) پرداخت شده است. در عین حال، سازمان انکشاف بین المللی منحیث بزرگترین قرضه دهنده چندین جانبه افغانستان طی مدت تحت بررسی بخشی از اصل قرضه و هزینه خدمات را بخشنود نموده و بانک انکشاف آسیایی نیز بخشی از اصل مبلغ قرضه را بخشنود نموده است.

براساس آمار ارائه شده از جانب وزارت محترم مالیه، مجموع قرضه قابل پرداخت افغانستان به پاریس کلب در نیمه نخست سال مالی ۱۳۹۴ به ۹۵۲.۷۷ میلیون دالر امریکایی میرسد که به فدراسیون روسیه باید پرداخته شود. به عباره دیگر مجموع بدهی افغانستان از اعضای پاریس کلب ۴۰.۵۸ درصد مجموع بدهی های جاری خارجی افغانستان را تشکیل میدهد که در مقایسه با سال مالی گذشته به اندازه ۲.۵ درصد کاهش نموده است.

جدول ۶.۴: بدھی خارجی در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ (به واحد های ذکر شده)

مجموع بر اساس درصدی	به میلیون دالر امریکایی	
100.00	2,218.30	مجموع قرضه خارجی
44.55	1,016.32	دو جانبی
40.58	925.77	پاریس کلب
40.58	925.77	فردراسیون روسیه
0.00	-	ایالات متحده
0.00	-	آلمان
3.97	90.55	اعضای خارج از پاریس کلب
55.45	1,264.98	چندین جانبی
17.24	393.28	از جمله: بانک توسعه اسلامی (بانک جهانی)
31.27	713.44	بانک توسعه آسیایی
4.55	103.71	صندوق بین المللی یول
2.31	52.72	بانک توسعه اسلامی
0.08	1.84	اپک فنڈ

منبع: ریاست عمومی خزانه / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

جدول ۷.۴: ذخایر خالص بین المللی، نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ (به میلیون دالر امریکایی)

تغییرات %	نیمة نخست ۱۳۹۴	تغییرات %	نیمة نخست ۱۳۹۳	تغییرات ربوعار
-2.62	6,831.43	5.04	7,015.39	ذخایر خالص بین المللی (به میلیون دالر امریکایی)
-1.01	7,345.96	3.31	7,421.09	دارایی ذخایر
26.83	514.53	-19.62	405.70	بدھی ذخایر
49.23	414.35	-24.48	277.66	امانات اسعاری بانک های تجاری
-0.02	0.14	0.00	0.14	امانات اسعاری غیر ساکنین
-21.78	100.05	-6.59	127.90	استفاده منابع تمویلی
	11.77		12.89	ذخایر ناخالص اسعاری (در ماه های وارداتی)
	11		12	ذخایر خالص بین المللی (در ماه های وارداتی)

میرسید. افزایش ذخایر بدھی عمدتاً به سپرده های بانک های

تجارتی به اسعار خارجی نسبت داده می شود که ۴۹.۲۳ درصد افزایش داشته و به ۴۱۴.۳۵ میلیون دالر امریکایی رسیده است، در حالیکه این رقم طی مدت مشابه سال مالی گذشته ۲۷۷.۶۶ میلیون دالر امریکایی گزارش شده بود.

در عین حال، استفاده منابع وجهی در زمان تحت بررسی کاهش ۲۱.۷۸ درصدی داشته که از ۱۲۷.۹۰ میلیون دالر امریکایی طی نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ در زمان تحت بررسی به ۱۰۰.۰۵ میلیون دالر امریکایی رسیده است.

ذخایر بدھی سپرده های اسعار افراد غیر ساکن به اسعار خارجی طی مدت تحت بررسی بدون تغییر باقی مانده است. دلایل عمدۃ کاهش ذخایر خالص بین المللی را عمدتاً جریانات خروجی اسعار خارجی مخصوصاً جریانات خروجی شخصی و خارجی تشکیل میدهد.

وضعیت فعلی ذخایر خالص بین المللی افغانستان (NIR) بستر مناسب برای ارتقای ظرفیت سیاست پولی و حمایت از بیلانس

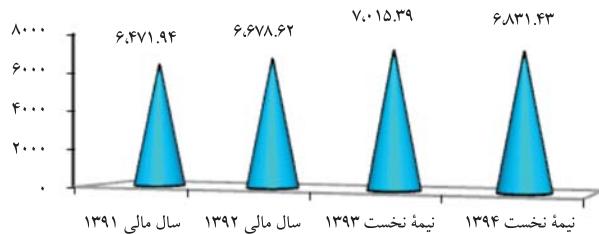
۶.۴ ذخایر خالص بین المللی

بر اساس آخرین آمار و ارقام ارائه شده، ذخایر خالص بین المللی د افغانستان بانک کاهش اندک ۳ درصدی را تجربه نموده که در اخیر نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ به ۶,۸۳۱.۴۳ میلیون دالر امریکایی میرسد، این درحالیست که این رقم در مدت مشابه سال گذشته مالی به ۷,۰۱۵.۳۹ میلیون دالر امریکایی می رسد.

کاهش ذخایر خالص بین المللی عمدتاً به دلیل کاهش در سطح ذخایر دارایی عنوان شده است که به اندازه ۱ درصد از ۷,۴۲۱.۰۹ میلیون دالر امریکایی در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۳ به ۷,۳۴۵.۹۶ میلیون دالر امریکایی در نیمة نخست سال مالی مورد نظر کاهش یافته است.

از سوی دیگر، در جریان مدت تحت بررسی ذخایر بدھی تقریباً به اندازه ۲۷ درصد افزایش یافته و به ۵۱۴.۵۳ میلیون دالر امریکایی ثبت شده است، در حالیکه این رقم در مدت زمان مشابه سال مالی گذشته به ۴۰۵.۷۰ میلیون دالر امریکایی

گراف ۱۴.۴: ذخایر خالص بین المللی در جریان ربع گذشته
(به میلیون دالر امریکایی)

تادیات می باشد. در حال حاضر ذخایر خالص بین المللی افغانستان بطور اوسط ۱۱ ماه وارداتی را تحت پوشش قرار میدهد، در حالیکه سایر کشورها با ۶ ماه پوشش وارداتی از وضعیت ذخیره خوبی برخوردارند.

شکل ۱۴.۴ ذخایر خالص بین المللی افغانستان را در چند دوره گذشته به نمایش میگذارد.

تغییرات در سکتور مالیاتی

تغییرات در سکتور مالیاتی

۱.۵ چگونگی اجرای بودجه

تطبيق بودجه پیش بینی شده چه در بخش عملیاتی و چه هم در بخش انکشافی، طی سال مالی ۱۳۹۴ با ضعف موافق بوده است. بر اساس اطلاعات وزارت محترم مالیه جمهوری اسلامی افغانستان، مجموع مصارف شش ماه نخست سال مالی ۱۳۹۴ طوریکه پیش بینی شده بود، تحقق نپذیرفته است. اطلاعات در رابطه به اجرای بودجه نشان می دهد که مصارف عملیاتی در آخر ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ کاهش ۸ درصدی داشته است. طی زمان تحت بررسی در حدود ۳۳ درصد مصارف از بودجه عملیاتی صورت گرفته است، در حالیکه این رقم در زمان مشابه سال مالی گذشته به ۴۱ درصد میرسید. قسمت بزرگ این مصارف را پرداخت معاشات و امتیازات کارمندان طی ربع تحت بررسی تشکیل می دهد.

در جریان ماه های اپریل، می و جون سال گذشته در قسمت نرخ اجرای بودجه انکشافی تغییر اندک به ثبت رسیده بود.

سال مالی ۱۳۹۴ با چالش های سیاسی و امنیتی داخلی آغاز گردید که روی سطح فعالیت های اقتصادی کشور طی این مدت تاثیر منفی بر جا گذاشت. در نتیجه کاهش فعالیت های اقتصادی پایه مالیاتی نیز منقبض شده که در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ منجر به کاهش عواید مجموعی مالیات گردیده است. علاوه بر این، همزمان با کاهش سطح عواید دولت از درک مالیات، کشورهای کمک رسان نیز پرداخت کمک های مالی تعهد شده برای تمویل فعالیت های دولت را به تعویق انداخته و تصویب دیرهنگام بودجه ملی توسط پارلمان نیز باعث مصارف کمتر در نیمة نخست سال مالی تحت بررسی گردید.

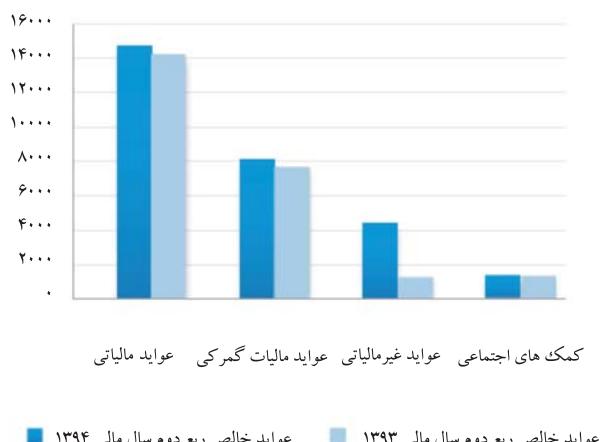
با وجود شرایط پیچیده امنیتی و مشکلات سیاسی، دولت افغانستان نسبت به ریفورم تعهد قوی نموده، اقدامات اصلاحی و پالیسی ها را بمنظور بهبود وضع مالی عمومی در کشور روی دست گرفته است. رشد اقتصادی برای سال مالی ۱۳۹۴ به اندازه ۱.۵ درصد تخمین شده است که در مقایسه با رشد اقتصادی سال مالی گذشته که ۲.۱ درصد بود، عملکرد اقتصادی بطی را نشان می دهد. به استثنای کمک های مالی به دولت، در جریان ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ تفاوت زیادی میان عواید داخلی و مصارف اصلی موجود است. بطور عموم، جمع آوری مجموع عواید در نیمة نخست سال مالی ۱۳۹۴ در مقایسه با زمان مشابه سال مالی گذشته افزایش اندک را نشان می دهد.

میلیون افغانی به ۵,۱۶۲ میلیون افغانی میرسد در حالیکه در اواخر ربع تحت بررسی این سهم در بودجه عملیاتی به اندازه ۶,۲۹۰ میلیون افغانی از مجموع بودجه ملی گزارش شده است.

۳.۵ جمع آوری عواید

با وجود نگرانی های سیاسی و امنیتی در سال جاری، روند جمع آوری عواید نسبت به سال گذشته بهبودی های را به همراه داشته است. مجموع عواید که توسط دولت جمع آوری گردیده است، به استثنای کمک مالی کشورهای کمک رسان در نیمه نخست سال مالی ۱۳۹۴ افزایش اندک را نشان می دهد.

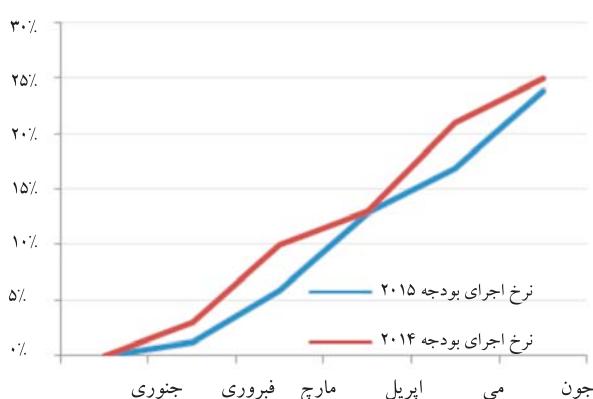
گراف ۳.۵: منابع عواید داخلی
(به میلیون افغانی)

این درحالیست که در جریان ماه های اپریل، می و جون ۲۰۱۵ در مجموع عواید داخلی با رشد چشمگیری ۱۴ درصدی به ثبت رسیده و در مقایسه با ۲۴,۴۰۹ میلیون افغانی ربع گذشته و زمان مشابه سال مالی گذشته در ربع تحت بررسی به ۲۸,۲۵۰ میلیون به ثبت افغانی رسیده است.

نرخ اجرای بودجه انکشافی در جریان ۶ ماه نخست سال مالی جاری در مقایسه با سال مالی گذشته که ۲۵ درصد گزارش شده بود، کاهش اندک یک درصدی داشته و به ۲۴ درصد ثبت شده است. ولی در جریان ۶ ماه نخست سال مالی جاری و سال مالی گذشته تغییر عمده در قسمت نرخ اجرای ماهانه بودجه عملیاتی و انکشافی به ملاحظه رسیده است.

گراف ۲.۵: نرخ اجرای بودجه توسعی، سال مالی ۱۳۹۴ تا اکنون

۲.۵ کسر بودجه

جمع آوری عواید دولت و کمک های مالی کشورهای کمک رسان طی دو ربع نخست سال مالی ۱۳۹۴ در مقایسه با سال مالی گذشته افزایش یافته است. سهم کمک های مالی در جمع آوری مجموع عواید ربع نخست سال مالی ۱۳۹۴ رشد قابل ملاحظه داشته که در مقایسه با ربع نخست سال مالی گذشته سال مالی ۱۴,۲۵۷ میلیون افغانی افزایش یافته است که در نتیجه، در اواخر ربع نخست سال مالی ۱۳۹۴ مازاد بودجوی ۲۶,۴۴۳ میلیون افغانی بدست آمده است. مازاد بودجه ملی ربع نخست طی ربع دوم سال مالی به کسر بودجه ای ۵,۱۶۲ میلیون افغانی مبدل شد.

سهم بودجه انکشافی از مجموع کسر بودجوی ۱۱,۴۵۲

سهم عواید مالیاتی در مجموع عواید داخلی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ بالغ به ۲۲,۶۵۰ میلیون افغانی می‌گردد، در حالیکه این رقم در زمان مشابه سال گذشته به ۲۱,۸۱۱ میلیون افغانی میرسید که بیانگر ۴ درصد افزایش در عواید ناشی از مالیات می‌باشد.

۲.۳.۵ عواید غیر مالیاتی

در جریان ماه های اپریل، می و جون ۲۰۱۵ عواید غیر مالیاتی در مقایسه با ماه های مشابه سال مالی گذشته که رشد آن به ۲,۵۹۸ میلیون افغانی می‌رسید، رشد چشمگیری ۵,۶۰۰ میلیون افغانی را به ثبت رسانده است. این رقم نشاندهنده رشد ۵۴ درصدی تا اواخر ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ می‌باشد. عواید غیر مالیاتی از طرق مختلف مانند سهم تقاعد، درآمد ناشی از سرمایه و جایداد، فروش کالاها و خدمات، فیس اداری و صنعت استخراج بدست می‌آید. علاوه بر این، در ماه های اپریل، می و جون ۲۰۱۵ تغییر عمده در عواید غیر مالیاتی نیز رونما گردیده است. بدین ترتیب عواید متفرقه نیز روند صعودی داشته که در اخیر ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ به ۳,۲۳۱ میلیون افغانی می‌رسد. رشد سایر اجزای عواید غیر مالیاتی نیز در جریان ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ در مقایسه با زمان مشابه سال مالی گذشته تغییر اندک را نشان می‌دهد. عواید جمیع آوری شده از کمک های اجتماعی که یکی از کمک کنندگان مهم عواید غیر مالیاتی اند، در ربع تحت بررسی در مقایسه به ربع مشابه سال مالی گذشته که ۱,۳۱۲ میلیون افغانی گزارش شده بود، به ۱,۲۶۵ میلیون افغانی کاهش یافت که بیانگر ۴ درصد کاهش می‌باشد.

۲.۳.۶ کمک های مالی دونرها

کمک های مالی دونرها بحیث بزرگترین منبع برای کمک مالی بودجه اصلی باقی مانده و در حدود ۶۰ الی ۷۰ درصد

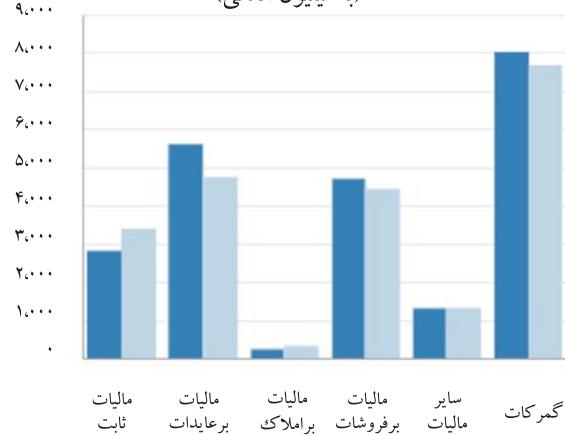
گراف ۵: ترکیب عواید داخلی

در ربع تحت بررسی به دلیل رشد مثبت مالیات بر عایدات و مالیات بر فروشات در زمینه عواید داخلی نیز رشد مثبت به ملاحظه رسیده است. به منظور درک بهتر منابع عواید داخلی، این عواید به دو بخش اجزای مالیاتی و غیر مالیاتی تقسیم شده و مورد تحلیل و ارزیابی قرار میگیرند.

گراف ۵.۵: مقایسه عواید مالیاتی

(به میلیون افغانی)

■ عواید خالص ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ ■ عواید خالص ربع دوم سال مالی ۱۳۹۳

۱.۳.۵ عواید مالیاتی

یک قسمت عمده عواید داخلی از عواید ناشی از مالیات بدست می‌آید. از مجموع عواید داخلی کشور در ربع نخست سال جاری ۵۹ درصد آن از درک مالیات بدست آمده است.

مصارف سال روان نظر به ۱۳۱,۲۰۳ میلیون افغانی مجموع مصارف زمان مشابه سال مالی گذشته اندکی کمتر می باشد. مجموع مصارف شش ماه نخست سال مالی جاری در مقایسه با دوره مشابه سال مالی گذشته کاهش اندک ۴ درصدی را نشان می دهد.

گراف ۷.۵: مقایسه مصارف

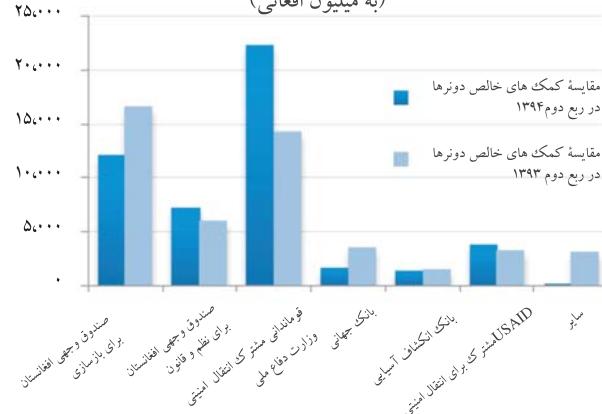
(به میلیون افغانی)

مجموع بودجه ملی را تشکیل می دهد. مجموع منابع خارجی (کمک های مالی خارجی) طی سال مالی جاری در حدود ۳۰,۲۷۵ میلیون افغانی تخمین شده است که ۷۱ درصد بودجه ملی را تشکیل می دهد. تعهدات کلی دونرها که بمنظور تقویة بودجه ملی انجام شده است، در جریان شش ماه نخست سال مالی ۱۳۹۴ به ۹۵,۳۹۵ میلیون افغانی می رسد. بخش عمده کمک های خارجی در جریان شش ماه نخست سال مالی ۱۳۹۴ توسط صندوق وجهی نظم و قانون برای افغانستان (ARTF)، صندوق وجهی نظم و قانون برای افغانستان (LOTFA) و قوماندانی مشترک امنیتی-وزارت دفاع (CSTC-MoD) صورت گرفته است که به ترتیب ۱۷

گراف ۶.۵: مقایسه کمک های کشورهای دونر

(به میلیون افغانی)

درصد، ۱۵ درصد و ۵۴ درصد مجموع کمک های مالی دونرها را تشکیل می دهد، در حالیکه این ارقام در زمان مشابه سال مالی گذشته به ترتیب به ۳۱، ۳۱ و ۳۵ درصد می رسید.

۴.۵ مصارف

مصارف مجموعی دولت در جریان شش ماه نخست سال مالی ۱۳۹۴ به ۱۲۶,۴۵۵ میلیون افغانی بالغ میگردد که از آن جمله ۹۴,۱۳۹ میلیون افغانی آنرا مصارف عملیاتی و ۳۲,۳۱۵ میلیون افغانی را مصارف انکشافی تشکیل می دهد. مبلغ مجموعی

ه

چگونگی عملکرد نظام بانکی

چگونگی عملکرد نظام بانکی

۷.۱۲ درصد کاهش نموده بود. در مقابل، امانات بانکی به دالر امریکایی در مقایسه با ماه مارچ ۲۰۱۵ که کاهش ۴.۱۱ درصدی داشت، ۰.۰۱۹ درصد افزایش یافته است.

سرمایه سکتور بانکی با ۳۰.۵۵ میلیارد افغانی در حالت مستحکم باقی مانده که این امر به سبب کاهش خسارات در سکتور بانکداری افزایش یافته است. نسبت کفایت سرمایه

(Capital Adequacy Ratio) نظام بانکی در ربع تحت بررسی ۲۵.۶۳ درصد گفته شده که تمام بانک های موجود در کشور در مقایسه با این نسبت در حد بالاتر قرار دارند به استثنای سه بانک که نزدیک به حد معینه قرار گرفته اند.

در جریان ربع دوم سال ۲۰۱۵ سکتور بانکداری متholm ضرر ۲۵۲ میلیون افغانی شده است، در حالیکه این رقم در ربع ۹۶۶ میلیون افغانی می رسد که در نتیجه برگشت بردارایی (ROA) این نظام از حالت ۱.۱۶- درصد ۲۰۱۵ به منفی ۰.۳۰ درصد تقریب نموده و برگشت به سرمایه صاحبان سهم از منفی ۲.۴۵ درصد ماه مارچ ۲۰۱۵، منفی ۲.۵۴ درصد طی ربع دوم عین سال به ثبت رسیده است. باید یاد آور شد که بانک های دولتی و طی خصوصی ربع دوم سال ۲۰۱۵ میلادی با خساره پایان دادند در حالیکه فروع بانک های خارجی در جریان ربع تحت بررسی سود آور بوده اند.

۱. دارایی های نظام بانکی

دارایی های نظام بانکی در ربع تحت بررسی رشد ۰.۰۲۴ درصدی را تجربه نموده است در حالیکه این دارایی ها در مارچ ۲۰۱۵ به اندازه ۴.۲۳ درصد کاهش را به همراه داشت.

دارایی سکتور بانکداری در مقایسه با ۴.۲۳ درصد کاهش در مارچ ۲۰۱۵، اینک در ربع تحت بررسی رشد ۲.۴۷ درصدی یا ۶.۰۸ میلیارد افغانی داشته و نظر به ماه جون سال ۲۰۱۴ میلادی ۳.۷۹ درصد افزایش را نشان می دهد. افزایش دارایی نظام بانکی عمدتاً به دلیل افزایش در سپرده های نظام بانکی صورت گرفته است.

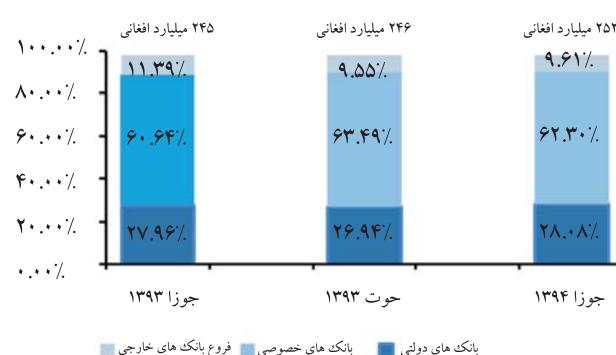
پورتفولیوی قرضه ناخالص سکتور بانکداری طی ربع تحت بررسی افزایش ۳.۷۲ درصدی یا ۱.۵۱ میلیارد افغانی داشته (۵.۹۵ درصد کاهش در مارچ ۲۰۱۵) و به ۴۲.۱۶ میلیارد افغانی رسیده است این در حالیست که در ماه جون ۲۰۱۴ قروض ناخالص این سکتور به اندازه ۱۰.۱۲ درصد کاهش را تجربه نموده بود. افزایش پورتفولیوی قرضه ناخالص سکتور بانکداری عمدتاً به اعطای قروض جدید و استفاده مشتریان از قروض اضافه برداشت نسبت داده می شود.

امانات که منع اساسی تمویل سکتور بانکداری را تشکیل می دهد، در ربع تحت بررسی به ۲۱۳.۰۲ میلیارد افغانی میرسد که ۹۶.۱۹ درصد مجموع بدھی های این سکتور را تشکیل داده و نظر به سال گذشته رشد ۲.۵۱ درصدی را به همراه داشته است، در حالیکه در ربع گذشته (ماrc ۲۰۱۵) امانات سکتور بانکداری کاهش ۵.۰۴ درصدی به ثبت رسانده بود. سپرده گذاری سکتور بانکداری بطور چشمگیری (۶۲.۸۹ درصد) به دالر امریکایی صورت گرفته است در حالیکه درصدی سپرده گذاری به افغانی به ۳۳.۴۶ درصد میرسد. امانات سکتور بانکداری به افغانی افزایش ۰.۰۲۹ درصدی داشته در حالیکه در مارچ ۲۰۱۵ امانات به افغانی به اندازه

افغانی (۹.۸۶ درصد)، پول نقد در خزانه و طلبات بالای در افغانستان بانک با افزایش ۹۹۹ میلیون افغانی (۰.۹۳ در ربع تحت بررسی به ترتیب در جایگاه دوم و سوم قرار دارد. قروض ناخالص نیز افزایش ۸۰۵ میلیون دالری (۲.۱۶ درصد) داشته است. افزایش در سایر کتگوری دارایی ها خیلی اندک بوده و قابل سنجش نمی باشد.

مهتمرین اجزای پورتفولیوی مجموع دارایی نظام بانکی را پول نقد در خزانه / طلبات بالای د افغانستان بانک به اندازه (۴۲.۶۰٪ درصد)، طلبات بین البانکی به اندازه (۲۶.۰۴ درصد)، قروض خالص به اندازه (۱۵.۰۷ درصد)، سرمایه گذاری ها به اندازه (۶.۹۴ درصد) و سایر دارایی ها به اندازه (۶.۷۰ درصد) تشکیل می دهد. دارایی های ثابت ۲.۶۵ درصد مجموع دارایی ها را تشکیل می دهد. (جدول ۱.۶).

گراف ۱.۶: نظام بانکی (مجموع دارایی ها) در نظام بانکداری

منبع: آمریت نظارت امور مالی

تجزیه دارایی های نظام بانکی نشان می دهد که در ربع تحت بررسی سایر کتگوری دارایی ها بیشترین افزایش را بخود اختصاص داده است که به ۲۰۳ میلیارد افغانی (۱۳.۷۱ درصد) میرسد. به تعقیب آن سرمایه گذاری ها با افزایش ۱.۵۷ میلیارد

جدول ۱.۶: ترکیب دارایی ها و بدھی های نظام بانکی

درصد سال به سال	درصد مجموع دارایی ها/بدھی ها	جوزو ۱۳۹۴ جون ۲۰۱۵	حوت ۱۳۹۳ مارچ ۲۰۱۵	جوزو ۱۳۹۳ جون ۲۰۱۴	
دارایی ها					
0.93	42.60	107,351	106,352	98,694	پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک
0.91	26.06	65,636	65,046	65,863	طلبات بین البانکی
9.86	6.94	17,477	15,917	13,357	سرمایه گذاری ها
2.16	15.07	37,974	37,169	44,526	قرض (خالص)
1.30	2.65	6,683	6,597	6,659	دارایی ثابت
13.71	6.70	16,890	14,853	13,717	سایر دارایی ها
2.47		252,022	245,934	242,816	مجموعه
بدھی ها					
2.51	96.19	213,023	207,807	204,620	سپرده ها
0.70	1.82	4,023	3,995	3,767	امانات
-9.91	1.99	4,423	4,910	4,180	سایر بدھی ها

منبع: آمریت نظارت امور مالی، د افغانستان بانک

۱.۱ قروض ناخالص

حين ارزیابی سطح خطرات اعتباری، بانک ها باید روش ها و ابزارهای را در چارچوب ارزیابی خود برای کاهش خطرات اعتباری در نظر داشته باشند. بانک ها مکلف اند تا به منظور کاهش خطرات اعتباری ذخایر عامه (بالای دارایی های معیاری) و تدارکات ویژه (بالای دارایی های غیر معیاری) را در نظر داشته و بکار گیرند.

تا پایان ماه جون سال ۲۰۱۵ (جواز ۱۳۹۴) مجموع پوشش ذخایر تدارکاتی نظام بانکی کشور ۹.۹۴ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل می داد، در حالیکه این رقم در ربع مشابه سال مالی گذشته ۸.۵۸ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل میداد.

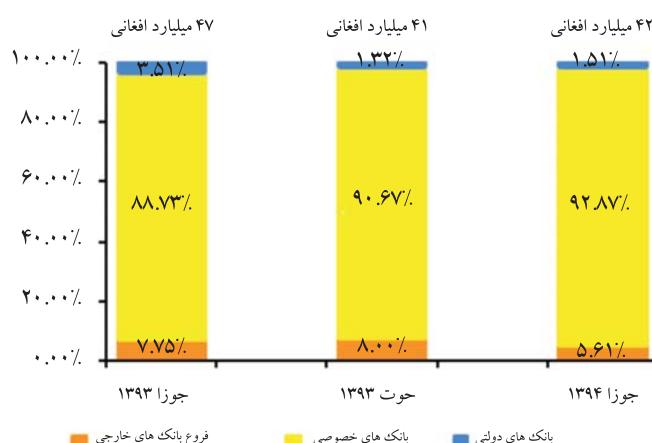
۲.۱.۱ توزیع قرضه

د افغانستان بانک بمنظور گسترش سطح پورتفولیوی قروض و تنوع در این روند جهت کاهش دامنه خطرات احتمالی و در ضمن برعلاوه دسترسی به عواید، جهت استفاده بیشتر از منابع مالی جدید، چگونگی توزیع قروض در سکتور بانک های تجاری را به سی سکتور دیگر درجه بندی نموده است^(۱). از تحلیل سکتوری قروض چنین برمی آید که بزرگترین بخش پورتفولیوی قرضه در سال تحت بررسی را بخش "سایر قروض تجاری" (با ۹۰.۴۶ درصد در مقابل ۸۹.۳۸ درصد مارچ ۲۰۱۵) بخود اختصاص داده است که عمدتاً در بخش های "ساختمن و تعمیرات" (۸.۱۳ درصد)، "تولیدات و صنعت" (۸.۱۲ درصد)، "عمده" (۷.۶۹ درصد) و "پترولیم و روغنیات" (۶.۸۶ درصد) اعطای شده اند. در سکتورهای تولید صنعت و سایر پروژه های زیربنائی افزایش چشمگیری در اصل و در درصدی مجموع قروض ناخالص، رونما گردیده در درحالیکه، سکتورهای ساختمن و تعمیرات،

مجموع قروض ناخالص که ۱۶.۷۳ درصد مجموع دارایی ها را تشکیل می دهد، در ربع تحت بررسی ۱.۵۱ میلیارد افغانی یا ۳.۷۲ درصد افزایش را تجربه نموده است. افزایش در پورتفولیوی قرضه عمدتاً به دلیل اعطای قروض جدید و استفاده مشتریان از قروض اضافه برداشت عنوان شده است. افزایش در پورتفولیوی قروض در هشت بانک صورت گرفته، در حالیکه شش بانک پورتفولیوی قروض خویش را کاهش داده و یک بانک (کابلبانک نو) در پروسه قرضه دهی اشتراک نموده است.

به استثنای بانک های دولتی، پورتفولیوی قروض ناخالص در بانک های خصوصی و فروع بانک های خارجی طی ربع تحت بررسی افزایش داشته است. بانک های خصوصی ۹۲.۸۷ درصد سهم را در مجموع پورتفولیوی قروض بخود اختصاص داده و به اندازه ۶.۲۳ درصد یا ۲.۲۹ میلیارد افغانی و فروع بانک های خارجی با داشتن ۱۸.۵۸ درصد سهم در مجموع پورتفولیوی قروض به اندازه ۱۸.۵۸ درصد یا ۱۰۰ میلیون افغانی افزایش را تجربه نموده اند. این در حالیست که طی ربع تحت بررسی بانک های دولتی با ۵.۶۱ درصد سهم در مجموع پورتفولیوی قروض کاهش ۲۷.۲۵ درصدی یا ۸۸ میلیون افغانی را به همراه داشته است.

گراف ۲.۶: سهم پورتفولیوی قروض ناخالص در میان بانکها

نسبت قرضه‌های صعب الحصول را دارند، همواره تحت نظارت داشته باشند. کابل با داشتن ۸۰۰۶ درصد سهم قرضه مقام نخست و ولایات هرات و بلخ به ترتیب، در رده های دومی و سومی قرار دارند. نسبت قروض اجرآشده در سایر ولایات ناچیز می‌باشد. توزیع قروض از لحاظ سکتوری، جغرافیائی و نهادی بگونه مناسب صورت نگرفته، اما انتظار می‌رود که اعطای قرضه به مرور زمان بهبود یابد. توقع می‌رود تا تمام بانک‌ها سهم فعال خود را در قسمت اعطای قروض ایفا نموده و با عرضه خدمات ارزنده نقش خود را منحیث وساطت گر مالی بخوبی انجام دهند.

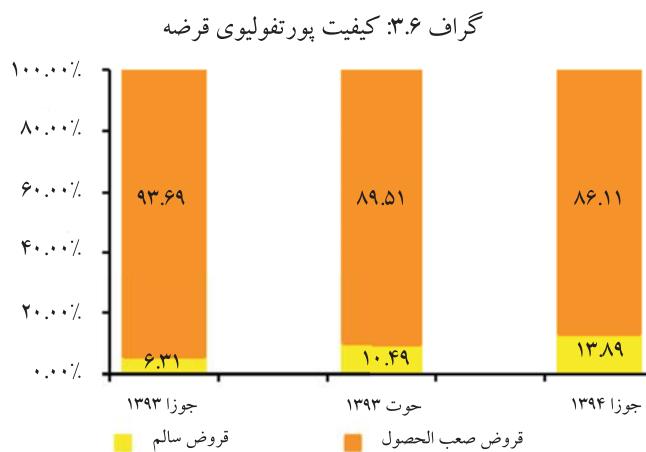
اعلانات تجاری و چاپی، سایر اقلام، تجارت پرچون و سکتور معدن طی ربع تحت بررسی کاهش را تجربه نموده اند. قروضی که به شرکت‌های کوچک و متوسط (SME) و سکتور‌های کوچک کریدتی تخصیص داده شده افزایش ۴۷۵ میلیون افغانی داشته و به ۴۶ میلیارد افغانی میرسد که توسط چهار بانک اعطای گردیده است. تمرکز قروض بالای چند سکتور اقتصادی، بانک‌ها را حین بروز بحران در این سکتور‌ها به خطر اعتباری مواجه خواهد ساخت که این روند نظام بانکی را متأثر می‌سازد، بنابراین توصیه می‌شود تا بانک‌ها، خطرات بالقوه مربوط در سکتورهای کلیدی را که بلندترین

جدول ۲.۶: توزیع سکتوری قروض

جزو ۱۳۹۴ (June 15)	قوس ۱۳۹۳ (Dec. 14)	قوس ۱۳۹۲ (Dec. 13)	قوس ۱۳۹۱ (Dec. 12)	حوت ۱۳۹۰ (Mar 12)	حوت ۱۳۸۹ (Mar 11)	حوت ۱۳۸۸ (Mar 10)	حوت ۱۳۸۷ (Mar 09)	
1.75%	1.80%	2.02%	2.29	2.85	25.98	19.92	0.19	قروض ساختمانی و اموال غیر منقول
	-	-	-	-	-	-	-	سایر قروض تجاری
	0.07%	0.11	0.72	0.02	-	-	-	معدن
	9.36%	11.88	13.32	2.72	1.22	0.01	-	تولیدی
	29.81%	28.3	27.84	34.16	32.29	0.51	-	تجاری
	3.70%	2.35	0.94	1.23	1.04	0	-	ارتباطات
	22.11%	15.94	11.95	6.72	4.84	0.09	-	خدمات
	0.05%	0.07	0.3	0.03	2.47	0.01	-	صنایع همگانی
0.37%	0.27%	-	-	-	-	-	-	قروض زراعی
0.90%	0%	-	-	-	-	-	-	مواشی و مزرعه
8.12%	2%	-	-	-	-	-	-	تولیدی و صنعتی (تولید فلزات، چوب، پلاستیک، رابر)
2.21%	4%	-	-	-	-	-	-	محصولات تولیدی، دستی و ماشینی
2.05%	3%	-	-	-	-	-	-	سمنت و مواد ساختمانی
0.47%	2.59%	-	-	-	-	-	-	مسوچات
0.41%	0.35%	-	-	-	-	-	-	برق
8.13%	12.52%	-	-	-	-	-	-	ساختمان و تعمیر
2.67%	4.79%	-	-	-	-	-	-	خدمات
1.21	1.20%	-	-	-	-	-	-	هتل ها و رستورانت ها
6.53%	2.92%	-	-	-	-	-	-	مخابرات
4.03%	4.87%	-	-	-	-	-	-	ترانسپورت هوایی
3.59%	4.18%	-	-	-	-	-	-	ترتیب و حفظ الصحه
0.97%	0.71%	-	-	-	-	-	-	طبعات، اعلانات و مطبخه
0.03%	0.04%	-	-	-	-	-	-	سایر خدمات
6.60%	1.41%	-	-	-	-	-	-	فروشات عمده
7.69%	4.93%	-	-	-	-	-	-	ماشین آلات
0.14%	0.12%	-	-	-	-	-	-	پترولیم و روغنیات
6.86%	8.74%	-	-	-	-	-	-	پرזה جات اضافی
0.92%	0.24%	-	-	-	-	-	-	سامان آلات برقی
1.60%	1.40%	-	-	-	-	-	-	سمنت و مواد ساختمانی
2.42%	1.87%	-	-	-	-	-	-	مواد غذایی
3.68%	4.52%	-	-	-	-	-	-	سایر اقلام
4.40%	5.72%	-	-	-	-	-	-	تجارت پرچون
6.71%	3.92%	-	-	-	-	-	-	سرک و خط آهن
1.29%	2.41%	-	-	-	-	-	-	بندهای برق
0.39%	0.61%	-	-	-	-	-	-	معدن
1.24%	0.08%	-	-	-	-	-	-	سایر پژوههای زیربنایی
4.83%	1.81%	-	-	-	-	-	-	مؤسسات مالی و قرضه دهی
0.00%	0.00%	-	-	-	-	-	-	قروض زراعی
2.93%	2.34%	2.38%	2.66	2.06	0.75	0.88	0	قروض به مستهلكین
0.31%	0.26%	0.24%	0.74	0.82	1.01	1.33	0.02	قروض رهن مسکن به افراد
4.54%	7.14%	10.84%	14.46	15.65	8.95	7.3	0.01	سایر قروض
0.00%	6.68%	9.41%	10.71	12.65	10	3.69	0.05	

مبنی: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

انفرادی افزایش داشته، در حالیکه قروض سکتورهای ارتباطات و خدمات کاهش را تجربه نموده اند.

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی، د افغانستان بانک

۳.۲.۳.۱.۱ قروض معکوساً صنف بندی شده

قرضه معکوساً صنف بندی شده (غیر معیاری و مشکوک) (۲) طی ربع گذشته ۱.۱۳ میلیارد افغانی افزایش داشته و ارزش آن به ۸.۵۱ میلیارد افغانی رسیده است که ۲۰.۱۹ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل می‌دهد. قروض معکوساً صنفبندی شده بیشتر توسط دو بانک اعطای شده است.

۳.۲.۳.۱.۲ قروض در کنگوری تحت نظر

قرضه در کنگوری تحت نظر (۳) به ۵.۶۸ میلیارد افغانی میرسد که ۱۳.۴۸ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل داده و در مقایسه با ربع گذشته (مارس ۲۰۱۵) ۹۳ درصد افزایش داشته است که عمدتاً به دو بانک خصوصی نسبت داده می‌شود. تداوم قروض در کنگوری تحت نظر منجر به ازدیاد قروض معکوساً صنف بندی شده (غیر معیاری، مشکوک) می‌شود که خسارات زیادی را در قبال خواهد داشت.

۳.۱.۱ صنف بندی قروض

۱.۳.۱.۱ قروض صعب الحصول

بانک‌ها بمنظور کاهش سطح قروض صعب الحصول باید اقدامات لازم مدیریت خطرات اعتباری را همواره مد نظر داشته باشند. بانک‌ها مکلف اند تا درخواست‌های قرضه گیرندگان را به دقت ارزیابی کرده و وضعیت مالی آنها را از نزدیک مورد مطالعه قراردهند و اطمینان حاصل کنند که از اجرای قروض و گسترش آن به ثبات نظام مالی کدام خطری مواجه نمی‌گردد.

تا پایان ماه جون ۲۰۱۵ سطح قروض صعب الحصول به اندازه ۱.۵۶ میلیارد افغانی افزایش یافته و ارزش آن به ۵.۸۹ میلیارد افغانی یا ۱۳.۸۹ درصد مجموع قروض ناخالص و ۲۱.۷۴ درصد سرمایه مقرراتی نظام بانکی میرسد که این رقم در ربع قبلی ۴.۲۶ میلیارد افغانی یا ۱۰.۴۹ درصد مجموع قروض ناخالص نظام بانکی گزارش داده شده بود. باید یادآور شد که بیشتر از ۶۵ درصد مجموع قروض صعب الحصول مربوط به دو بانک خصوصی می‌شود.

قابل یادآوریست که آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک دوشادوش نهادهای مالی کار کرده و آنها را وامی دارد تا پلان‌های را در قبال تقویت کیفیت دارایی طرح و عملی نمایند.

توزیع سکتوری قروض صعب الحصول نشان می‌دهد که بخش اعظم این قروض را قرضه‌های سکتور تجارت و تولیدات تشکیل می‌دهد. اعطای قروض به سکتورهای تجارت، تولید، صنایع و قروض رهایشی برای سکتورهای

(۲) متحده‌مال محاسبوی شماره ۹۳/۰۱ مؤرخ ۲۶/۰۶/۱۳۹۳

(۳) بر اساس متحده‌مال شماره ۱۶/۰۹/۱۳۹۲ مؤرخ ۰۳/۹۲ دارایی‌های که پرداخت اصل مبلغ یا نکتابه آنها در مدت ۶۱ الی ۹۰ روز صورت نگیرد در کنگوری تحت المعيار و برای ۹۱ الی ۵۳۹ روز در کنگوری مشکوک قرار می‌گیرند.

۳.۱ سرمایه گذاری

پورتفولیوی سرمایه گذاری^(۵) سکتور بانکداری شامل اوراق قرضه، اوراق بهادر دولتی و سرمایه گذاری در شرکت های وابسته می شود. سرمایه گذاری های نظام بانکی به اندازه ۹.۸۶ میلیارد افغانی افزایش یافته و به ۱۷.۴۸ میلیارد درصد یا ۱.۵۷ میلیارد افغانی افزایش یافته و به ۱۷.۴۸ میلیارد افغانی می رسد که ۶.۹۴ درصد مجموع دارایی نظام بانکی را تشکیل داده و عمدتاً به هفت بانک تعلق می گیرد. بخش عظیم سرمایه گذاری نظام بانکی در خارج از افغانستان انجام شده است. پورتفولیوی سرمایه گذاری نظام بانکی به پنج بانک تجاری خصوصی و دو فرع بانک های خارجی تعلق میگیرد.

۴.۱ پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک

پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک بزرگترین کتگوری را با ارزش ۴۲.۶۰ درصد مجموع دارایی های نظام بانکی تشکیل می دهد. این کتگوری از ربع گذشته سال مالی کنونی (ماрچ ۲۰۱۵) افزایش ۹۹۹ میلیون افغانی در اصل و در درصدی مجموع دارایی ها تجربه نموده است که به افزایش سپرده های نظام بانکی نسبت داده می شود. افزایش پول نقد و طلبات بالای د افغانستان بانک عمدتاً به افزایش سطح سپرده های نظام بانکی نسبت داده می شوند.

نظام بانکی کشور کاملاً در مطابقت با مقررة ذخایر اجباری عمل نموده و وجوده مالی را محتاطانه و با دقت به سایر انواع دارایی ها صفت بندی می کند.

۲. بدھی ها

مجموع بدھی های نظام بانکی به اندازه ۴.۷۵ میلیارد افغانی یا ۲.۱۹ درصد افزایش یافته و در مقایسه با ربع گذشته

۴.۳.۱.۱ قروض در کتگوری خساره^(۴)

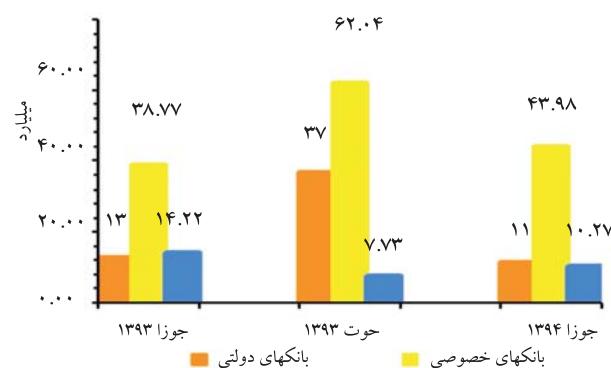
قروض در کتگوری خساره بالغ بر ۵ میلیون افغانی میگردد که ۰.۰۰ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل می دهد. این رقم نظر به ربع قبلی ۴۹۷ میلیون افغانی کاهش را نشان می دهد.

۲.۱ طلبات بین البانکی

طلبات بین البانکی دومین سهم دارایی نظام بانکی را در میان سایر کتگوری های دارایی بخود اختصاص داده است. در ربع تحت بررسی طلبات بین البانکی نظام بانکی افغانستان ۶۵.۶۳ میلیارد یا ۲۶.۰۴ درصد مجموع دارایی ها را تشکیل می دهد که نظر به ربع قبلی (ماрچ ۲۰۱۵) به اندازه ۵۹۰ میلیون افغانی افزایش نموده است.

این افزایش به تعدادی از بانک ها تعلق می گیرد و نشان می دهد که نظام بانکی قسمتی از وجوده جمع آوری شده در این بانک ها را در نهادهای مالی دیگر در داخل و خارج کشور سپرده گذاری نموده است. این وجوده بعدها عندالضرورت بمنظور سیالیت یا هم بعد از دریافت درخواستی از جانب قرضه گیرندگان معتبر که دامنه خطرات اعتباری شان کمتر باشد، بکار می رود که منحیت دارایی عاید آور حائز اهمیت است.

گراف ۴.۶: سهم طلبات بین البانکی در میان بانکها

منع: آمریت عمومی نظارت امور مالی، د افغانستان بانک

(۴) دارایی های که پرداخت اصل مبلغ یا تکثنه آنها در مدت ۶۰-۳۱ روز صورت نگرفته باشد، در کتگوری تحت نظر قرار میگیرند.

(۵) دارایی های که پرداخت اصل مبلغ تکثنه آنها در مدت ۵۴۰ روز یا بیشتر از آن نباشد، نظر به متعددالمال محاسبوی شماره ۰۳/۹۲ مؤرخ ۱۶/۰۹/۱۳۹۲ در کتگوری خساره قرار میگیرند.

های دالری نیز افزایش ۱.۹۸ درصدی (۴.۱۱ کاهش در مارچ ۲۰۱۵) داشته که ۶۲.۸۹ درصد مجموع امانات نظام بانکی کشور را تشکیل می‌دهد.

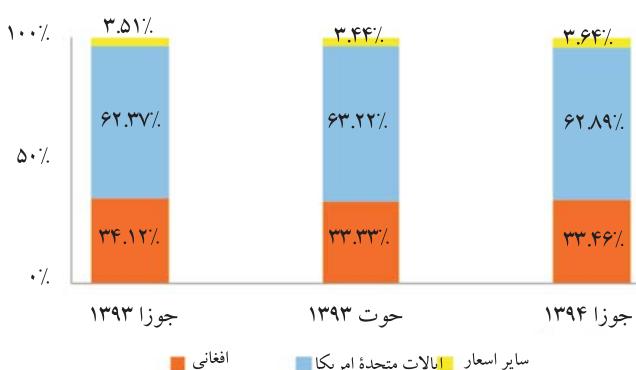
بانک‌های خصوصی ۱۳۴.۳۹ میلیارد افغانی را در حساب امانات جذب نموده که در مقابل ۵.۴۴ درصد کاهش در ربع گذشته، ۱.۰۲ درصد افزایش را نشان داده و ۶۳.۰۸ درصد مجموع سپرده‌های نظام بانکی کشور را بخود اختصاص داده است.

سهم بانک‌های دولتی در مجموع سپرده‌های نظام بانکی به اندازه ۵۹.۲۷ میلیارد افغانی افزایش را از ماه مارچ ۲۰۱۵ تا اکنون نشان می‌دهد که ۲۷.۸۲ درصد مجموع سپرده‌های نظام بانکی کشور را بخود اختصاص داده است.

سهم فروع بانک‌های خارجی طی ربع تحت بررسی ۱۹.۳۵ میلیارد افغانی گزارش شده و ۴.۴۸ درصد افزایش را نشان می‌دهد که ۹.۰۸ درصد مجموع سپرده‌های نظام بانکی کشور را بخود اختصاص داده است.

از لحاظ انواع سپرده‌ها، امانات جاری ۶۹.۴۲ درصد مجموع امانات را تشکیل داده که با ۱.۶۳ درصد افزایش در جایگاه نخست، پس انداز با ۱۹.۴۰ درصد مجموع امانات و ۱.۷۴ درصد افزایش در جایگاه دوم و امانات میعادی با ۵.۳۲ درصد مجموع پورتفولیوی امانات با ۲۰.۵۴ درصد افزایش از مارچ ۲۰۱۵ بدینسو در جایگاه سوم قرار دارد.

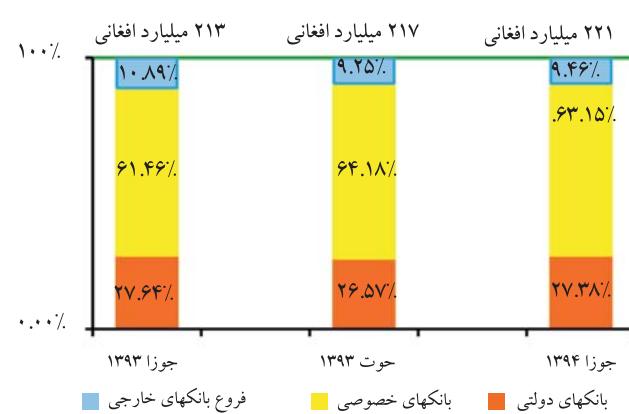
گراف ۵.۶: ترکیب امانات اسعاری

(مارچ ۲۰۱۵) که ارزش آن ۲۰۱۶.۷۱ میلیارد افغانی میرسد، ارزش فعلی آن به ۲۲۱.۴۶ میلیارد افغانی رسیده است. به استثنای کتگوری "سایر بدھی‌ها" سایر اجزای مجموع بدھی‌های نظام بانکی طی سال تحت بررسی افزایش داشته است.

بزرگترین بخش بدھی‌ها را سپرده‌های نظام بانکی به اندازه ۹۶.۱۹ درصد تشکیل داده است که این روند اعتماد مردم، روابط خوب اجتماعی و سیاست بازاریابی مؤثر نظام بانکی کشور را نشان می‌دهد. سایر بدھی‌ها و قروض به نوبه خود در جایگاه دوم و سوم قرار دارند.

گراف ۵.۶: افزایش ۴.۷۵ میلیارد افغانی یا ۲.۱۹ درصدی بدھی‌ها

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی، د افغانستان بانک

۱.۲ امانات

امانات که منبع اساسی تمویل نظام بانکی را تشکیل می‌دهند، در مقایسه با افزایش ۵.۰۴ درصدی در مارچ ۲۰۱۵، افزایش ۲.۵۱ درصدی یا ۵.۲۱ میلیارد افغانی را تجربه نموده است که این افزایش بیشتر به سه بانک نسبت داده می‌شود.

سپرده‌های نظام بانکی به افغانی طی ربع تحت بررسی ۲.۹۰ درصد افزایش (۷.۱۲ درصد کاهش در مارچ ۲۰۱۵) داشته که ۳۳.۴۶ درصد مجموع امانات را تشکیل می‌دهد. سپرده

بدهی های نظام بانکی را تشکیل می دهد. این در حالیست که این روند در ربع گذشته به اندازه ۱.۸۲ درصد افزایش را تجربه نموده بود. وضعیت فعلی قرضه به سه نهاد بانکی نسبت داده می شود.

۳. نقدینگی

خطر نقدینگی را می توان به عنوان خطر نداشتن دارایی سیال کافی که تقاضای قرضه گیرنده و سپرده گذاران را برآورده سازد، تعریف نمود. تمام بانک ها مکلف اند تا سطح مناسب نقدینگی یا سیالیت را بمنظور جلوگیری از بروز هر نوع مشکل نقدینگی حفظ نمایند. بنابراین، بانک ها مکلف اند تا کمیته دارایی و بدهی (ALCO) را تشکیل بدهند. یکی از وظایف این کمیته مدیریت نقدینگی بانک ذریعه تحلیل خلاها، ارزیابی حساسیت، تحلیل سناریو، تحلیل جریان نقدی و غیره امور در پرتو پالیسی های بانک می باشد.

۱.۳ نسبت نقدینگی (به پیمانه وسیع)

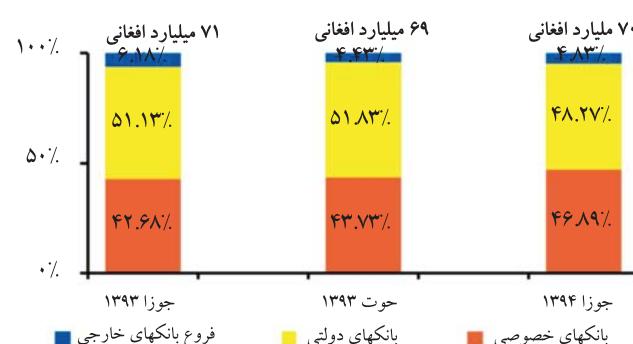
بانک ها مکلف اند تا سطح نسبت نقدینگی خود را که پائین تر از ۱۵ درصد نباشد، حفظ نمایند. این امر زمینه دستیابی به نقدینگی مطلوب را فراهم می سازد.

نظام بانکی کشور در جریان این مدت بصورت گل مازاد نقدینگی داشته که ۷۴.۵۲ درصد مجموع دارایی های این نظام را دارایی سیال تشکیل داده است. سطح نقدینگی مجموعی نظام بانکی کشور بطور اوسط به اندازه ۷۱.۶۰ درصد به ثبت رسیده است. باید گفت که تمام بانک ها از حد تعیین شده برای نقدینگی در سطح بالا قرار داشته اند. جدول ۵.۶

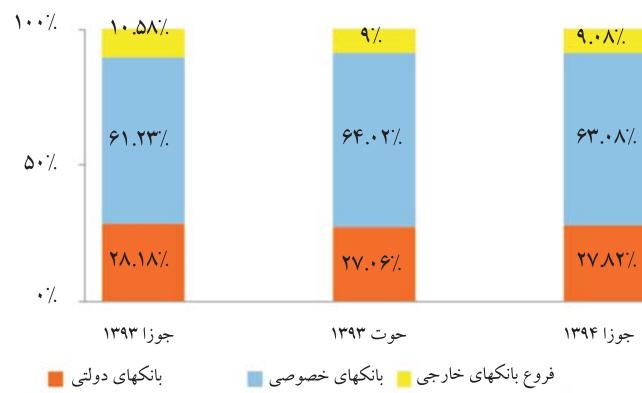
۴. سرمایه

نظام بانکی سرمایه کافی در اختیار داشته که ارزش آن بالغ بر ۳۰.۵۵ میلیارد افغانی می گردد که طی ربع تحت بررسی حدود

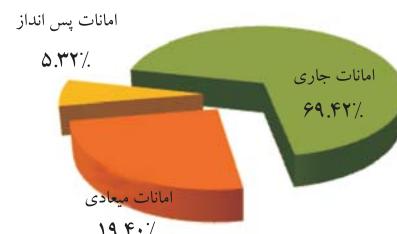
گراف ۷.۶: امانات به افغانی

گراف ۸.۶: افزایش ۲.۵۱ درصدی یا ۵.۲۱ میلیارد افغانی امانات

گراف ۹.۶: تفکیک امانات

منبع: آمریت عمومی ناظارت امور مالی، د افغانستان بانک

۲.۲ روند قرضه گیری

سهم قرضه در مجموع ساختار تمویلی نظام بانکی به اندازه ۲۰.۷۰ درصد افزایش را نشان داده و الی اخیر ماه جون ۲۰۱۵ بالغ به ۴۰.۲ میلیارد افغانی می گردد که ۱.۸۴ درصد مجموع

حدود ۷۱۵ میلیون افغانی کاهش را نشان می‌دهد. عوامل عمده خسارات نظام بانکی در جدول ۵.۶ واضح شده و عمدتاً به جراث خسارة قروض که در مقابل وضعیت ناگوار دارایی ها ایجاد شد، نسبت داده می شود، با این حال عواید تکنانه خالص افزایش یافته و مصارف عملیاتی در جریان ربع دوم سال مالی فعلی کاهش را نشان می دهد.

در نتیجه، طی ربع گذشته برگشت بر دارایی ها از ۱.۱۶- درصد به ۰.۳۰- درصد رسیده که درصد افزایش را نشان

۰۰۴۵ درصد یا ۱.۳۳۷ میلیارد افغانی افزایش را به دلیل کاهش در سطح خسارة نظام بانکی تجربه نموده است. بصورت عموم نسبت کفایت سرمایه تمام بانک ها ۲۵.۶۳ درصد گزارش شده است. جدول ۵.۶ تحلیل اجمالی بر وضعیت سرمایه نظام بانکی حاکی از آن است که نسبت کفایت سرمایه تمام بانک ها بالاتر از حداقل تعیین شده (خط عیار شده دارایی ها بر ۱۲ درصد) قرار دارد. معیار بازل برای سرمایه بر اساس خط ۸ درصد می باشد.

جدول ۳.۶: شاخص های مهم سالم مالی نظام بانکی

۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	۱۳۹۰	۱۳۹۰	۱۳۸۸	۱۳۸۷	نسبت
۱۵ جون	۱۴ دسمبر	۱۳ دسمبر	۱۲ دسمبر	۱۲ مارچ	۱۱ مارچ	۱۱ مارچ	۱۰ مارچ	۰۹ مارچ	سرمایه
25.63	26.46	26.34	21.84	23.06	30.39	-14.46	25.81	29.81	مجموع نسبت کفایت سرمایه
26.99	26.09	24.65	19.97	23.98	30.29	-14.51	24.19	29.72	نسبت کفایت سرمایه سطح نخست
13.82	8.09	5.10	5.13	5.15	3.75	48.4	0.5	1.15	نسبت قروض صعب الحصول بر مجموع قروض ناخالص
-0.30	0.90	0.74	-0.54	-1.21	0.24	-20.08	1.41	1.74	برگشت بر دارایی
-2.54	7.35	10.03	-7.17	-17.9	1.9	-520.66	10.35	10.61	برگشت بر سرمایه
71.60	73.60	67.93	72.13	57.37	63.83	63.32	59.19	40.02	نسبت نقدینگی (حداوسط بگونه وسیع)
74.52	73.28	73.18	63.75	55.82	47.01	40.58	0.38	23.8	نسبت دارایی های سیال بر تمام دارایی ها
* به استثنای کابل بانک									
منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک									

می دهد. همچنان برگشت بر سرمایه طی ربع تحت ارزیابی از ۲.۴۵- درصد به ۲.۵۴- رسیده است.

طی ربع تحت بررسی چهار بانک بطور مجموعی حدود ۹۱۸ میلیون افغانی خسارة نموده که این رقم خسارة در ربع گذشته

۵. فایده نظام بانکی

نظام بانکی کشور بصورت مجموعی در ربع دوم سال مالی ۲۰۱۵ به اندازه ۲۵۱ میلیون افغانی خسارة مند گردیده که در مقایسه با ضرر ۹۶۶ میلیونی ربع گذشته الی اخیر جون ۲۰۱۵

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

با این حال، اگر نظام بانکی را در کل مورد مطالعه قرار دهیم، دیده می شود که صرف فروع بانک های خارجی از نافعیت برخوردار بوده در حالیکه بانک های خصوصی و بانک های دولتی با ضرر مواجه شده اند.

الی اخیر مارچ ۲۰۱۵ به ۱۳۲ میلیارد افغانی می رسید که هشت بانک متعلق شده است.

بر اساس عواید اصلی، در ربع تحت بررسی سه بانک خساره نموده در حالیکه در ربع قبل صرف دو بانک متعلق ضرر شده بودند.

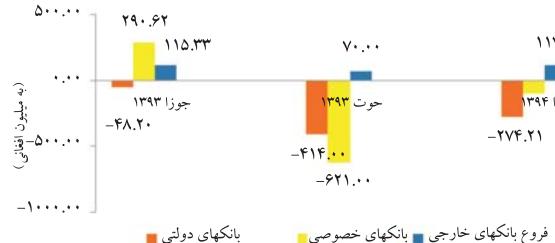
جدول ۴.۶: جدول نفع / ضرر

درصدی تغییر سال به سال	۱۳۹۴ جون ۲۰۱۵	۱۳۹۳ مارچ ۲۰۱۵	۱۳۹۳ جون ۲۰۱۴	اقلام
7.69	2,295	2,131	2,322	عواید تکنامه
-4.04	498	519	419	مصارف تکنامه
11.47	1,797	1,612	1,903	عواید خالص تکنامه
79.80	1,665	926	1,384	عواید غیر تکنامه
-2.14	1,325	1,354	1,562	مصارف غیر تکنامه
1.23	907	896	896	هزینه معاشات
18.36	1,392	1,176	276	توزیع کربیدت
-54.98	-162	-777	553	نافعیت/خساره قبل از مالیه
-73.96	-251	-966	458	نافعیت/خساره بعد از مالیه

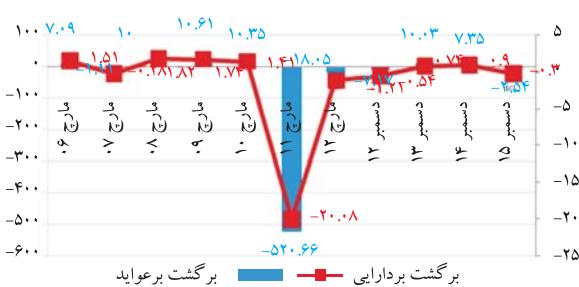
گراف ۱۲.۶: مجموع تکنامه خالص نظام بانکی

گراف ۱۰.۶: نافعیت نظام بانکی

گراف ۱۱.۶: برگشت بردارایی و برگشت بر عواید سکتور بانکی

هیئت مدیره

آمر عمومي سياست پولي:

معاون آمریت عمومي سياست پولي:

معاون آمریت عمومي سياست پولي:

همکاران

پژوهشگر اقتصادي

تحليلگر ارشد سکتور حقيقي

تحليلگر ارشد سکتور خارجي

متخصص ارشد احصائيه، سکتور پولي

تحليلگر مخصوص سکتور مالي

تحليلگر ارشد سکتور مالي

مديره بخش داخلی آمریت نظارت امور مالي

انسيه اثير

تحليلگر سکتور حقيقي

ترجمه:

ایديت:

ديزain:

عکس:

مسوول چاپ و توزيع:

تيلفون:

فکس:

ایمیل:

صفحه انترنيتي:

سيد اسحاق علوی

رحمت الله حيدري

نائب خان جمال

عبد الله مسعود

عبد الله صافى

ولي الله روحى

احمد جواد سداد

زرلشت معصوم

حميد الله الكوزى

شفيق احمد فقيرزاده

اسد الله شريفى و سيد نور حسين ميرزاد

شفيق الله بارز معاون نشرات و ارتباطات آمریت عمومي استاد و ارتباط

خالد احمد فيضي

زير ک مليا

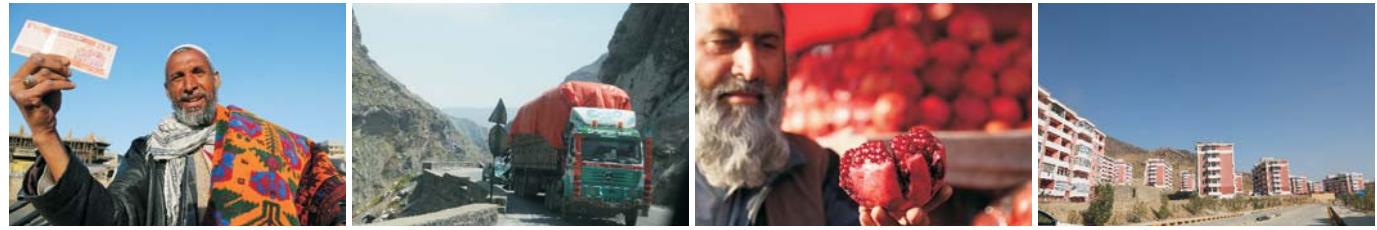
تميم احمد صميمى

+۹۳ (۰) ۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵ / ۰۲۰۲۱۰۰۳۹۳۲

+۹۳ (۰) ۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵

info@dab.gov.afwww.dab.gov.af

آمریت عمومی اسناد و ارتباط
پست الکترونیکی: info@dab.gov.af
تلفون: +۹۳ ۲۰ ۲۱۰ ۴۱۴۶